

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) VI. ÜTEM, XXII. KERÜLET KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

TÉRINFO Bt.

2018. augusztus

DUNA-PARTI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT (DÉSZ) VI. ÜTEM KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

MEGBÍZÓ:

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

1052. Budapest, Városház u. 9-11.

MEGBÍZÓ KÉPVISELŐJE:

Albrecht Ute

építészmérnök, ügyvezető

VÁLLALKOZÓ:

Térinfo Bt.

1185. Budapest, Munkács u. 7.

A VÁLLALKOZÓ KÉPVISELŐJE:

Dr. Kollányi László

tájépítész, ügyvezető

SZAKÉRTŐK:

Dr. Szilvácsku Zsolt

Váradi Tamás

Dr. Bata Gábor

tájépítész, jogász, természetvédelmi és tájvédelmi szakértő

bányamérnök, hidrogeológus, környezetvédelmi szakértő

hidrológus, vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási szakértő

Budapest, 2018. augusztus

Tartalomjegyzék

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	5
1.1. Előzmények, a tematika tartalma.....	5
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás.....	5
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására.....	6
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, vélemények figyelembevétele, az indokok összefoglalása.....	6
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, a felmerült bizonytalanságok.....	8
2. A terv rövid ismertetése.....	10
2.1. A terv tartalmának összefoglaló ismertetése.....	10
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	10
3. A terv környezeti hatásai, következményei.....	13
3.1. A terv céljainak értékelése a nemzetközi, nemzeti és budapesti környezet- és természetvédelmi célok tekintetében.....	13
3.2. A tervvel összefüggésben lényeges jelenlegi környezeti helyzet bemutatása.....	20
3.2.2. A környezeti állapot jellemzése.....	20
Tájhasználat, tájszerkezet.....	30
Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek.....	35
3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül.....	37
3.3. A terv következtében megjelenő környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása.....	39
3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, terhelését okozó tényezők.....	39
3.4.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok.....	40
3.4. Várható környezeti hatások, következmények.....	40
3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások.....	40
Zaj- és rezgésterhelés.....	42
Vizek állapota.....	43
3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások.....	43
3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások.....	82
3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása.....	82
3.4.5. Natura 2000 hálózatra gyakorolt hatások összefoglaló bemutatása.....	83
3.5. A terv hatásainak, környezeti következményeinek összefoglalása.....	86
4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések.....	86
4.1. Táj- és természetvédelem, ökológiai rendszerek.....	86
Védett természeti területek, térségi ökológiai rendszerek védelme.....	86
Tájvédelmi javaslatok.....	86
4.2. Környezeti elemek állapotának védelmére irányuló javaslatok.....	88
4.2.1. Levegőtisztaság védelem.....	88

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme	89
4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés	89
4.2.4. Hulladékkezelés	90
4.3. Gazdasági, társadalmi hatásokhoz kapcsolódó javaslatok	91
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.	91
6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.	93
7. Közérthető összefoglaló	94

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. ELŐZMÉNYEK, A TEMATIKA TARTALMA

Az építési szabályzat készítése során az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) szerinti **környezeti vizsgálat** készítésének szükségességét is vizsgálni kell. A DÉSZ VI. ütem a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés a) pontba tartozó terv, így a Korm. rend. 1. § (3) bekezdés értelmében a várható környezeti hatás jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége.

A közös tervezetésre irányuló megállapodást 16/2016. (II.4.) számú határozatával fogadta el Budafok-Tétény Budapest XXII. Kerület Önkormányzata, és a Fővárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 426/2016. (III.30.) számú Főv. Kgy. határozatával fogadta el. A megállapodás értelmében a Korm. rendelet szerinti egyeztetési eljárás lebonyolítását a Fővárosi Önkormányzat vállalta.

A Korm. rendelet előzetes tájékoztató szakaszában a környezeti vizsgálat tartalmára, készítésére vonatkozólag a kidolgozó Fővárosi Önkormányzat Városépítési Főosztály megkereste az összes érintett államigazgatási szervet és a környezeti vizsgálat készíttetésére vonatkozó nyilatkozatukat megkérte. Az összesítő táblázatból szerint, a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály kérte a környezeti vizsgálat elkészítését.

Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály a környezeti vizsgálat elkészítését a Korm. rendelet 4. számú melléklete szerinti tartalommal kéri, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság véleménye alapján a 4. számú melléklet tartalmi követelményein túl ki kell térni a vízminőségvédelmi intézkedésekre, a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya pedig a Korm. rendelet 4. számú melléklet tartalmi követelményei alapján kidolgozott környezeti értékelés benyújtásán túl a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően kidolgozott Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció benyújtását is szükségesnek tartotta.

Fenti vélemény alapján DÉSZ készítésével párhuzamosan külső szakértő bevonásával megkezdődött a stratégiai környezeti vizsgálat jogszabály szerinti kötelező kidolgoztatása, amelynek elkészítésére a Térinfo Bt. 2017 februárjában kapott felkérést.

1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁR RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A környezeti értékelés az Étv. 9. § (3) bekezdés szerinti véleményezésre kidolgozott dokumentáció részét képezi, a kiküldött környezeti értékelés tematikája szerint. A környezeti vizsgálat elvégzésére tehát a DÉSZ elkészítésével párhuzamosan kerül sor, annak önálló munkarészeként. Ennek következtében a környezeti értékelés során megismert eredmények befolyásolhatják a településrendezési tervek egyes részleteit és meghatározhatják a tervezés lehetőségeit, korlátait egyaránt.

A környezeti értékelések készítésének elsődleges célja, hogy az iterációs jelleggel megvalósuló egyeztetési, konzultációs folyamatokon keresztül folyamatos kapcsolat alakulhasson ki a tervezés és környezeti vizsgálat készítése között. A párhuzamosan készülő, a tervbe folyamatosan beépülő környezeti vizsgálat jelentheti a

garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv törekszik minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat.

Jelen dokumentáció a Duna-parti Építési Szabályzat (DÉSZ) VI. ütem Környezeti Vizsgálatának egyeztetési, munkaközi változatát tartalmazza, amelynek kidolgozása a 2017.03.07.-én rendelkezésre bocsájtott első DÉSZ változat alapján indult el.

A DÉSZ KV ütemezése		határidők
1.	A KV készítésének szükségességéről nyilatkozat, illetve a tervezett tematika megküldése a 2/2005. (I.11.) Korm. rendeletben megjelöltek számára	2016.07.18.
2.	Nyilatkozat beérkezések határideje	2016.07.18. + 30 nap
3.	A DÉSZ IV. Megalapozó Tanulmányának elkészülte	2016 december
4.	Környezeti Vizsgálat (KV) készítésének kezdete	2017.02.28.
5.	A DÉSZ VI. munkaközi egyeztetési anyagának átadása	2016.03.01.
6.	A DÉSZ VI. környezeti vizsgálat munkaközi anyagának elkészülte	2017.04.18.
7.	A környezeti vizsgálat munkaközi anyagának megküldése véleményezésre	2017.10.
8.	A KV munkaközi anyagának véleményezési határideje	véleménykérés kézhezvételétől számított 30 nap

1. táblázat A DÉSZ KV ütemezése

1.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA

A DÉSZ kidolgozói konstruktív hozzáállással segítették az SKV munkacsoport tevékenységét és ez a pozitív hozzáállás számottevően hozzájárult ahhoz, hogy a környezeti értékelés elkészült. A tervezők fokozott figyelmet fordítottak az SKV javaslatok figyelembevételére, bár a döntési mechanizmus (azaz egy - egy javaslat elfogadása vagy elvetése) nem ismert az SKV készítői előtt. Mivel a környezeti kidolgozás megkezdése már a DÉSZ munkaközi változatának elkészülte után kezdődött, ezért a folyamatos, iteratív jellegű konzultáció helyett a kész szabályozás véleményezése jellemezte. Összességében megállapítható, hogy a tervező kollégák adatszolgáltatásukkal jelentősen elősegítették az SKV munkacsoport tevékenységét, az SKV javaslatai a véleményezési időszak után a végleges dokumentációba kerülhetnek be.

1.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, VÉLEMÉNYEK FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt szakhatóságok, érintettek számára. Az elkészült egyeztetési tervre környezeti értékelése folyamatosan történik. Az egyeztetés során a környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

Szervezet neve	Vélem. beérkezett	Szüksé gesnek tartja +/-	Nyilatkozat
Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész	09.21.	-	A környezeti vizsgálat szükségességéről a környezet és természetvédelmi államigazgatási szervek véleményét tartja mérvadónak.
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya	09.28.	-	Nem szükséges környezeti vizsgálat.
Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	11.03.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat			Nem válaszolt!
Országos Vízügyi Főigazgatóság (KDV Vízügyi Ig. válaszolt)	09.19.	-	Környezeti vizsgálat kérdésében nem érintett.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	10.14.	+	Környezeti vizsgálat szükséges, de határidőn túl érkezett a válasz.
Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály	09.05.	-	Nem szükséges környezeti vizsgálat.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	09.26.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	08.24.	-	Nem kíván részt venni. Nem nyilatkozott a szükségességről.
Budapest Főváros Kormányhivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Útügyi Osztály	09.26.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ	09.19.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Budapest Főváros Kormányhivatala V. kerületi Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály			Nem válaszolt!
Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály	2016.09.01.	-	Termőföldi érintettség nincs. Nem szükséges környezeti vizsgálat.
Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	09.20.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	09.01.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Budapesti Rendőr Főkapitányság	09.06.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Pest Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály	09.15.	-	Nem szükséges környezeti vizsgálat.
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	09.05.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonsági Igazgatóság	09.07.	-	Nem nyilatkozott a szükségességről.
ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal	09.02.	-	Nem szükséges környezeti vizsgálat.

2. táblázat DÉSZ KV tervezett tartalomra érkezett vélemények figyelembevételre

A partnerségi egyeztetés keretében az információk az alábbi csatornákon keresztül az érdeklődők számára is hozzáférhetővé válnak:

Honlap

A környezeti értékelés egyeztetési dokumentációja és az eljárással összefüggő összes nyilvános dokumentum közzétételre kerül a Főpolgármesteri Hivatal honlapján: <http://budapest.hu>.

Papír alapú hozzáférés

Nyomatott dokumentációk megtekintésére a Budapesti Főpolgármesteri Hivatal hivatali helységében, előzetes egyeztetés alapján van lehetőség.

Általános véleményadási lehetőség

A honlapon a <http://budapest.hu> a munka aktuális anyagai elérhetőek lesznek, velük kapcsolatban írásban bárki véleményt és észrevételt küldhet. A vélemények és észrevételek megadására a nyilvánosságra hozatal időpontjától legalább 30 nap határidőt biztosított.

A beérkező társadalmi vélemények figyelembevétele

Az előzetes környezeti vizsgálat 30 napos véleményezési ideje alatt a beérkezett észrevételeket feldolgozzuk és a résztvevő szakértők figyelembe veszik a dokumentációk véglegesítésekor.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI, A FELMERÜLT BIZONYTALANSÁGOK

A környezeti értékelés során a meglévő adatbázisok, tanulmányok, programok, stratégiák, tervek, koncepciók feldolgozása történt meg. A környezeti értékelés keretében új felmérések, vizsgálatok elvégzésére nem volt lehetőség.

- Országos Területrendezési Tervről szóló - módosított 2014. január 1-től hatályos -2003. évi XXVI. törvény (OTrT);
- Fővárosi Településszerkezeti Terv 2017 (TSZT 2017)
- Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ
- Budapest Főváros XXII. Kerület Építési Szabályzat
- Megalapozó Vizsgálat a DÉSZ VI. ütem XXII. kerület területére
- környezet védelméért felelős szervek által előzetes véleményezési eljárásban, illetve előzetes egyeztetések során közölt információk, adatok,
- vonatkozó jogszabályok, szabványok
- illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása,
- önkormányzati adatszolgáltatás,
- készülő településrendezési eszközök,
- helyszínelések eredményei,
- szakmai tanulmányok, elemzések,
- légifotók, tervek, topográfiai térképek.

A KV tematika kialakítás alapelve, hogy a vizsgálat csak a DÉSZ várható környezeti hatásait értékeli. Nem vállal és nem vállalhat fel olyan feladatokat, melyeket más tervezési feladatok során kell megoldani (pl.: környezeti hatásvizsgálat, települési környezetvédelmi program, környezeti állapot mérések, vízgazdálkodási terv, rekultivációs terv, stb.). Jelen dokumentum ezért a rendelkezésre bocsájtott fővárosi fejlesztési dokumentumokon, önkormányzati elképzeléseken, fejlesztési szándékokon, valamint a tervezők által rendelkezésre bocsájtott dokumentumokon alapszik. A tervmódosítás egyeztetési dokumentuma tartalmazza a környezeti értékelés kapcsán felmerülő környezeti konfliktusokat feloldó területfelhasználási-, szabályozási megoldásokat, környezetvédelmi intézkedési javaslatokat. Mivel az értékelés a településrendezési terv várható környezeti hatásait nézi, ezért az értékelés tárgya alapvetően a következők vizsgálatára terjed ki:

- a szabályozási változtatások hatásai,
- a DÉSZ-ben megfogalmazott területhasználatok várható környezeti hatásai,
- a területhasználatokhoz kapcsolódó építési feltételek várható környezeti hatásai.

A hatás vizsgálata során bizonytalanságot okoz, hogy a TSZT és DÉSZ csak a területek használatát, funkcióját határozza meg a területfelhasználási egységek, illetve övezetek kijelölésével. A területhasználatok egyikéről sem állítható azonban, hogy környezetterhelő és az sem, hogy milyen mértékben. A környezetterhelés az ott alkalmazásra kerülő technológiából fakadhat, amire viszont a településrendezési tervnek kis hatása van. Bármely övezet (legyen az akár gazdasági, különleges, vegyes, lakó, vagy mezőgazdasági, stb.) az ott alkalmazott technológiai megoldásoktól függően lehet környezetterhelő, vagy akár környezetbarát is.

Bizonytalansági tényező az is, hogy a TSZT és a DÉSZ csak a lehetőségeket teremti meg arra, hogy a tervezett új területfelhasználások, illetve övezetek megvalósuljanak. Hogy ebből mennyi valósul meg az már többnyire a gazdasági környezeten, a piaci résztvevőkön, a lakosságon, vagy a gazdasági élet szereplőin múlik.

2. A terv rövid ismertetése

2.1. A TERV TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

Az egyes ingatlanok fővárosi önkormányzat részére történő átadásával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi LXXIV. törvény – többek között – módosította az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) fővárosi településrendezési eszközökre vonatkozó előírásait, bevezette a **Duna-parti építési szabályzat** (DÉSZ) fogalmát, és a Fővárosi Önkormányzat felhatalmazást kapott, hogy a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területének építési rendjét és rendeltetését a helyi sajátosságoknak megfelelően rendeletben szabályozza.

Az Étv. 14/A. § (2) bekezdés d) pont értelmében a Fővárosi Önkormányzat a DÉSZ-t a Fővárosi településszerkezeti terv (TSZT 2017) és Budapest főváros rendezési szabályzata (FRSZ) alapján dolgoztatja ki. A Fővárosi Közgyűlés 2015. január 28-i ülésén megalkotta az FRSZ-ről szóló 5/2015. (02.16.) számú önkormányzati rendeletét, amelyet 48/2017. (XII. 20.) Föv. Kgy. rendelettel módosított, valamint 1651/2017. (XII.6.) számú határozatával elfogadta a TSZT 2017 tervet.

Az Étv. 2. § 11. pontja értelmében a DÉSZ helyi építési szabályzat. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 2. § 2. pontja szerint a helyi építési szabályzatban együtt tervezendő terület:

„a) egy vagy több településszerkezeti egység, vagy

b) legalább a sajátos használat szerint azonos, vagy a tervezett szabályozás szempontjából kapcsolódó telektömbök együtteséből álló, együttműködő összefüggő terület”.

2.2. A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 2013. január elsejei hatállyal a főváros korábbi kétszintű szabályozási rendjét megváltoztatta. Az Étv. szerint a főváros településrendezési eszközei a Településszerkezeti terv, Fővárosi rendezési szabályzat, Duna-parti építési szabályzat, kerületi építési szabályzatok. A Duna-parti építési szabályzat így a mellékelt településrendezési eszközökkel van kapcsolatban:

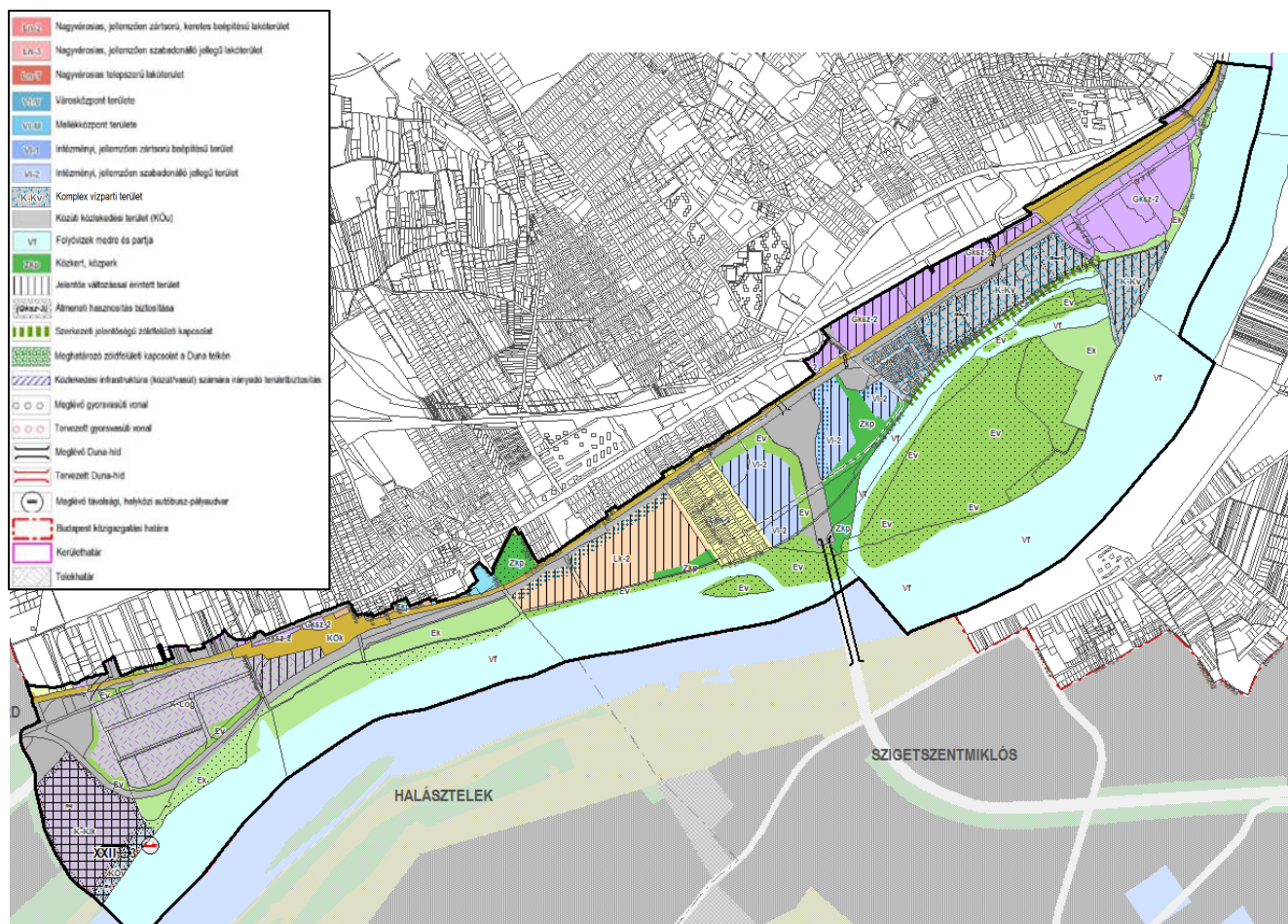
- Fővárosi Településszerkezeti Terv 2017 (TSZT 2017)
- Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ
- Budapest Főváros XXII. Kerület Építési Szabályzat

Fővárosi Településszerkezeti Terv 2017 (TSZT 2017)

Budapest településrendezési eszközeinek alapja a Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepcióra épülő új Településszerkezeti Terv. A TSZT rendeltetése az Étv. szerint többek között az, hogy a Budapest 2030 koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítsa. A terv egyik fontos szerepe, hogy a főváros kétszintű önkormányzati rendszerének keretei között ezen célokat közvetítse a részletesebb kerületi rendezési eszközök felé is. A Duna-parti építési (DÉSZ) szabályzat is meg kell, hogy feleljen a TSZT-ben foglaltaknak (szerkezeti terv leírása és szerkezeti tervlapok), valamint a Fővárosi Rendezési Szabályzatnak (FRSZ). Emellett a

szabályzatoknak az OTÉK előírásait is figyelembe kell venniük, kivéve, ha a TSZT vagy az FRSZ attól Budapest sajátosságaira tekintettel egyes kérdésekben másként határoz, vagy rendelkezik. A két településrendezési eszközt (TSZT, FRSZ) együtt kell figyelembe venni a Duna-parti építési szabályzat megalkotása során. A DÉSZ legfontosabb tervezési kereteit így a TSZT és az FRSZ jelentik.

1. ábra Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének Területfelhasználási szerkezeti tervlapjának kivonata (2017)

Budapest Főváros Rendezési Szabályzata – FRSZ

Az Étv. 2. § 35. pontja szerint a Fővárosi rendezési szabályzat feladata az OTÉK és a TSZT figyelembevételével a fővárosban a településrendezés és az építés összehangolt rendjének biztosítása, aminek érdekében meg kell határozni (1) a területfelhasználási egységek beépítési sűrűségét, (2) meghatározott területek beépítési magasságát és (3) a fővárosi infrastruktúra területbiztosítását. A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan a fővárosi kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. A TSZT alapján készült FRSZ mint a két meghatározó településrendezési eszközt együtt kell figyelembe venni a DÉSZ készítése során.

Budapest Főváros XXII. Kerület Építési Szabályzat - 2010

A kerületi építési szabályzatot Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében, az épített környezet

alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. §-ának (3) bekezdése alapján 2010-ben fogadta el (Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatot (12/2010 (VI.30.)). A kerületi építési szabályzat jelenleg a Duna-parti területekre is érvényes. Azóta az önkormányzat képviselő testülete elfogadta az új, hatályos TSZT-nek megfelelő építési szabályzatot (Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Kerületi Építési Szabályzatot (10/2018 (V.03.)), amelynek hatálya nem terjed ki a DÉSZ területére. A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig az Étv. 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan az FRSZ-el összhangban a kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni. Jelen környezeti vizsgálat fő feladata az ettől a hatályos KÉSZ-től való eltérés vizsgálata.

3. A terv környezeti hatásai, következményei

3.1. A TERV CÉLJAINAK ÉRTÉKELÉSE A NEMZETKÖZI, NEMZETI ÉS BUDAPESTI KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOK TEKINTETÉBEN

A tervek, programok környezeti értékelése során nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel egy terv hatékonyságát vizsgálni lehet. Ezt határértéket, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák célkitűzései jelentik, amelyhez a tervezés során alkalmazkodni kell. A Duna-parti Építési Szabályzat (DÉSZ) VI. ütem szabályozási tervének kereteit is az alábbi koncepciók, programok, stratégiák adják meg:

- Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció
- ITS Budapest stratégia 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia, (2014)
- Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (2014)
- Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)
- Budapest Környezeti Állapotértékelése, 2017
- Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció

A koncepció hosszú távra meghatározza a Budapest dunaparti területeinek fejlődését. A fejlesztési koncepció az integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai fejezetében többek között rögzíti a Duna a város életében betöltött meghatározó szerepét. A Duna-partok a fővárosi jellegzetes zónák közül az elővárosi zóna területén a leginkább természetközeli. A város és a Duna kiegyensúlyozott kapcsolatának megteremtése a partközeli funkcióváltások révén kell, hogy megtörténjen. A Dunával együtt élő város célkitűzés révén több feladat is kapcsolódik a területhez. A fejlesztési koncepció egyik fő szlogenje a „Dunával együtt élő város”, amely szinte minden későbbi készült területfejlesztési koncepcióban visszaköszön. A Budapest 2030 hosszú távú fejlesztési koncepcióban számos olyan feladat megfogalmazódott, amely a vizsgált Duna-szakaszra vonatkozik.

Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció XXII. kerület területét érintő feladatok	Illeszkedés	DÉSZ VI célkitűzések
A Duna menti területek funkcióbővítése a barnamezős területek hasznosításával: Budafok–Tétény esetében a Hárosi-öböl környezetét érintve.	● ● ●	A szabályozási terv célrendszere tükrözi a „zöld” szemléletet, a fenntartható fejlődés alapelveit. A területek szabályozásánál törekszik a barnamezős területek rehabilitálására, a Duna-parti területek, Duna-parti sétány kialakítására, barnamezős területek rehabilitálása.
Duna természeti adottságainak kihasználása: A természetközeli területek védelmének biztosítása (Háros) és a vízi szállítást igénylő gazdasági funkciók térnyerésének lehetővé tétele (a DILK fejlesztés) jelenti.	● ●	A Háros-sziget természeti adottságainak védelmét kiemelt szempontként kezeli a DÉSZ.
A Duna-partok elérhetőségének, közcélú hasznosításának megteremtése: A feladathoz kapcsolódik a Duna-part gyalogos és kerékpáros bejárhatóságának biztosítása.	● ●	A Duna-parti kerékpárosút és sétány kialakítása összhangban van a DÉSZ célkitűzéseivel.

A Duna-part menti turisztikai és rekreációs területek fejlesztése és decentralizálása: A feladat részeként a területet érinti a látogatott partszakaszok hosszának további növelése, a hajózás fejlesztése, és a régészeti értékek bemutatása.	● ● ●	A DÉSZ alapelve, hogy biztosítsa a Duna-part megközelíthetőségét, bejárhatóságát. A kulturális értékek védelme, fejlesztése kapcsolódik a célkitűzésekhez pl. Csút falu régészeti park fejlesztése Háros utcában.
A Duna menti közlekedési elemek elválasztó hatásának csökkentése: Budafok-Tétény Duna partja esetében fokozottan jelentkezik az elválasztó hatás, és ennek megfelelően érinti a feladatot.	●	A vasúti területek és a 6-os út elválasztó szerepét a szabályozás csak kismértékben tudja csökkenteni.
Duna vízi útként történő jobb kihasználása: A személyforgalmú kikötők létesítésével, és a DILK fejlesztéssel kapcsolatban érinti a területet.	● ●	A Duna-part rehabilitálását, a DILK fejlesztést, a személyforgalmú kikötők fejlesztését tartalmazza a DÉSZ szabályozás.

3. táblázat DÉSZ és Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció összehasonlítása

2. ábra Budapest 2030 Hosszú távú városfejlesztési koncepció célrendszere

Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia

Ahogy országos szinten a Nemzeti Fejlesztés 2030 úgy fővárosi szinten a Budapest 2020 dokumentum az, amely meghatározza stratégiai fejlesztési irányait. Az ITS egyik fő mottója a „Dunával együtt élő város”. Az ITS szerint a Duna menti zónába tartozó területek fejlesztéseit úgy kell megvalósítani, hogy a rehabilitálással együtt a területek újra a városi szövet szerves részeivé váljanak. Ezek a Duna-parti területek az elmúlt időszakban az új szemléletű városfejlesztési koncepciókban felértékelődtek, új szerepet kaptak. Budafok–Tétény területén ide tartozik a Hárosi-öböl környezete. A DÉSZ kapcsán a Duna-menti területek fejlesztését a funkcióváltással kívánja a főváros megvalósítani. A területeken a lakó, iroda, rekreációs, és sportfejlesztések megvalósításával érhető el a változás. A Duna gazdasági program a köztulajdonú kikötői infrastruktúrát és szolgáltatások fejlesztését a vízparti területek gazdasági hasznosításával kívánja előmozdítani. A környezettel kapcsolatos célkitűzéseket a mellékelt ábra 5-10 pontjai jelentik. A barnamezős területek rehabilitálása és a Dunával élő város koncepciója itt is kiemelt figyelmet kap.

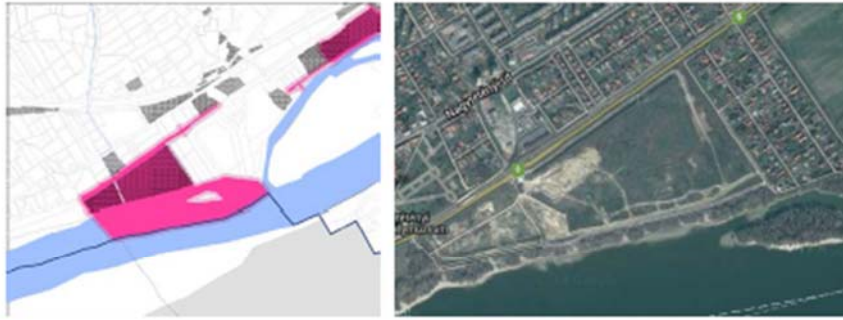
Budapest 2020, Integrált Településfejlesztési Stratégia környezeti célkitűzései	Illeszkedés	DÉSZ VI. kapcsolódás
A Városmegújítási Program keretében a TÉR-KÖZ kezdeményezés a kisebb léptékű közösségi terek kialakítására, megújítására.	● ● ●	A rendezési terv célrendszere tükrözi a „zöld” szemléletet, a fenntartható fejlődés alapelveit. A Duna-parti sétány és kerékpárút fejlesztések összhangban vannak az ITS célkitűzéseivel.
A Zöld Program keretében a városi zöldfelületi, zöldterületi rendszerének hosszú távú megújítása kiemelt feladat. A stratégia célkitűzései között szerepel az alulhasznosított parkok, zöldfelületek vonzerejének növelése. (Duna-ág és Duna menti területek, Rákos és Szilas patak, Észak Csepel Hajógyári sziget. stb.) A fővárosi 2014-2020 projektek között szerepel a belvárosi Duna-partok komplex közterületi rehabilitációja.	● ● ●	A Duna-partok komplex rehabilitációja, új zöldterületek létesítése, a meglévő zöldterületek fejlesztése összhangban van a Budapest 2020 Zöld Programjával.
Integrált Dunapart stratégia – A Duna menti zónában tervezett rövid- és középtávú fejlesztési projektek városszerkezeti integrálásával és megvalósításával kapcsolatos stratégia, koordináló mesterterv és finanszírozási program kidolgozása.	● ●	A Duna-parti területek integrált egységes szemléletű szabályozása a DÉSZ maga is ezt a koncepciót szolgálja.
A „Dunával együtt élő város” területi cél keretében a program középtávú céljai a következők: - árvízvédelem megújítása - partszakaszok gyalogos elérésének biztosítása - közlekedési kapcsolatok javítása - rekreációs turisztikai potenciál kiaknázása - barnamezős területek fejlesztése - hajózás fejlesztése - kisvízfolyás-torkolatok revitalizációjának előkészítése - víz újrahasznosítása	● ● ●	A DÉSZ szemléletében és szabályozási eszközrendszerében az ITS célkitűzéseit követi. Az árvízvédelem, a parti területek megközelíthetőségének biztosítása, a hajózás és a közlekedés fejlesztése, a barnamezős területek fejlesztése hangsúlyosan megjeleni a DÉSZ fő célkitűzései között.
Budapesti és regionális kerékpáros közlekedés programja: kerékpárosbarát területi átalakítások; kerékpáros főhálózati elemek fejlesztése (meglévő elemek korszerűsítése és új elemek kialakítása összesen kb. 250km); Duna-menti (EuroVelo) útvonal fejlesztése; kerékpáros-gyalogos kishidak megvalósítása.	● ● ●	Az EuroVelo fejlesztés, a Duna-parti kerékpárút és sétány fejlesztése összhangban van az ITS célkitűzéseivel.

4. táblázat DÉSZ és Budapest ITS összehasonlítása

Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program, 2014

A barnamezős területek újrahasznosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a város kompakt maradjon, és a városon belüli utazási szükségletek csökkenjenek, vagy legalább ne növekedjenek tovább. A városszövetben jelentős kiterjedésű, több mint 1200 hektárnyi olyan terület található, amely korábbi funkcióját elveszítve használaton kívülinek vagy alulhasznosítottak tekinthető. projektek fontos részét képezi a területek környezeti kárfelmérése, kárenyhítése, illetve az érintett területeken közösségi funkciók és zöldfelületek létesítése, a terület megnyitása a széles nyilvánosság előtt. A XXII kerület Duna-parti területei jelentősen érintettek barnamezős területekkel. A fejlesztések a XXII. kerületben négy területre koncentrálnak, amelyek közül kiemelkedik a Duna-part II. rekultiváció folytatása, zöldfelület fejlesztés és új promenád kialakítása és a Csút falu régészeti park kialakítása.

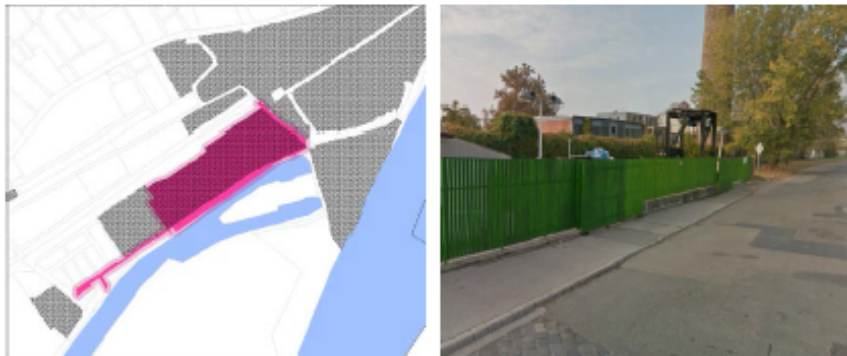

Projekt benyújtó szervezet (projektgazda): BD Park Ingatlanfejlesztő Kft
 Projekt helyszíne: Budapest XXII. 6-os számú főút menti terület a Kastélypark utca térségében
 Kapcsolódó középtávú cél(ok): NA
 Projekt indikatív összköltsége 2020-ig: 1 500 millió Ft

3. ábra Dunapart II. rekultiváció folytatása, zöldfelületfejlesztés és új promenád

A pályázati projekt célként tűzné ki a rekultiváció felgyorsítását és a nyugati fejlesztési zóna teljes megtisztítását. Ezt egészítenék ki a fejlesztés olyan közcélú elemei, amelyek a tágabb városrész lakóit is szolgálnák, ilyen lenne az új gát tetején futó promenád, a vasúti megállóhoz vezető gyalogos aluljáró és a tervezett főtér fásítása. Ezt kiegészítheti a Duna melletti állami terület tájépítészeti rendezése, és új kerékpárút, kerékpáros kiszolgáló létesítmény építése. A projekt megteremtené annak a lehetőségét, hogy a nagytétényi Duna-part a jelenlegi lezárt hulladéklerakó jellegből használható területté váljon.

Projekt benyújtó szervezet (projektgazda): Budapest XXII. kerület Önkormányzata
 Projekt helyszíne: Budapest XXII. Háros utca
 Kapcsolódó középtávú cél(ok): NA
 Projekt indikatív összköltsége 2020-ig: 800 millió Ft

4. ábra Csút falu régészeti park kialakítása és gazdaságfejlesztés a Furnér Művek területén

Projekt benyújtó szervezet (projektgazda): Budapest Főváros Önkormányzata
 Projekt helyszíne: Budapest XXII. Háros u. 1-3.
 Kapcsolódó középtávú cél(ok): KT.3.2.
 Projekt indikatív összköltsége 2020-ig: 700 millió Ft

5. ábra A volt Hunyadi laktanya területének kármentesítése

Az egykori Hunyadi laktanya a Háros-sziget északi végén található. A „sziget” legfőbb különlegessége, hogy a déli részén a növény- és állatvilág az elmúlt nyolcvanöt évben zavartalanul fejlődhetett. A Háros-sziget ösfás területe 1993 óta országos védelem alatt áll, melynek megőrzése kiemelt szempont. A Hárosi-Duna és a félsziget jelentős része a Nemzeti Ökológiai Hálózat része (ökológiai folyosó) és Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely területe. A TFP keretében benyújtott projekt célja a honvédség által használt területek alatti talaj szennyezettségének feltárása, majd azt követően a kármentesítés.

A Budapest Főváros Önkormányzata TFP keretében benyújtott projekt célja a térség értékeinek megőrzésére és a volt laktanya fejlesztésére vonatkozó koncepcióterv majd megvalósíthatósági tanulmány készítése. További cél a későbbi fejlesztés szempontjából bontandó épületek elbontása, a megmaradó épületállomány felújítása, valamint rekreációs célú zöldterületi fejlesztés.

Kiemelten fontos, hogy a projekt olyan fejlesztést tudjon megalapozni, ami lehetővé teszi a közösségi funkciók kialakítását a területen, továbbá ami biztosítja a Duna part szabad gyalogos és kerékpáros megközelítését, és ami nem veszélyezteti a közelben található természeti értékeket.

A megvalósíthatósági tanulmánynak ki kell térnie az árvízvédelmi kérdésekre (az ingatlan jelenleg árvízről mentesítetlen területen, hullámtéren van) és az átmeneti hasznosítás lehetőségeinek vizsgálatára is.

Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program célkitűzései	Illeszkedés	DÉSZ VI kapcsolódás
Dunapart II. rekultiváció folytatása, zöldfelületfejlesztés és új promenád	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással.
Csút falu régészeti park kialakítása és gazdaságfejlesztés a Furnér Művek területén	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a régészeti park kialakításával.
A volt Hunyadi laktanya területének kármentesítése	● ● ●	A barnamezős területek megújítása a DÉSZ kiemelt célja.

5. táblázat DÉSZ összehasonlítás

Budapest Területfejlesztési Konceptiója (2014)

Budapest Területfejlesztési Konceptiója a Városfejlesztési Konceptió céljaival összhangban, a vonatkozó, a területfejlesztési koncepciók és területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló 218/2009.(X.6.) Kormányrendelet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kiegészítve, illetve az ott meghatározottakra fókuszálva került kidolgozásra. A területfejlesztési koncepció javaslata megfogalmazza a térség 2030-ra elérni kívánt jövőképét, térstruktúráját, valamint a 2020-ra szóló átfogó és stratégiai célokban előírányzott célállapotot. A BTFK célrendszere között kiemelten súllyal szerepel „a város és a Duna együttélésének megteremtése”. A kilenc stratégiai cél és a cél elérését támogató prioritások között külön kiemelt fejezetként szerepel a „Környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése.

Budapest Területfejlesztési Konceptiója	Illeszkedés	DÉSZ VI kapcsolódás
5.2. Barnamezős területek funkcióváltása	● ● ●	A DÉSZ a barnamezős területek funkcióváltását, rehabilitálását és városi szövetbe kapcsolást javasolja.
5.4. A Dunával együtt élő város	● ● ●	A Dunával együtt élő város koncepció szinte mindenhol megjelenik a DÉSZ szabályozásaiban.
6.1. Zöld- és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással.
6.2. Természeti- és tájképi értékek megőrzése	● ● ●	A DÉSZ egyik fő feladata az egységes, megközelíthető és bejárható Duna-part megteremtése. A kerületben a fasorok, sétányok, kerékpárutak kialakítása a régészeti park létrehozása összhangban van a területfejlesztési koncepcióval.
6.3. Zaj- és légszennyezés csökkentése	●	A DÉSZ kapcsán a Duna-parti területek zaj-és légszennyezése a zöldsáv kialakítása miatt valószínűleg csökkenni fog.
6.4. Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem	●	A DÉSZ szabályozásai, a barnamezős területek rehabilitálása csökkenteni a fogja a talajszennyezést.
6.5. Korszerű vízgazdálkodás	● ● ●	A vízrendezés, árvízvédelem, a csapadékvizek lefolyásának lassítása hozzájárul a korszerű vízgazdálkodás célkitűzéseinek megvalósításához.
7.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	● ●	A dunai hajókikötők fejlesztése, a Duna-part megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása hozzájárul a BTK célkitűzések megvalósításához.

6. táblázat DÉSZ és BTK összehasonlítása

Budapest Integrált Területi Programja – ITP, (2015)

Az Integrált Területi Program (ITP) készítésének célja a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatásokon alapuló VEKOP támogatások körének meghatározása volt. Az ITP-k már nem tartalmaztak projekt szintű javaslatokat, csak az egyes intézkedések leírását, illetve a kiválasztás szempontrendszerét. A Dunához kapcsolódó fejlesztések a „Fenntartható multimodális mobilitás elősegítése” intézkedésen belül jelentek meg. A Budapest 2030 koncepcióban megfogalmazottakkal összhangban a jövőkép

markáns városfejlesztési tengelyként határozza meg a Duna-partot, amely jelenleg a városi lakosság számára nehezen megközelíthető, csak rövid szakaszokon képezi részét a város életének. Gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt fontos a partok elérhetővé tétele a gyalogosok és kerékpárosok számára. A DÉSZ szabályozásai az ITP célkitűzéseivel összhangban állnak.

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)

Budapest Főváros Önkormányzata a 2014 júliusában a tematikus fejlesztési programok között fogadta el a Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési programot (TFP). A TFP célja, hogy meghatározza a Duna menti zóna jövőbeni fejlesztésének irányait, koordinálja és egységes keretbe rendezze a stratégiai célok megvalósítását, valamint a Duna adta potenciál kiaknázását leginkább segítő fejlesztéseket. A tematikus fejlesztési program az alábbi fő célkitűzéseket tartalmazza:

Duna-parti és világörökségi területek védelme

A Duna-parti UNESCO Világörökség, a panoráma, az itt lévő védett értékek megőrzésének jelentőségére, az új fejlesztések – az egyes Duna partszakaszok karakterének megfelelően történő – megvalósításának fontosságra. Problémát jelent azonban, hogy a védett értékek mellett gyakran nem a karaktert erősítő beruházások valósulnak meg. Fontos cél, hogy az ingatlanfejlesztések az egyes partszakaszok eltérő karakterének megfelelően valósuljanak meg, a hatékony területfelhasználás, a városias beépítés és a városszövet tagoltságának megtartásával.

Egészséges környezet kialakítása

Az egészséges környezet megteremtésének alapfeltétele az olyan problémák megoldására, mint a talajszennyeződés megszüntetése; az egészségre ártalmas és a rekreációs-turisztikai potenciált rontó nagyfeszültségű vezetékek átvezetésének felülvizsgálata; az alulhasznosított zöldterületek közcélú hasznosítása; az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása; a Duna menti gyógyfürdők, kutak kihasználásának felülvizsgálata; a Nagy-Duna javuló vízminőségének megőrzése;

Víz és város kapcsolatának biztosítása

Az életteli teli, sokszínű rekreációs és sportlehetőséget kínáló partok kialakítása, az attraktív, decentralizált turisztikai kínálat növelése, a kerékpárutak és gyalogos sétányok a szigetek integrálásával történő kialakítása illetve a közlekedési pályák (rakpart, vasút) a part megközelítését nem zavaró jelenléte alkotják.

Barnamezős területek gazdaságfejlesztése

A barnamezős területek funkcióváltása elősegíti a gazdasági telephelyként történő megújítást, a magasabb hozzáadott értékű ágazatok megtelepedését, a kreatív ipar és klaszterek megtelepedése révén, az oktatási és kulturális célú beruházások megjelenését.

Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési program (2014)	Illeszkedés	DÉSZ VI. kapcsolódás
1. Duna-parti és világörökségi területek védelme		A DÉSZ VI. terület nem része a világörökségi területnek, védőterületnek.

2. Egészséges környezet kialakítása	● ●	Az egészséges környezet kialakításának fontosságát a DÉSZ is tartalmazza.
3. Víz és város kapcsolatának biztosítása	● ● ●	A DÉSZ összhangban van a zöldfelület fejlesztésekkel és promenád kialakítással. A Duna megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása a DÉSZ kiemelt feladata. A Pohár utcánál és a Kolozsvári utcánál a gyalogos kereszteződések biztosítják a lakóterületekről a Dunához történő lejutást.
4. Barnamezős területek gazdaságfejlesztése	● ● ●	A 6-os út Háros utca, Ártér utca, a volt Hunyadi János laktanya, a Balin utca, a Harbor park barnamezős területeinek fejlesztését a szabályozás tartalmazza.

7. táblázat DÉSZ összehasonlítás

Budapest Környezeti Állapotértékelése 2017

Az értékelés a környezeti elemek állapotára és az elemeket állapotát befolyásoló tényezőkre terjedt ki. A dokumentum a legfontosabb budapesti jellemzőket foglalja össze. Az elemek állapotán belül a természeti környezet, az épített zöldfelületek, a talaj, a vizek, a levegőminőség, a klimatikus viszonyok, a zajterhelés helyzetét értékelték. Az egyes fejezetek rövid intézkedési javaslatokkal zárulnak. Az állapotértékelés alapjául szolgált az 1259/2017. (08.30.) Főv.Kgy. határozattal jóváhagyott „Budapest Környezeti Programja 2017-2021”-nek. A DÉSZ készítése során az állapotértékelés adatai felhasználásra kerültek a megalapozó tanulmányban.

3.2. A TERVELL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉNYEGES JELENLEGI KÖRNYEZETI HELYZET BEMUTATÁSA

3.2.1. Közvetett és közvetlen hatásterület lehatárolása

A közvetlen hatásterületet a Duna-parti Építési Szabályzat VI. ütem és KÉSZ XXII. kerület, Sörház utca – Duna folyam – Budapest közigazgatási határa – 30a vasútvonal északi határa által határolt terület jelenti.

3.2.2. A környezeti állapot jellemzése

Földtani adottságok, domborzati viszonyok

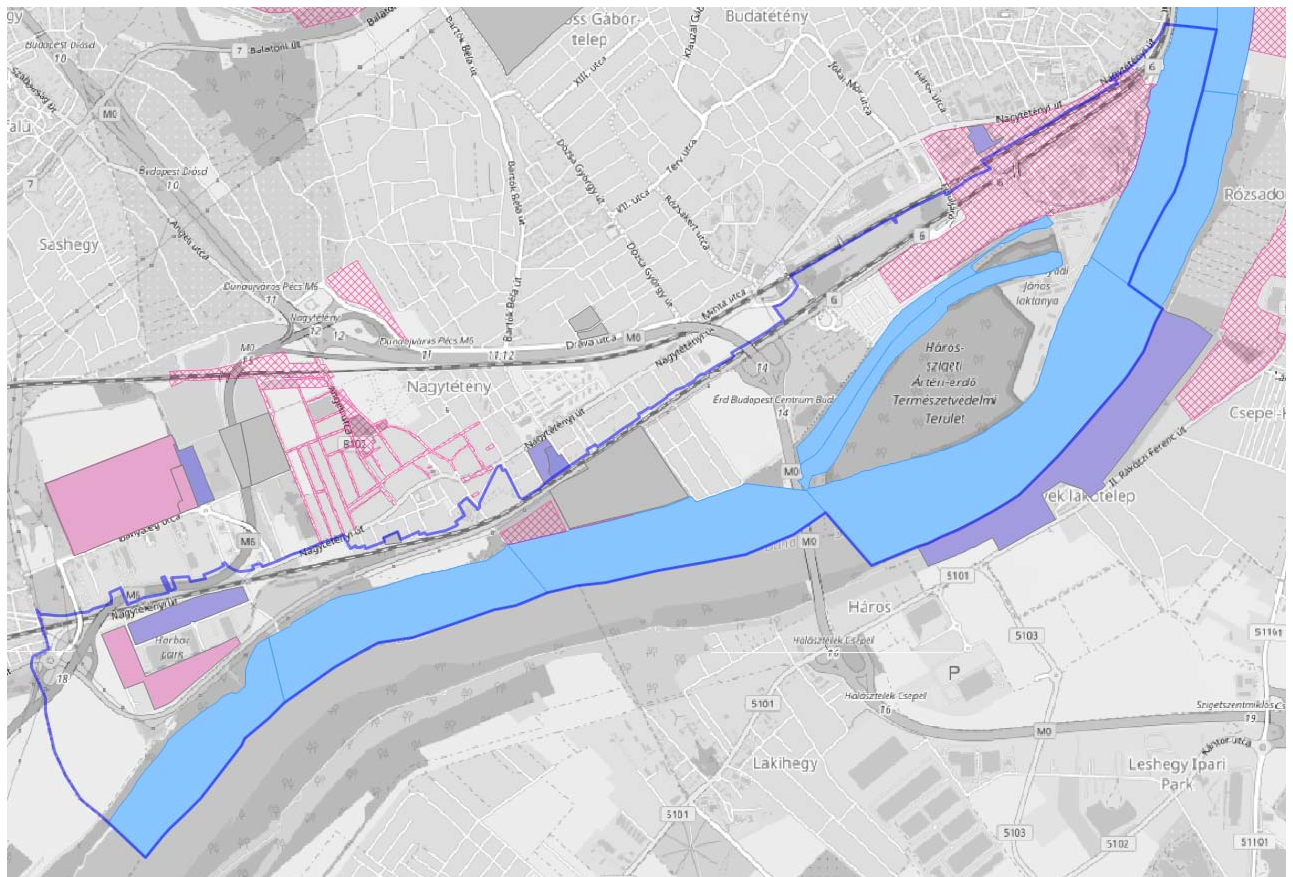
A terület Vác-Pesti-Duna-völgy kistáj területén fekszik. A kistáj túlnyomóan 98 m tszf-i magasságú ártéri síkság. Keleten a Pesti síksággal határos, Ny-on pedig az alacsony- és magas ártér, továbbá a Duna idősebb terasszigetei jelzik. Az átlagos relief a bal parton 3 m/km². Az alacsony- és a magas ártér átlagosan 3, ill. 6 m-el magasabb a Duna 0 pontjánál. Az alaphegységet a túlnyomórészt triász karbonátos képződmények alkotják. Az erre települő oligocén-miocén képződményekben a pleisztocén elején, esetleg a pliocén legvégén indult meg a nagy kiterjedésű dunai hordalékkúp kialakulása. Jelenleg a felszín néhány méter vastag holocén öntésiszap borítja, de az ezek alatt települt folyami kavicsos rétegsor is a folyó medrének negyedidőszaki eltolódása, kanyargása során halmozódott fel. A beépített területeken az ártéri szintek 1-5 m vastagságban mesterségesen feltöltöttek.

Talajviszonyok

A vizsgált terület talajadottságait meghatározza a folyó közelsége, különböző öntéstalajok borítják a folyóvízi üledékeket. A budafoki részen, a Háros-szigeten foltokban, valamint a Sallai Imre és Kastélypark utcánál homokos, kavicsos homokos területek találhatóak, a terület többi részén a kőzetlisztes agyag, agyagmárga dominál. Az egykori ipari és honvédelmi területeken folytatott tevékenységek számos helyszínen vezethettek a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg szennyezettségéhez, illetve nagy területekre jellemző a talajfelszín roncsolása, pusztulása.

Potenciális talajszennyezettséggel veszélyeztetett területek: a hárosi ipartelep telkei és a volt hulladéklerakó területen találhatóak. Utóbbi kármentesítése az utóbbi években megkezdődött. A kármentesített Metallochemia területére a környezetvédelmi felügyelőség 2009-től kezdve négy éven át ír elő monitoring méréseket a mentesített terület talajvizének megfigyelésére, és a kármentesítés hatékonyságának ellenőrzésére.

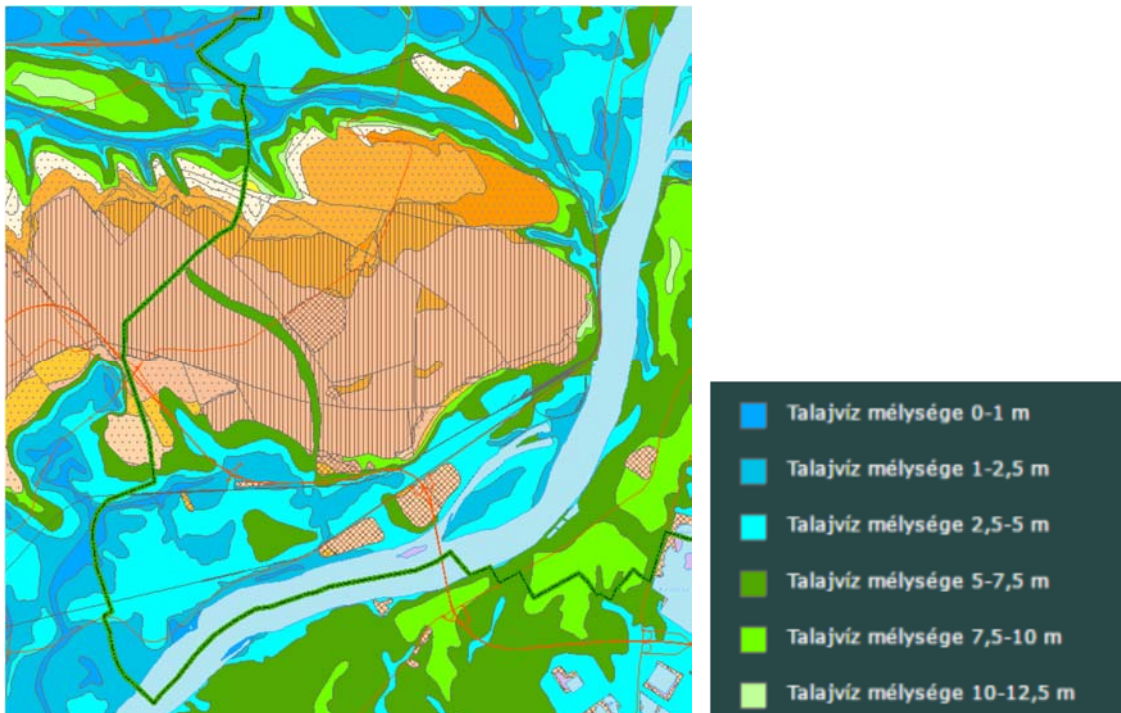

6. ábra Talajszennyezett területek (sraff) és veszélyes üzemek (lila, rózsaszín)

Vízrajz

A vizsgált területen meghatározóan fontos a Duna vízminőségének védelme. A tétényi szakaszon a 2007 és 2013 közötti időszakban mért adatok alapján megállapítható, hogy a Duna vízminősége néhány paramétertől eltekintve megfelel a jogszabályban előírt határértékeknek, de az oxigénháztartás jellemzői tekintetében kedvezőtlen értékek mérhetők. A tétényi szakaszon a víz minősége valamivel kedvezőtlenebb az Újpesten mérteknél, de a folyó a főváros közigazgatási határához már a fent említett szennyezéssel érkezik. Különösen 2010-ben haladta meg a vízminőségi paraméterek koncentrációja a határértékeket több komponens (ortofoszfát, összes foszfor, biokémiai oxigénigény, nitrát-nitrogén) esetében. Az elmúlt években valamelyest

javult az állapota, és csak az oxigénháztartás mutatkozott kedvezőtlennek. Összességében elmondható, hogy a Duna szakaszára, a különböző minőségi elemek (fizikai-kémiai, biológiai, hidromorfológiai jellemzők) tekintetében a jó vagy a mérsékelt állapot/potenciál jellemző. A vízbázisok jelenlétének köszönhetően a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet értelmében a terület a „fokozottan érzékeny” felszín alatti vízminőség-védelmi kategóriába tartozik. Helyenként a terület csatornázása hiányos, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek közvetlenül veszélyeztetik a folyót. Az MFGI talajvíz térképe alapján látható, hogy a talajvízszint a Duna menti sávban a felszínhez közel, átlagosan 0-5 m között található, a folyótól távolodva a mélysége 5-7,5 m átlagos szintig növekszik.

7. ábra Talajszennyezett területek (forrás: map.mfgi.hu/talajviz)

Vízellátás

Budapest területén, így a vizsgálati területen is az ivóvíz és az oltóvíz biztosítását, valamint a hálózat karbantartását a Fővárosi Vízművek Zrt. végzi. A vizsgált terület vízellátása teljes körű, és a déli vízbázis felől történik, ahonnan a kitermelt, majd a Csepeli gépház által Duna alatti átvezetéssel továbbított ivóvíz nagy átmérőjű főnyomó-vezetékeken jut el a budai gépházakhoz, tározó- és ellennyomó medencékhez, valamint a felhasználók ellátását biztosító gerinc- és elosztóhálózathoz. A vizsgált területen található a Budafoki gépház, amit a Csepeli gépházról induló 20. sz. Pesti alap nyomászónához tartozó DN 1600 Sentab (sb) vezetékről leágazó DN600 mm-es vezeték táplál. A vizsgált terület vízellátását a 21. sz. Budafoki alsó nyomászóna biztosítja, aminek a tápgépháza a Budafoki gépház, ellennyomó medencéi pedig a Losonci utcai és a Baross Gábor tápgépházi medencék. A Losonci út - Gellért utca - Borz u között helyet kapó Losonci utcai medence régi, 1900-ban üzembe helyezett medencéje 2x250 m³-es, az új (üzembe helyezése: 1967) pedig 2x1250 m³-es. A Dózsa György utca – XIV. utca sarkán lévő, 1943-ban üzembe helyezett Baross Gábor tápgépház medencéjének térfogata 2x250 m³. A 20. sz. zóna nem vesz részt a terület vízellátásának biztosításában, csak egy DN1600 mm-es főnyomóvezetéke érinti a területet, ami az Ártér utcában halad északi irányba.

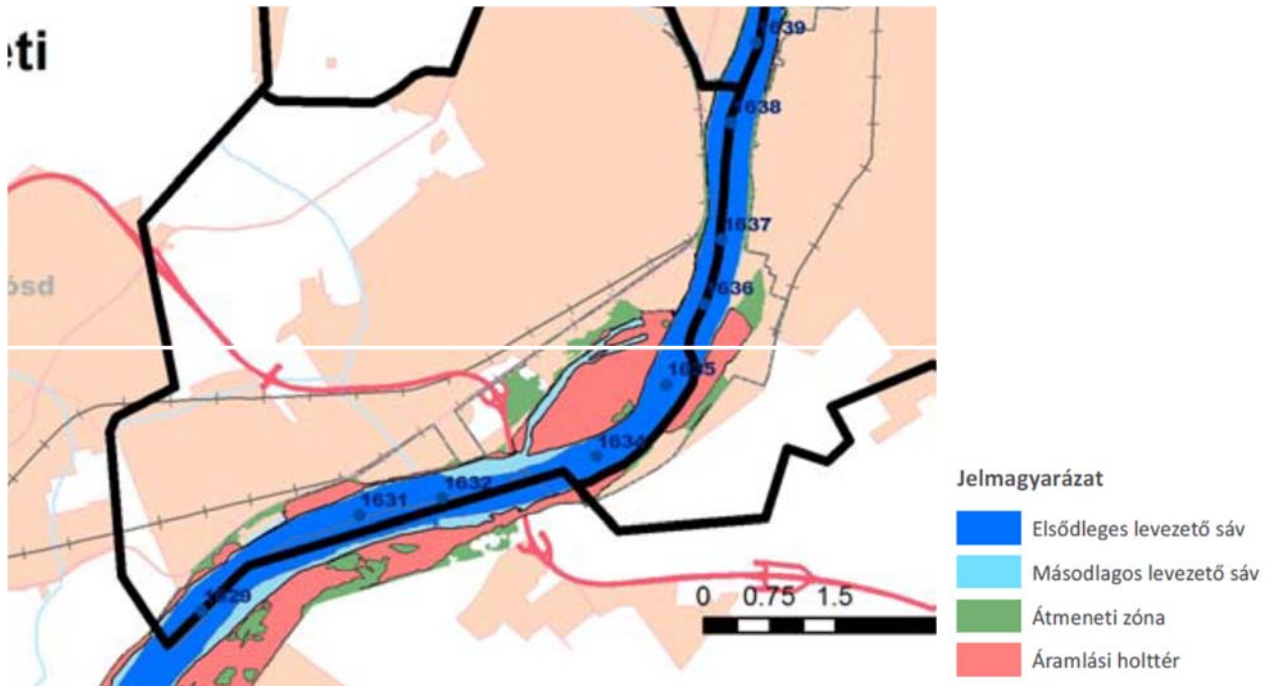

A Budafoki gépházból indulva a Gyár utcában egy DN500 sb és egy DN300 eternit (ac) mm-es főnyomóvezeték épült ki. A DN500 mm-es vezeték a Fonó utcánál keresztezi a 6-os főutat, majd a vasút Duna felőli oldalán épült ki a Háros utcáig, ahonnan északi irányba, a Nagytétényi út felé halad tovább. A 6-os út keresztezése után egy DN300 mm-es ac vezeték ágazik le róla, ami a vasút Duna felőli oldalán, egészen a Budatétényi ipari gépházig épült ki. A Budafoki gépháztól egy DN800, majd DN600 mm-es átmérővel gömbgrafitos öntöttvas (göv) főnyomóvezeték létesült a Vágóhid utcában, amiről az Ártér utcánál egy DN400 mm-es göv főnyomóvezeték ágazik le, és halad az utca vonalában. Az elosztóhálózat (DN 300 mm-nél kisebb) vezetékai túlnyomóan göv és ac anyagúak, de egyes szakaszokon található KPE anyagú vezeték is.

Az ivóvízellátó hálózaton kívül a vizsgált területen ipari vízvezeték is található. A Chinoin ipari nyomászóna (93. sz.) betáplálását a Budatétényi ipari gépház végzi. A gépház a Növény utca 3. (231999/1) alatt található, vízbázisa a Campona mögött, a két vasúti nyomvonal közötti zöld területen található. A két aknakút egy DN150 mm-es vezetékre dolgozik, ami a gépházba szállítja a kitermelt vizet. További vízbetáplálás történik még a Budafoki alsó zónából. Az ipari zóna vezetéke DN400 mm –es mérettel, főként ac anyagból épült ki a gépház és a Bányalég utcában lévő Chinoin víztorony között, ami a zóna ellennyomó medencéje. A vizsgálati területet a Campona utcától nyugatra az Érdi Duna-parti vízbázis hidrogeológiai „B” védőterülete, míg a csepeli kerülethatárnál a Csepeli vízbázis védőterületei érintik. A védőterületeken megengedett tevékenységeket „A vízbázisok, a távlat vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről” szóló 123/1997 (VII.18.) sz. kormányrendelet és annak 5. számú melléklete tartalmazza.

Árvízvédelem

Árvízveszélyes területek: A magasságihiányos töltésszakaszokat a mértékadónak tekintett árvízszint (MÁSZ) 1,3 m-rel növelt szintjéhez képest értelmezzük. A városi védművek kiépítettsége a magassági biztonság tekintetében jelenleg korántsem teljes körű. A MÁSZ szintjétől való elmaradás azt jelenti, hogy a 891 cm-es Vigadó téri vízállás esetén a folyó vízállása a védmű koronaszintjével azonos magasságban lenne, nagyobb vízállás, hullámvás hatására helyi védekezés nélkül pedig elöntést eredményezne. A Duna nagyvízi mederszakaszának levezető sávjai A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2017 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egységek közül kisvárosias lakóterület (Lk), intézményi (Vi), és komplex vízparti (K-Kv), a fővédmű és az üzemi gát között pedig gazdasági (Gksz) és átmeneti gazdasági hasznosítással komplex vízparti területfelhasználási egységek találhatóak. Továbbá a hullámtérben jelenleg is több, részben beépített terület található, amelyek így az árhullámoknak fokozottan ki vannak szolgáltatva. A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet tartalmazza.

8. ábra A Duna nagyvízi mederszakaszának levezető sávjai

Árvízvédelmi művek

Az árvízvédelmi védmű a kerület teljes szakaszán kiépült. Árvízvédelmi szempontból a Buda-Dél árvízvédelmi szakaszba tartozik, és a védvonalak a Budafok-Háros-Nagytétény öblözetet védik. A Buda-Dél árvízvédelmi szakasznak a vizsgálati területet érintő védvonalszakaszai északról délre a következők:

- MÁV vasút töltés egy szakasza
- Gyárháromszög, korábbi Furnér Művek (üzemi töltés)
- 6-os út töltése, M0 autópályát
- Növény utcai töltés (nem deklarált fővédvonal)
- Dunatelepi töltés
- 6-os út töltése
- 4. sz. lokalizációs töltés
- 5. sz. lokalizációs töltés
- Nagytétényi töltés.

A fővédvonal vizsgált területre eső szakaszának hossza 8 826 m (szelvényezés szerint 23+880 - 32+706 tkm), ami töltésként épült ki. A II. rendű, Növény utcai töltés hossza 0,4 km. A lokalizációs gátak az esetleges gátszakadások okozta károk csökkentésére épültek ki, hosszuk 1,2 km. Az üzemi töltés, ami a Gyár utcától indul és a Duna parton halad majd a Hárosi-Dunával párhuzamosan a Busa utcáig, hossza 2,4 km. Az I. rendű védvonal magassága nagyobbbrészt (szelvényezés szerint 23+880 – 25+500; 25+850 – 26+050; 6+690 – 32+706 tkm) a szükséges MÁSZ+1,3 m szint fölé emelkedik. Ezekon a szakaszokon árvíz esetén további intézkedésre nincs szükség.

A védelmi-szakasz 350 (szelvényezés szerint 25+500 – 25+850 tkm) és 640 (szelvényezés szerint 26+050 – 26+690 tkm) méter hosszán a MÁSZ+1,3 m szint alatt van 0-61 cm-rel. Itt árvíz esetén a töltés magassághiányát megszüntetendő, ideiglenes védvonal kialakítására van szükség. A 2016-ban készült árvíz kockázati térképezés (ÁKK) alapján a vizsgált területen 5 helyszínen a védművön geometriai illetve általaj

problémák figyelhetők meg, melyek következtében az utóbbi nagyobb árvizek idején (2002, 2006, 2010, 2013) szivárgó illetve fakadó vizek jelentek meg.

Építésföldtani korlátok

Építési alkalmasság

A tervezési terület döntő hányada árterületen található, az Érd melletti terület pedig élővíz hatásterülete, így mindkét esetben kiemelten fontos az árvíz elleni védekezés. A Dunapart II. elnevezésű volt hulladéklerakó egy része, illetve az M0-ás hídfő alatti terület vegyes anyaggal lett feltöltve, ezért építkezés esetén a kármentesítés szükséges lehet.

Veszélyes üzemek

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 1.§-a meghatározza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek kategorizálását. E szerint megkülönböztetünk felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság adatszolgáltatása szerint kerültek lehatárolásra az alsó és felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek területe. Határértéket túllépő üzemek találhatóak a Harbor Park területén, valamint a Nagytétényi úton működő Törley Pezsgőgyár is ide tartozik.

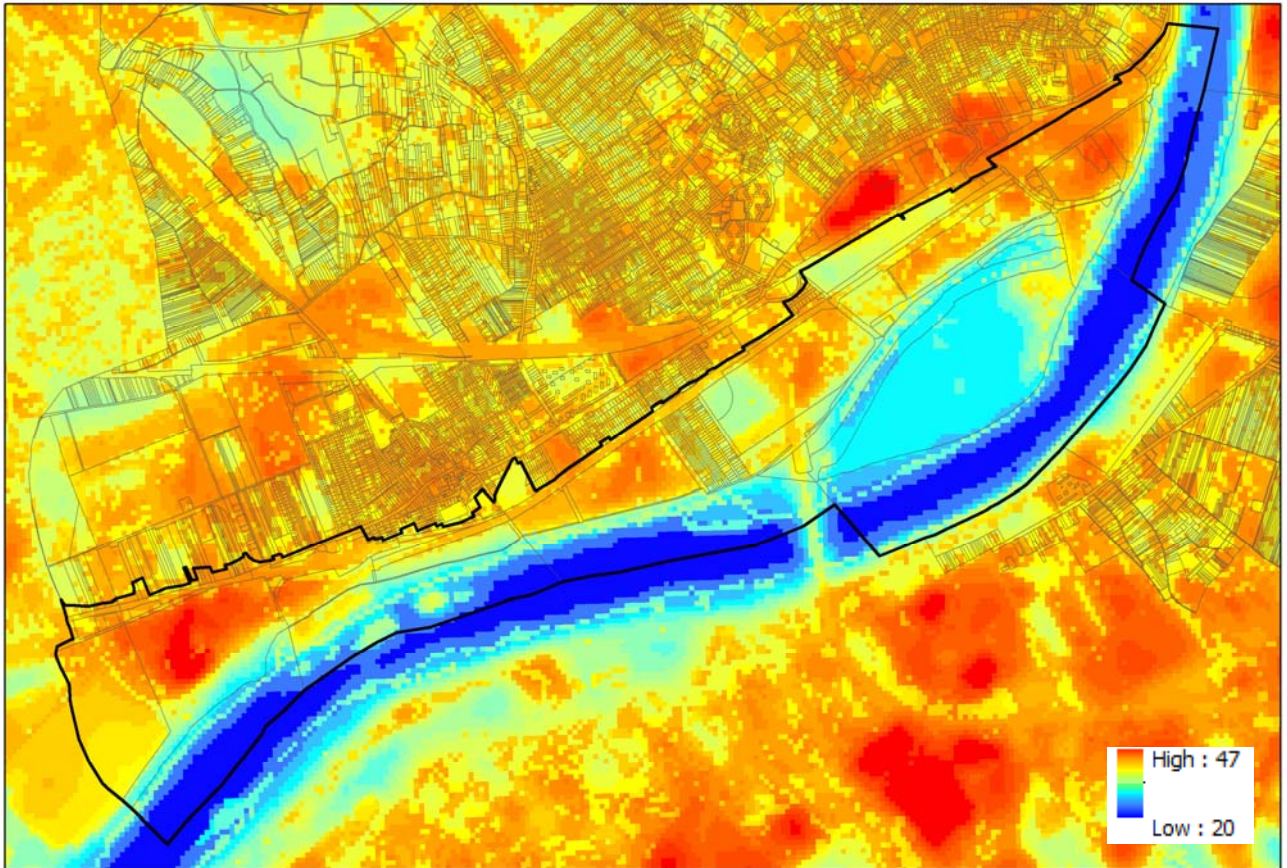
Feltöltött terület

A Dunapart II. volt hulladéklerakó keleti területei feltöltésre kerültek, a kármentesítés csak részben történt meg, a további munkálatok még szükségesek. Bármely, e területeken tervezett építési tevékenységet megelőzően geotechnikai jelentés készítése javasolt.

Éghajlati viszonyok

Mérsékelt meleg, száraz éghajlat jellemzi a tájat. A Duna kiegyenlítő hatásának köszönhetően a nyár mérsékeltebben meleg, mint az Alföld középső részén, és a hőmérséklet napi és évi ingása is kisebb. Az évi középhőmérséklet ~ 10. A fagymentes időszak hossza 186 és 196 nap között van (ápr. 10-15. és okt. 20-25.).

A vízgyűjtő É-i, ÉK-i részén hulló évi csapadék (550-600 mm). Évente 30 hótakarós nap valószínű, az átlagos maximális vastagsága 15 cm körül van. A napfénytartam évi összege 2062 óra. A nyári hónapokban 250-299 órán át süt nap, télen 60-at. Az ariditási index 1,25-1,35. A tájra jellemző hőmérsékleti viszonyokat erősen módosítja a terület beépítettsége. A városi helyi klíma kialakulását, a hőszigetek kialakulását jól jellemzi, hogy meleg nyári napokon a Landsat műhold által mért felszín hőmérsékletekben 25-27 C-fokos különbségek is detektálhatók kerületen belül. A 2015 július 14-ei adatokból készült felszínhőmérséklet ábrán jól látható, hogy a Duna-parti, vízfelülethez közel eső nyitott, átszellőződő területeken olykor 10-15 C-al alacsonyabb a felszínhőmérséklet.

9. ábra Felszíni hőmérsékletek alakulása (2015 július 14.)

Zöld infrastruktúra, zöldterület, zöldfelület

A Duna-part budafoki részén alig találkozhatunk természetes növénytakaróval, szinte teljesen kiépült. Nagytétény felé haladva egyre nagyobb területeket foglal el az ártéri vegetáció, amely kiváló feltételeket teremt a természetközeli élőhelyek tényérésének. A vizsgált területen funkcionáló közkert, közpark nem található, ugyanakkor a településszerkezeti terv távlatban kialakítandó közparkot jelöl az M0-s hídfőjénél.

Az M0-ás hídfőnél a növényzetet puhafás ligeterdő és egy fiatal fűzes alkotja. A Nagytétényi kastély közelében található a Duna-rétnek hívott gyepes terület. A legnagyobb kiterjedésű, legértékesebb ligeterdő maradványokat a 6-os út mellett az érdi határral érintkezően találjuk. A fás növényzettel borított vegetáció nagysága 260,1 ha nagyságú a vizsgált területen.

Erdőterületek

A tervezési terület 119,308 ha összkiterjedésű üzemtervezett erdői

- a Háros-sziget, Hunyadi-félsziget és Kis-Hárossziget természetvédelmi oltalom alatt álló területén (összefüggő idős faállomány),
- továbbá a nagytétényi Duna-part egyes részein találhatóak.

Az M0-ás hídtól nyugatra lévő erdőállományok két egységre oszthatók: egy idősebb puhafa ligetre és ettől délebbre, egy fiatal fűzesre. Az északi erdő természetvédelmi szempontból igen értékes az idős puhafaliget „őserdőszerű” képe miatt. A Háros-szigethez hasonló függőavarvegetáció itt is megtalálható.

Növényföldrajzi szempontból a természetes vegetáció alapja az eredeti növényzet mai talajvízszint- és domborzati viszonyokra vetített egységeinek elkülönítése klimazonális, extrazonális és azonális társulások szerint. A térkép így egyesíti a terepadottságokból és más környezeti feltételekből adódó eltartóképesség elvét a Budapesten szigetszerűen fennmaradt, eredeti vegetációfoltok botanikai vizsgálati eredményeivel.

A nem közhasználatú zöldfelületek csökkenése elsősorban az egyre nagyobb mértékű, illetve arányú beépítésekre, továbbá a zöldmezős területek rovására történő fejlesztésekre vezethető vissza. 2005-2010 között a legnagyobb, közel 3%-os zöldfelületi intenzitás csökkenés a Duna menti zónában mutatkozott, mellyel a korábbi (1990. és 2005. közötti) javuló tendencia romló irányba fordult. Ez magyarázható a közelmúltban történt jelentősebb part-menti beruházásokkal is (pl. M0 autótút, csepeli szennyvíztisztító).

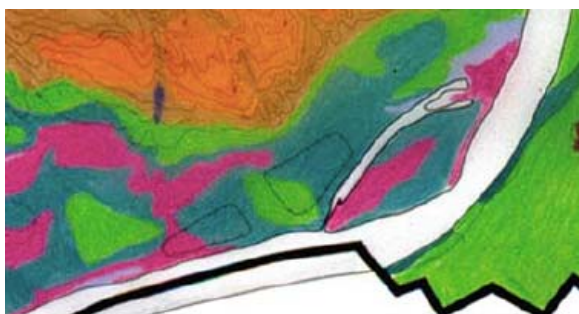
A potenciális vegetáció négy legfontosabb társulás-típusa a vizsgálati területen:

Világoskék: Az 1 m feletti talajvízszintű, oxigénszegény (pangó vizű) talajokon kialakult „túl nedves alsó erdőhatár” víztűrő-vízkedvelő mocsárréjtjei, magas sásokkal, bokorfüzesekkel és puhafa ligeterdőkkel.

Lila: főleg a mozgó víz közelében magas (1–2 méteres) talajvízszint mellett kialakult fűz-(puhafa-) és tölgy-kőris-szil (keményfa) ligeterdők.

Sötétzöld: középmagas (2–2,5 méteres) talajvízszint mellett kiegyenlített nedvességet kedvelő kocsányos-tölgyesek.

Világoszöld: közepes (5–10 méteres) talajvízszint mellett kialakult nedvességkedvelő-szárazságtűrő homoki- és lösztölgyesek lejtőlábi típusai.

10. ábra Budapest természetes vegetációtérképe (Debreczi Zs., 1987)

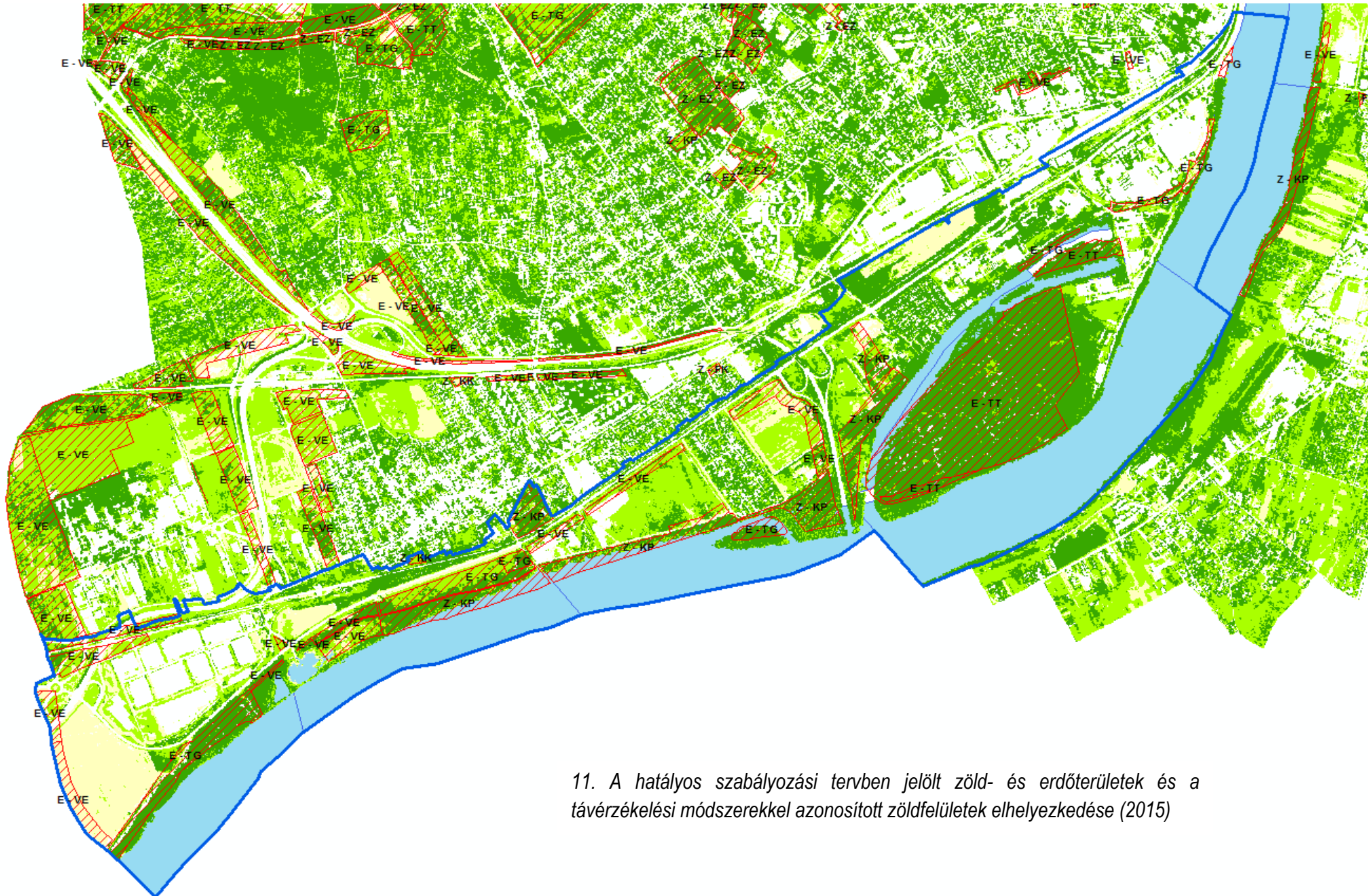
Invazív növények

Gergely Attila biológus felmérései szerint a területen folyamatosan terjednek a leggyakoribb inváziós növények. A legnagyobb veszélyt a szórványos csoportokban megjelenő zöld juhar állomány jelenti.

25.	Kis-Háros-sziget természetvédelmi terület	parti szőlő (<i>Vitis riparia</i>)	+
		szórványos zöld juhar (<i>Acer negundo</i>) állomány	++
		gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>)	+
		adventív őszirózsza faj (<i>Aster sp.</i>)	+
		magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	+

8. táblázat Invazív növények a területek

A zöldfelületi intenzitás a másik meghatározó indikátora a zöldfelületi ellátottságnak, és ezáltal a települések élhetőségének. A zöldfelületek közvetten, illetve közvetlenül hatással vannak a városklímára, közvetett módon pedig az élővilágra és az emberre is. A Zöldfelület Intenzitás érték (ZFI) a zöldfelület intenzitását jellemző %-érték, mely az adott területre eső zöldfelületek arányát (területi kiterjedés és borítottság minősége is) fejezi ki. Az érték nagysága nem egyezik a zöldfelületek tényleges nagyságával. (Pl. egy zárt lomkorona szint alatt lévő szilárd burkolat nem érzékelhető a felvételeken.)

11. A hatályos szabályozási tervben jelölt zöld- és erdőterületek és a távérzékelési módszerekkel azonosított zöldfelületek elhelyezkedése (2015)

12. ábra Zöldfelület Index (ZFI) 2010

13. ábra Zöldfelület Index (ZFI) 2015

A zöldfelületek változása jól leírható az infrafelvételekből számolt zöldfelület indikátor (ZFI) értékével, amely a valós „zöld” vegetációval borított területek nagyságát jellemzi. A telkenként számolt érték a 2010 és 2015 közötti változásokban ingadozást mutat. A6-os út melletti zöldfelület csökkenés valószínűleg az építés, fenntartás során bekövetkezett zöldfelület kiterjedé csökkenéséből származik.

Állatvilág

Az vizsgált terület állatvilágára jellemző és ritka fajai számára élőhelyet első sorban a Duna és ártere (Natura 2000 HUDI20034), kiemelten a Háros-sziget (országos jelentőségű védett természeti terület) és a Kis-Háros-sziget (helyi – fővárosi – jelentőségű védett terület) biztosítja. Jellemző védett faj a Háros-szigetnek a zöldes kítinpáncéllal rendelkező pézsmacincér, a hüllők közül gyakori a mocsári teknős. Bajor Zoltán és más madarászok által végzett megfigyeléseknek köszönhetően több mint száz madárfajt figyeltek meg a szigeten. Számos cinegeféle és pintyféle él a sziget erdeiben. Gyakori vendég a fenyőpinty, a süvöltő, míg az állandó madarak közül a zöldike, vörösbegy, barátcinege, meggyvágó. Kerkerécék, kontyos récék, időnként északi vagy sarki bűvár is megfigyelhető a területen a kárókatónák és a dankasirályok mellett. Jellegzetes költő fajok a függőcinege, az énekes rigó, a berki tücsökmadár. Ragadozó madarak közül a héja, az egerészölyv és a kabasólyom is költ, illetve a fokozottan védett réti sast is megfigyelték már a sziget környezetében. A Kis-Háros-sziget mint fiatal sziget több száz vízimadárnak biztosít rendszeresen vonuláskor pihenőhelyet, illetve áttelelő helyet.

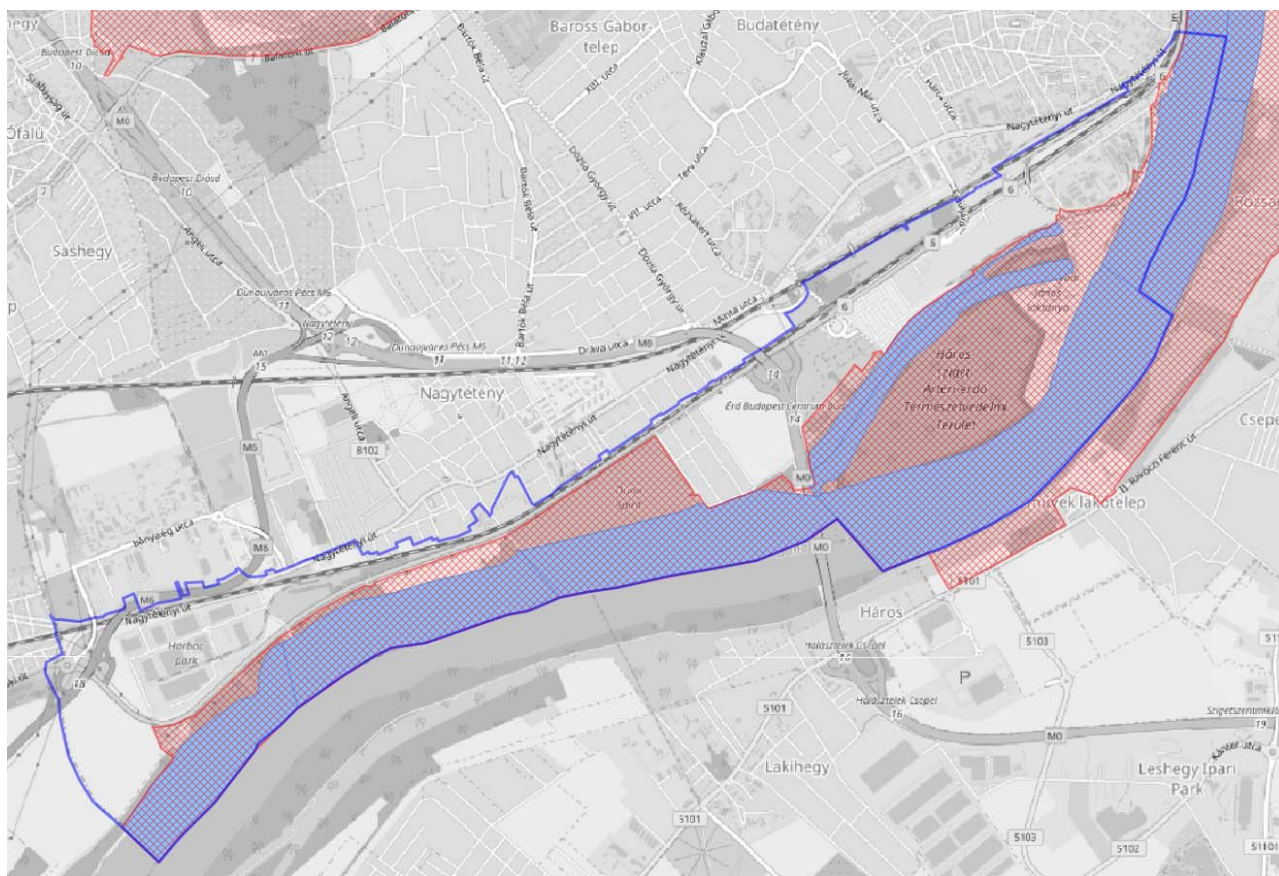
Tájhasználat, tájszerkezet

A budafoki és a tétényi Duna-szakasz között jelentős eltérések mutatkoznak: míg Budafok kiépített, addig Nagytétény értékes ártéri erdeivel teszi változatossá a partot. A vizsgált terület északkeleti részén jelentős ipari és barnamezős területek sorakoznak. A térség megközelítése több helyen nehézkes. Problémát okoz a 6-os út és a vasút fragmentáló hatása: a Duna-partot szinte teljesen elválasztja a lakott területektől. A Háros-sziget országos, a Kis-Háros-sziget pedig fővárosi jelentőségű természetvédelmi terület. Mindkét terület látogatása tiltott.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A DÉSZ VI. tájképi adottságai rendkívül kedvezőek. Az TSZT szerint szinte végig a Duna-parti területek a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területbe tartoznak az OTrT-nek megfelelően. A Háros-sziget mint a valamikori ártéri erdők egyik utolsó maradványa is kiemelt tájképi jelentőséggel bír. A vizsgált terület nagy része és a Duna-part egésze az OTrT-ben kijelölt Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete által érintett. Az övezetbe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Az OTrT előírása alapján az övezettel érintett területen a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

14. ábra Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

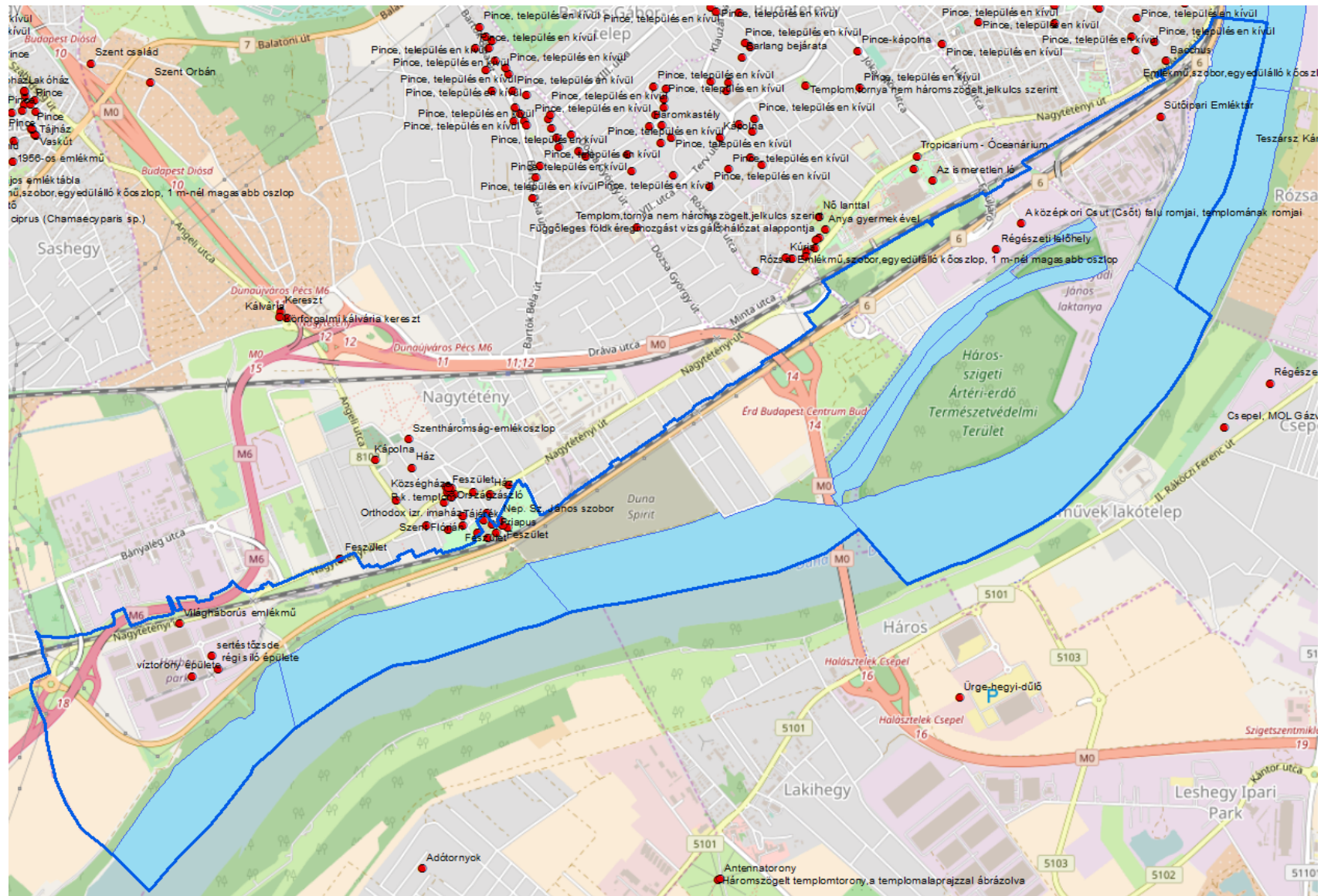
Egyedi tájértékek

A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténelmi, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. Az egyedi tájértékek típusait és fajtáit az MSZ 20381:2009 sz. Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése c. szabvány határozza meg. Az értékek felmérését nagyban elősegítette a 2009-2010-ben megvalósult TájÉrték Kataszter (TÉKA) program. Az adatbázis sajátossága, hogy az egyedi tájértékeket bárki felviheti a térképre, ugyanakkor nincs a Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának ellenőrzése alatt. A természetvédelmi törvény értelmében az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv feladata. Mivel ez egyelőre nem történt meg, ezért a TÉKA adatbázis nyújt nem hivatalos tájékoztatást az egyedi tájértékekről.

A területen a TÉKA adatbázis szerint 15 tájérték található.

- Világháborús emlékmű
- Flóra istennő szobra
- Priapus
- Feszület (Dr. Hugonnay Vilma szobra)
- Gloriette, Nepomuki Szent János szobor
- Szerelmes Kentaur
- Régészeti lelőhely
- Feszület
- Nagytényi Rudnyánszky-féle kastélypark
- Nep. Sz. János szobor (Kastélypark utca 14-16.)

- A középkori Csut (Csőt) falu romjai,
- Sütőipari Emléktár
- Víztorony épülete
- Egykori silóépület
- Egykori sertéstőzsde

15. ábra Egyed tájértékek

Ökológiai hálózat, táji és természeti értékek, természetvédelmi területek

A Nemzeti Ökológiai Hálózat három fő eleme a magterület, ökológiai folyosó és pufferterület. Az ökológiai folyosók általában lineáris természetszerű élőhelyeket képeznek, amelyek kiemelt szerepét a magterületek összekapcsolása jelenti. A vizsgált terület ökológiai hálózati területei az országos védettségű Háros-sziget, a Hunyadi-félsziget, valamint a helyi (fővárosi) védelem alatt álló Kis-Háros-sziget. A Duna-part a Natura 2000 területek közé sorolható, valamint az ökológiai hálózat részét képezi. A Háros-sziget magterület, míg a másik kettő az ökológiai folyosó kategóriájába tartozik.

A tervezési területen a XIX. század végén megindult a vasúti forgalom és számos gyárépület is létesült. A Duna az ipar számára nem csak vízi utat, hanem jelentős vízbázist is jelentett. A folyószabályozások után a hárosi Duna-part gyors fejlődésnek indult. A Duna és a vasút közötti hajdani legelők területen gyárak épültek.

A Duna-part a XX. században nyerte el jelenlegi morfológiáját a nagyfokú emberi beavatkozások következtében. A folyószabályozás eredményeként a budafoki és budatétényi részen megemelték és kikövezték a partot. A nagytétényi szakaszon továbbra is a természetközeli partjelleg maradt fent.

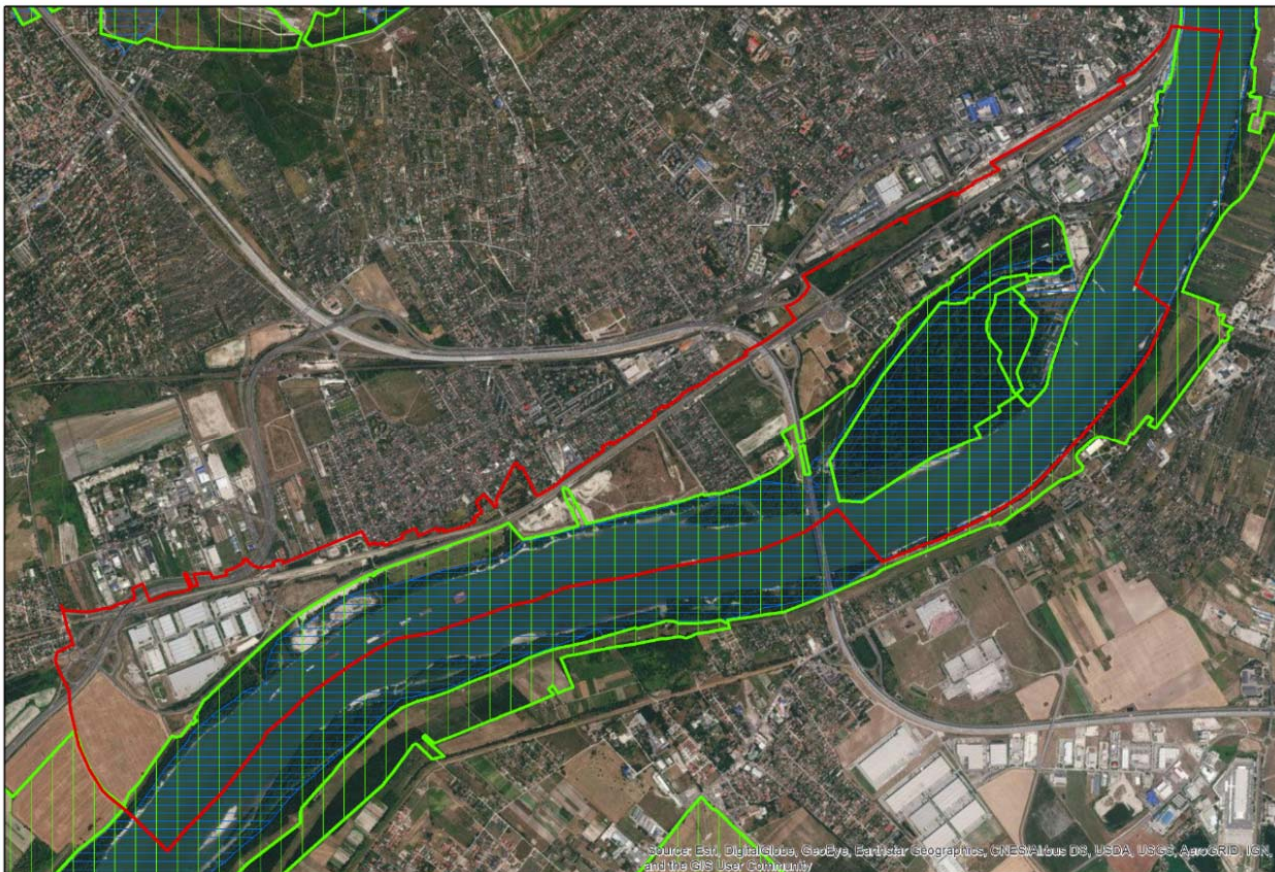
A folyópart értékes Natura 2000 terület és a Nemzeti Ökológiai Hálózat tagja. A területen található ártéri ligeterdő megőrzése a közeli beépítések és a nagy forgalmú utak zavaró hatása miatt kiemelten fontos. A Dunaparton két országos jelentőségű természetvédelmi területet is találunk: a Háros-sziget 56,4 hektáros területe 1993 óta, a Hunyadi-sziget 2009 óta élvez védelmet.

16. ábra Háros-sziget, Szerelem-sziget és Hunyadi-sziget elhelyezkedése

A Háros-szigettől és az M0-ás hídtól délre található Kis-Háros-sziget 1998 óta helyi védelem alatt áll. A fenti – a természetvédelmi érdekek szempontjából kedvező – korlátozások ugyanakkor a zöldfelületek intenzívebb

rekreációs hasznosításának korlátot is jelentenek. A városperemi elhelyezkedés ellenére folyamatosan növekszik az igény a Duna-part jobb megközelíthetőségére, amit a vonalas infrastruktúrák fragmentáló hatása is megnehezít. A part feltárása, „kiépítése” csak a természetvédelem és a vízbázisvédelem szempontjai figyelembevételével valósulhat meg.

17. ábra a Nemzeti Ökológiai Hálózat területe

Zaj- és rezgésterhelés

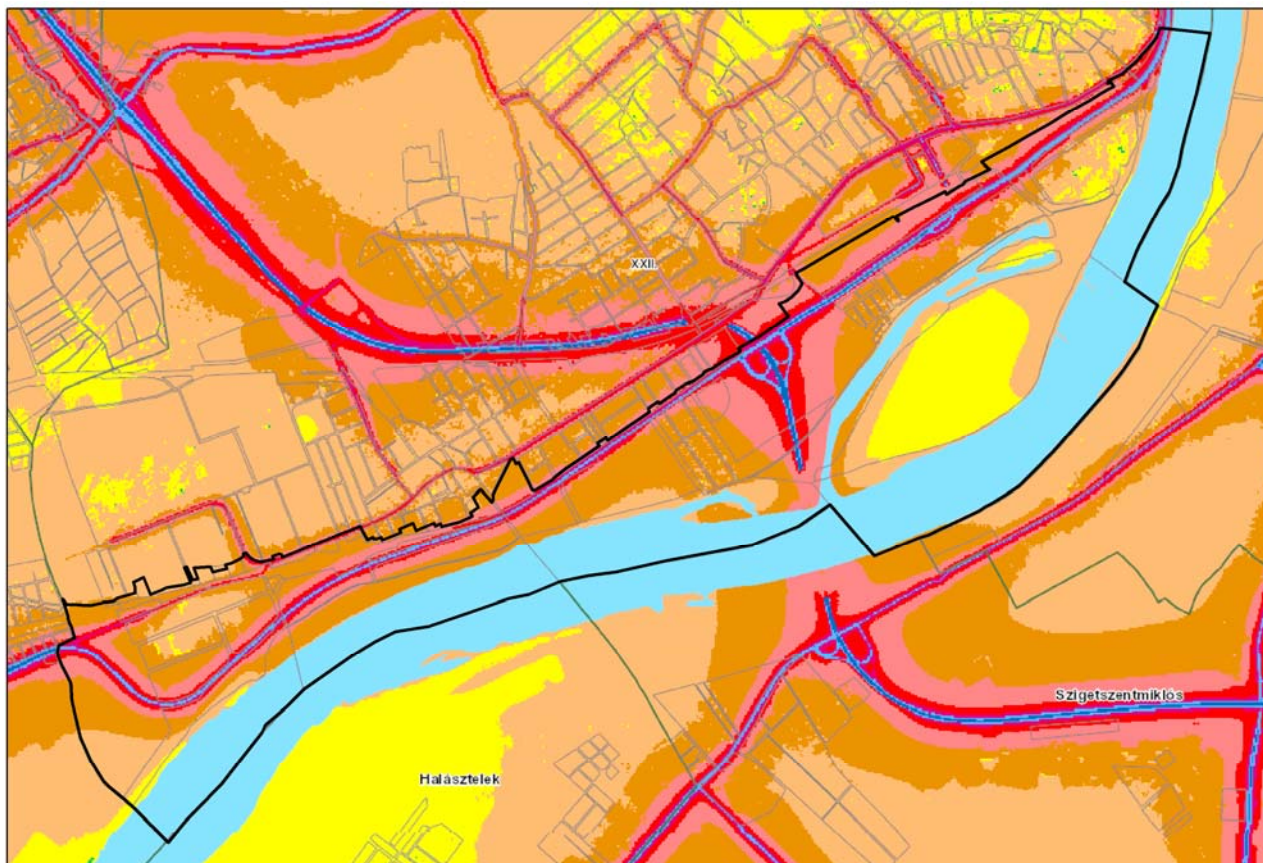
Budapest és további 22 település zajtérképe a vonatkozó jogszabályok és műszaki előírások szerint készült el 2007-ben. A Budapest és vonzaskörzete stratégiai zajtérkép közúti és vasúti zajszinteket mutató térképein látható az egyes területek terhelése. A vonatkozó határérteket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet tartalmazza. A rendelet meghatározza az épületekben tartózkodó emberekre vonatkozó rezgésterhelés határértékeit. Az emberi tartózkodásra szolgáló helyiségekben, lakóépületekben a rendeletben meghatározott körülmények szerint a rezgésyorsulás (AM) értéke nem haladhatja meg:

- nappal az AM= 10 mm/s éjjel az AM= 5 mm/s és maximális
- nappal az AM= 200 mm/s éjjel az AM= 100 mm/s értékeket.

A rezgésterhelés vizsgálatát az MSZ 18163-2:1998. sz. szabvány alapján végezték. Az épületben tartózkodók rezgésterhelését a rezgésyorsulás-frekvencia függvények súlyozott egyenértékű adatai alapján értékelték.

A vizsgálat szerint a DÉSZ VI. területén egyértelműen az MO körgyűrű és a kivezető 6-os út jelenti a legnagyobb zajterhelést.

18. ábra Budapest stratégiai zajtérkép, 2007 (nappali)

3.2.3. Környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása, okainak bemutatása, a terv megvalósításával és a terv megvalósítása nélkül

A tervezési terület környezeti problémáinak jó összefoglalását adja a DÉSZ megalapozó tanulmányának környezeti konfliktus térképe. A térség a kedvező természeti adottságok mellett az alábbi problémákkal küzd.

A terület északi és déli részén (Harbor-park) jelentős nagyságú barnamezős területek találhatók. A 6-os út Háros utca, Ártér utca, a volt Hunyadi János laktanya, a Balin utca által körbezárt északi és a Harbor park barnamezős területeinek rehabilitálását, fejlesztését a szabályozás tartalmazza. A szennyezett talajok megtisztítására eddig csak részben került sor.

A kedvező zöldfelületi adottságok ellenére az egyik legnagyobb probléma, hogy a területek nehezen megközelíthetők, a Duna-part elzárt. A vasút és a 6-os út jelenti az egyik legnagyobb akadályt a lakóterületek felőli megközelítésnél. További problémát jelent az MO csomópontja.

A Duna-part végigjárhatósága jelentheti az egyik legnagyobb hozadékát a DÉSZ szabályozásnak. Jelenleg a hiányzik a kerékpáros infrastruktúra, nem járható végig a part.

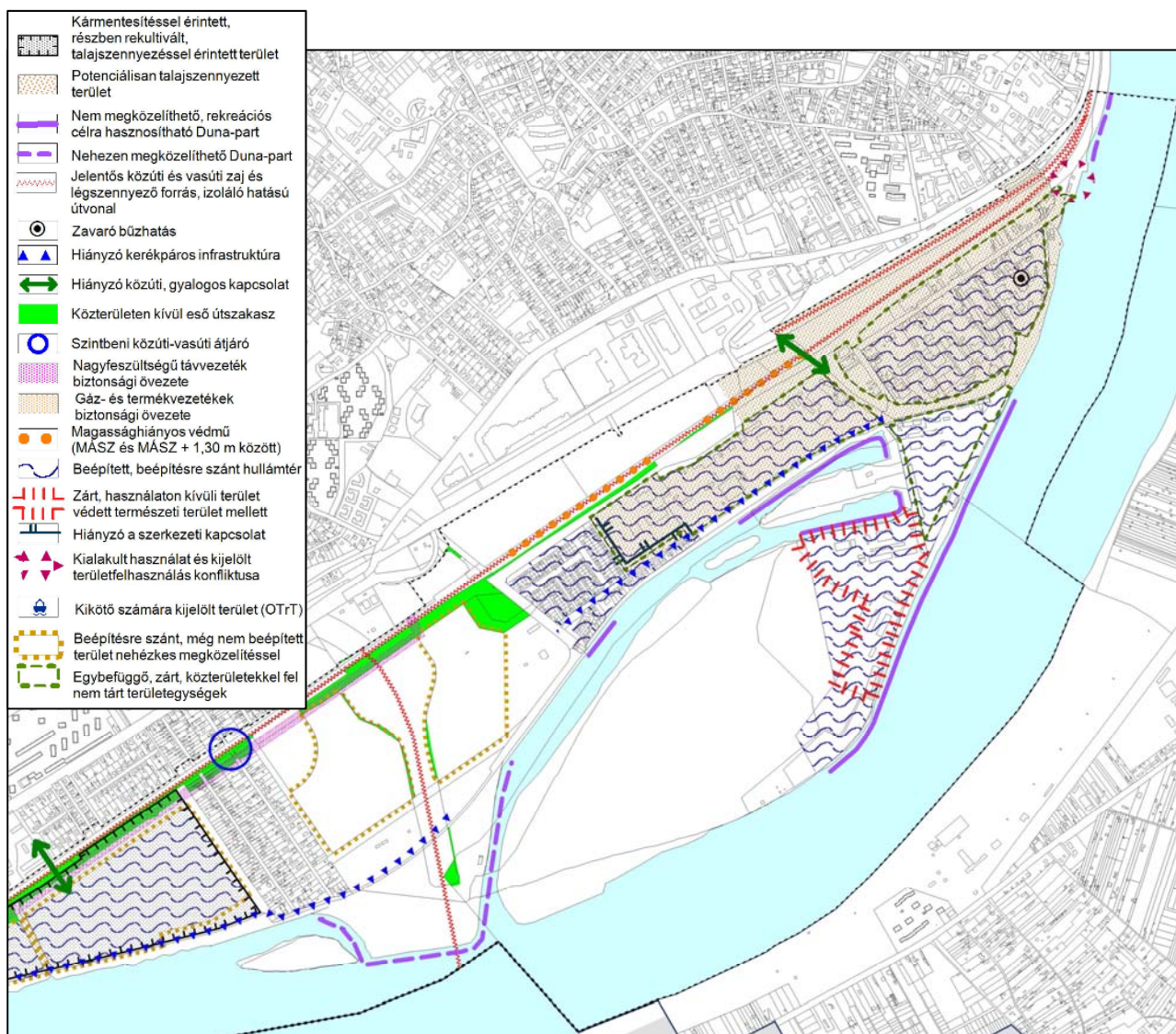

Az MO leajtójának környékén, már az árvízvédelmi töltéseken belül beépítésre szánt területek kerültek kijelölésre. Ezen a tény a DÉSZ is csak potenciális veszélyforrásként jelöli. A beépítés megvalósulásával csökken a lehetősége annak, hogy egy egységes sugárirányú zöldfelületi „ék” alakuljon ki Budapest déli részén.

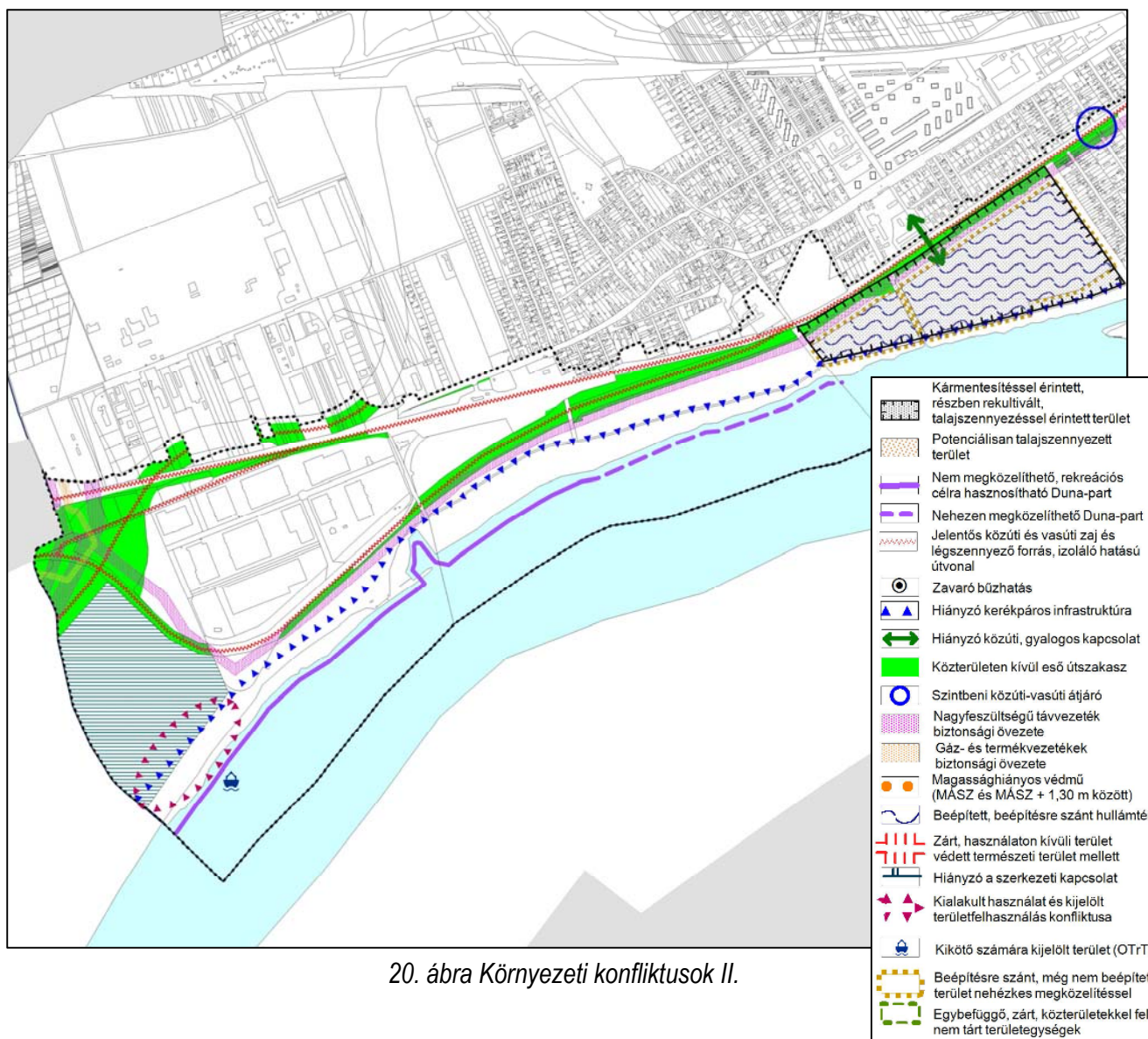
Az árvízvédelmi rendszer kiépítettsége nem megfelelő. Számos területen magasságihiányos a védmű.

A természetvédelmi terület közvetlen szomszédságában zárt használaton kívüli területek találhatóak, amelyek potenciális fejlesztési területként jelenhetnek meg veszélyeztetve a védett területek értékeit.

A beépítésre szánt még nem beépített területek megközelítése nehézkes. Az utóbbi évek közlekedésfejlesztési nem oldották meg a terület megközelítési problémáit.

19. ábra Környezeti konfliktusok I.

20. ábra Környezeti konfliktusok II.

3.3.A TERV KÖVETKEZTÉBEN MEGJELENŐ KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK, OKOK FELTÁRÁSA

3.3.1. A természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, terhelését okozó tényezők

A DÉSZ alapelve, hogy a szabályozás hatására a természeti erőforrások igénybevételét, terhelését jelentő használatok csökkenjenek, a zöldfelületek nagysága, a Duna elérhetősége, megközelíthetősége növekedjen.

A Duna-parti korábbi telephelyek funkcióváltása hozzájárulhat a területek megújulásához, rehabilitálásához, akkor ha olyan új közösségi funkciók jelennek meg amelyek környezetterhelése alacsony.

A Duna-part értékeinek felismeréséből fakad az az igény is, hogy a parton helyett kapott funkciók kihasználják az elhelyezkedés nyújtotta előnyöket. Ezért a Duna-parton található telephelyek helyét vegyes, központi és intézményi funkcióknak kell elfoglalni.

Minden esetben szükséges a fejlesztési lehetőségek feltételül a közérdeket szolgáló területbiztosításokról gondoskodni és a parti sáv hozzáférhetőségét, a gyalogos-kerékpáros átjárhatóságot biztosítani. A

településszerkezeti terven jelöljük az átjárhatóságot, a szabályozási terven kiszabályozásra kerül a közterületek számára szükséges hely.

3.4.2. A terv által várhatóan környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok

A lakóterületek beépülése forgalom növekedést, lakók megjelenését hozza, az ipari és szolgáltató területek beépítése a szabályozással még nem biztosított, azonban vonzó befektetési területté válhat a térség a jó közlekedési (vasút és közút) kapcsolatainak köszönhetően. A szabályozás a társadalom egészsége és életfeltételeinek ökológiai alapjait javíthatja a szigetek és a part természetességének (természetközeli sétányok) erősítésével, védelmével. Amennyiben a természetes környezet megóvása sikerrel jár a szabályozás és annak alkalmazása további integratív elemeket is megvalósít a jövőben, akkor a szabályozási területe ökológiai potenciálja által gazdasági és társadalmi előnyökre tehet szert, mivel az egész Duna mentén egyedül álló az itt jelenlévő természetes vegetáció főként a szigetekon, de a part menti területeken is javítható módon. A beépítések part menti szorgalmazása kedvezőtlen hatással lehet a térség ökológiai előnyeiből származó lehetőségeinek kihasználására, ami nem kompenzálható a természetes sétányokkal.

A tervezett szabályozás jelentős mértékben nem fejleszti, de megőrzi a zöldfelületi elemeket, biztosítja azok védelmét. Azonban a jelenleg rendelkezésre álló Duna-parti zöldfelületi arány nem elegendő ahhoz, hogy a közelben lakók, illetve kerekpárral erre közlekedők, kikapcsolódó turisták, dolgozók számára megfelelő minőségű ökológiai, rekreációs és esztétikai értéket nyújtson, ennek fejlesztése szükséges, testi és lelki egészségre gyakorolt hatásai miatt is

3.4. VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK, KÖVETKEZMÉNYEK

3.4.1. Környezeti elemeket érintő hatások

Talaj, talajvíz

A tervezési területen nagy kiterjedésű gazdasági területek helyezkednek el. A tevékenység következtében több helyen potenciális talajszennyezés alakult ki. A fejlesztések megkezdése előtt ezeken a területeken meg kell bizonyosodni az esetleges talajszennyezésekről, majd el kell végezni a területek kármentesítését. A Duna Spirit nevű beruházás megkezdése előtt a területet rekultiválni kell.

A fejlesztések következtében talajszennyezéssel járó tevékenység nem folytatható a területen. A talaj és a talajvizek védelme érdekében az újonnan létesülő parkolók nem épülhetnek vízáteresztő burkolattal, felszínükről a csapadékvizek olajfogó műtárgyon keresztül vezetendők a csatornába. A talaj védelme érdekében a területen a talaj pusztulását előidéző tevékenység nem végezhető. A vizsgált terület nyugati oldalán vízbázis védelmi terület került jelölésre, amelynek fokozott figyelembe vétele szükséges a tervezési és a vizsgált területen egyaránt minden beavatkozás során.

Hulladékgazdálkodás

A vizsgált területen keletkezett hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott. A jelenlegi, illegális hulladékkal borított területek a fejlesztéseket követően felszámolásra kerülnek. A tervezett funkciókhoz kapcsolódó keletkezett hulladék megfelelő gyűjtéssel és szállítással kezelhető. A felszíni és felszín alatti vizekre az emberi

tevékenységekből – elsősorban a közlekedésből – eredő terhelő hatások jelentősek. A vízjárásra, a vizek minőségére a tervezett változtatások nem jelentenek további terhelést.

Árvízvédelem

A XXII. kerület Tétényi részén az elsőrendű árvízvédelmi védmű 8 826 méter hosszú. A védvonal csupán 990 méter hosszban nem éri el a hatályos MÁSZ+1,3 m biztonsággal növelt szintet (74/2014 (XII. 23.) BM rendelet). A magasságihiány mértéke a MÁSZ+1,3 m-es szinthez képest 0-61 cm.

A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2017 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egységek találhatóak. A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet tartalmazza. Továbbá, a 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet alapján az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonaltól számított 10-10 méter szélességű területsáv a védmű védősávja. Ezen a területen, valamint a töltéskoronán és rézsűn csak a töltéstartozékok és szüksége esetén az árvízvédelmi mű infrastruktúrális létesítményei helyezhetők el (30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet). A szabályozás során a védmű védősávját figyelembe kell venni, oda építési hely nem jelölhető ki.

A tervezési terület jelentős része hullámtérben helyezkedik el, amik kezelése, a területek eltérő területfelhasználási kategóriája és adottságai miatt eltérően kezelendők.

A Horgásztelep területén (6-os út- Busa utca – Hárosi Duna – Növény utca) lakó rendeltetés lehetővé tétele tervezett. A terület teljes egészében hullámtéren fekszik, azonban a Nagyvízi mederkezelési terv (NMT) egyeztetési tervdokumentációja csupán egy kis részére jelöl levezető sávot, így a 83/2014 (III.14.) Korm. rendelet értelmében építési korlátozás csak arra kis területre vonatkozik. Azonban a terület lakó rendeltetésűvé nyilvánítását javasolt az árvízvédelmi biztonság megteremtéséhez kötni. A KDV-VIZIG-gel folytatott egyeztetés során a vízügyi igazgatóság javaslata alapján a területen ideiglenes védmű kialakítása is elegendő az árvíz elleni védelem biztosításához. Az ideiglenes védmű nyomvonalát, műszaki kialakítását, helybiztosítását az önállóan védekező település (fővárosban a Fővárosi Önkormányzat) árvíz-védekezési tervében kell rögzíteni a vízügyi igazgatóság jóváhagyásával, ami a terv évenkénti felülvizsgálata keretében megtehető. Miután az ideiglenes védmű bekerül az árvíz-védekezési tervbe, a területet már nem kell a nagyvízi meder részeként figyelembe venni (83/2014. (III.14.) Korm. rendelet 15. § (2) pontja szerint), így a lakó rendeltetés is megengedhető.

A Horgászteleptől északra lévő gazdasági terület jelentős része a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján áramlási holtterben fekszik. A Horgásztelephez hasonlóan, itt is javasolt a főváros árvíz-védekezési tervében a terület bevédésére szolgáló védmű nyomvonalának és műszaki kialakításának rögzítése.

A laktanya területének jelentős hányada a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján átmeneti levezető sávban található, így jelentősebb építési korlátozások vonatkoznak rá, mint a Horgásztelepre és a gazdasági területre. Új épület elhelyezése esetén kompenzációs vizsgálatot kell készíteni, aminek függvényében, esetleges kompenzációs beavatkozásokra lesz szükség.

A Duna Spirit területe hullámtérben található, azonban a korábban megépült töltés miatt a NMT egyeztetési tervdokumentációja már nem jelöl rá levezető sávot, így a rendelet alapján építési korlátozás sem vonatkozik rá. A megépült töltés a hatályos rendeletekben foglalt I. rendű védmű kritériumainak megfelel, azonban a jogi helyzete rendezendő. Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a területre tervezett beépítések az Ánizs utcánál akkor valósíthatóak meg, ha az Ánizs utcában lévő I. rendű védvonal jogilag nem képi már részét az

I. rendű védvonalnak, ugyanis addig a rézsúlábtól számított 10-10 méteres sávban semmilyen létesítmény nem helyezhető el (30/2008. (XII.31.) KvVm rendelet 32. § (3) pont). Annak érdekében, hogy a Duna Spirit területe jogilag se képezze részét a hullámtérnek, illetve az Ánizs utcai fővédvonal kikerülhessen az I. rendű védvonalak közül, javasolt a megépült töltést I. rendű védvonallá nyilvánítani.

Az M0 menti területek jelentős része a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján a nagyvízi meder részét képezik. A területen a tervezett fejlesztések megvalósulása esetén jelentős anyagi kár keletkezne egy esetleges árvízi elöntés miatt, így javasolt I. rendű védvonal kiépítése és a meglévő I. rendű védvonallal összekötése.

Zaj- és rezgésterhelés

A DÉSZ szabályozásából fakadó szélesebb potenciális zöldfelületek kialakulásának lehetősége pozitívan járulhat hozzá a zajterhelés csökkentéséhez. A partmenti zöldút (sétány, kerékpárút) kialakításával a gépjárműforgalom egy része kiváltható lenne, amely további zajcsökkentéshez vezethet.

Hulladékkezelés

A vizsgált területen keletkezett hulladékok gyűjtése és kezelése megoldott. Budafok- Tétényben a rendszeres települési szilárd hulladék gyűjtés az Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. által történik. A szelektív hulladékgyűjtés szintén a közszolgáltatás keretein belül zajlik házhoz menő szelektív gyűjtéssel és helyenként hulladékgyűjtő szigetek alkalmazásával. A házhoz menő szelektív gyűjtés kiterjesztésével a közterületi gyűjtőpontok (hulladékgyűjtő szigetek) száma csökkent. A vizsgált területen összesen 1 db hulladékgyűjtő-sziget található a Dunafürdő utcában. A vizsgált terület közelében helyezkedik el hazánk legkorszerűbb hulladékudvara. A nagytérenyi hulladékudvarban több mint 5000 m²-en komplex szolgáltatás érhető el. A kihelyezett nagykonténerek lehetőséget biztosítanak a zöldhulladék, lakossági építési-bontási hulladék, nagydarabos hulladék (lom), autógumi befogadására is, valamint a telepen rendezett további feldolgozást igénylő hulladékgyűjtő is létesült, ahol elektromos-elektronikai hulladékok leadására is lehetőség nyílik. A legjelentősebb hulladékkezelési/köztisztasági probléma a környezeti kultúra hiányosságaiból fakad: a területen gyakori az illegális hulladékelhelyezés, amelyek felszámolása a felelős hiányában az érintett önkormányzatokat terheli. Az elhagyott hulladéklerakók különösen az erdőszűrt területeken szaporodtak el, ami a felszín alatti vizek érzékenysége miatt különösen problémás.

Folyékony hulladékok

A vizsgált területen a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FCSM) üzemeltetésében lévő elválasztott rendszerű csatornahálózat gondoskodik a szenny- és csapadékvizek összegyűjtéséről és elszállításáról. A Budapest Főváros Önkormányzata megbízásából a „Budapest Komplex Integrált Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Projekt” (BKISZ) keretében a XXII. kerületben több helyen gravitációs és nyomott üzemű szennyvízcsatorna és átemelő-telepek kerültek kiépítésre, illetve átépítésre. A BKISZ keretében a vizsgált területen létesült a Dél-Budai főművi rendszer egy szakasza (Vasút utca – Ártér utca), ami a Vasút utcai átemelő telepről nyomás alatt szállítja a szennyvizet a Váza utcai átemelőn keresztül a Hárosi szivattyútelepre, ahonnan az gravitációs üzemművel egy ø100 cm-es beton csatornán az Ártér utcai átemelőbe jut. Az Ártér utcai átemelő telepről aztán a Duna alatti átvezetéssel előbb a csepeli Vas Gereben utcai szivattyútelepre, majd a Budapest Központi Szennyvíztisztító telepre (BKSZT) jut az összegyűjtött szennyvíz.

A vizsgált területen öt átemelő-telep található, amik a következők:

- Vasút utcai átemelő (232342 hrsz.), BKISZ keretében épült meg a közelmúltban

- Kolozsvár utcai átemelő (232316 hrsz.), 37,9 l/s beépített néveleges kapacitással
- Dunafürdő utcai átemelő (232241 hrsz.), 39,9 l/s beépített néveleges kapacitással
- Hárosi szivattyútelep (232016/3, 225007/5 hrsz.), a BKISZ keretében átépítésre került
- Ártér utcai átemelő (224979 hrsz.), BKISZ keretében épült meg a közelmúltban

A Váza utcai átemelőtől 2 db, a Hárosi szivattyútelepről 3 db nyomóvezeték lett kiépítve, amik a Dunai sodorvonalába vezetik az átemelőkről a kapacitás feletti vízmennyiségeket. A Harbor Park területén az Organica Zrt., úgynevezett élőgépes szennyvíztisztító telepe létesült, ami az ipari terület napi 300 m³-re tehető kommunális szennyvizének tisztítását végzi.

Vizek állapota

A vizsgált területen meghatározóan fontos a Duna és öblözetének vízminőség-védelme. A terület csatornázottsága jelenleg nem megoldott, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek veszélyeztetik a felszíni és felszín alatti vizeket. A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a fővárosi Dunaszakas vízminőségét három országos törzshálózati mintavételi helyen méri, a vonatkozó jogszabálynak megfelelően. A vizsgált területhez közel eső újpesti mérési ponton 2007 és 2014 közötti időszakban mért adatok alapján megállapítható, hogy a Duna vízminősége néhány paramétertől eltekintve megfelel a jogszabályban előírt határértékeknek, de az oxigénháztartás jellemzői tekintetében kedvezőtlen értékek mérhetők. Az újpesti szakaszon a víz minősége valamivel kedvezőbb a Nagytétélynél mérteknél, de a folyó a főváros közigazgatási határához már a fent említett szennyezéssel érkezik. Különösen 2010-ben haladta meg a vízminőségi paraméterek koncentrációja a határértékeket több komponens (ortofoszfát, összes foszfor, biokémiai oxigénigény, nitrát-nitrogén) esetében. Az elmúlt években valamelyest javult az állapota, és csak az oxigénháztartás mutatkozott kedvezőtlennek. Összességében elmondható, hogy a Duna szakaszán a különböző minőségi elemek (fizikai-kémiai, biológiai, hidromorfológiai jellemzők) tekintetében a jó vagy a mérsékelt állapot/potenciál jellemző.

3.4.2. Környezeti rendszereket érintő hatások

A szabályozási tervben előirányzott módosítások várható hatásainak feltárására fordítottuk a hangsúlyt, a tervet alátámasztó munkarész által kiemelt sorrendben vizsgáljuk a változásokat. A változások az érvényben lévő kerületi szabályozási tervhez képest történtek. A változások a KÉSZ-hez képest nem jelentősek, általában csak a szabályozási kategória megnevezései és kismértékben a szabályozási szélességek változtak. A Duna hordalékának lerakódásából több helyen szélesedett a part amelyen új erdőterületek lettek kijelölve.

Az egyes területek részletes bemutatása

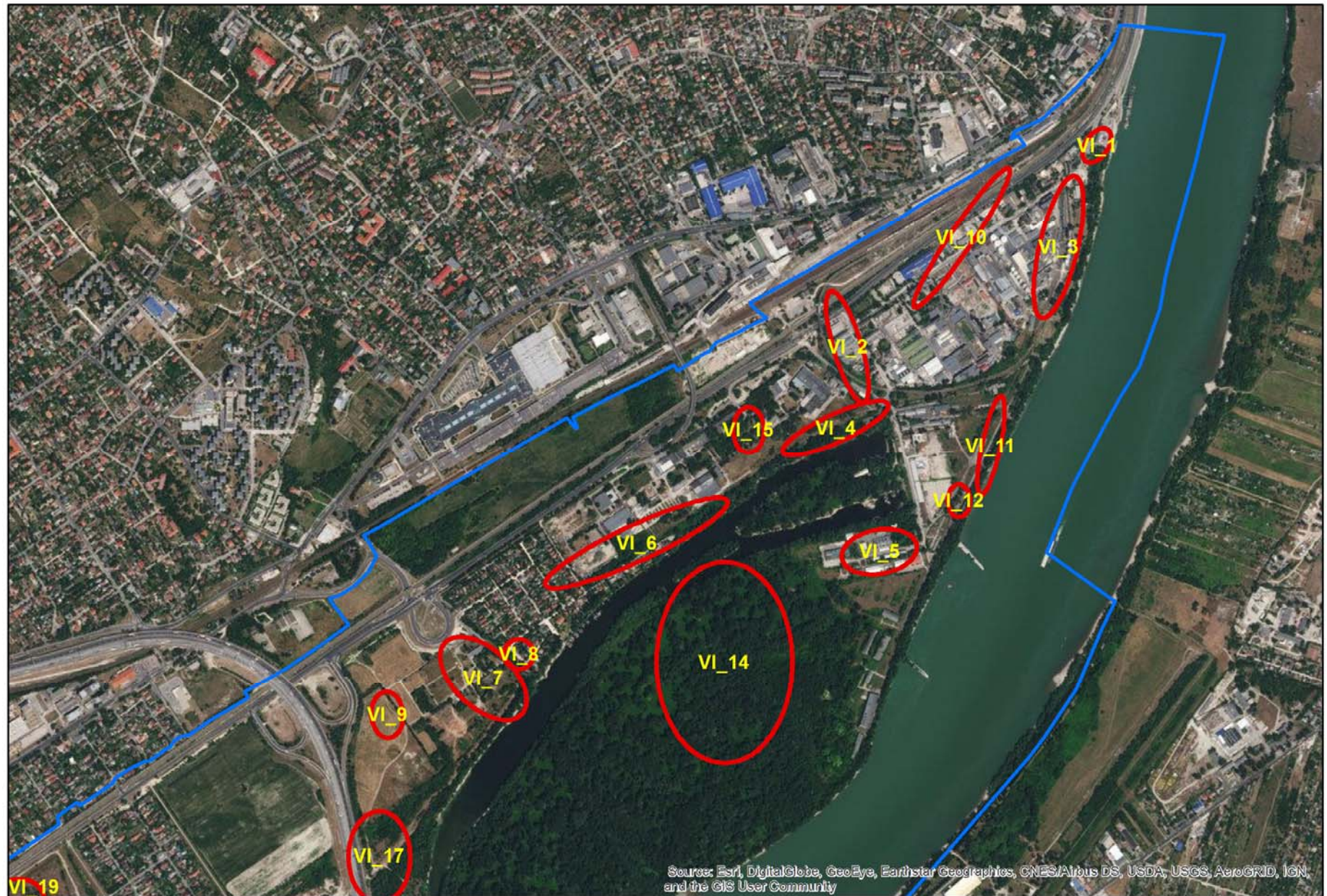
A szabályozásban bekövetkezett változásokat a környezeti elemek, rendszerek szempontjából jelentkező terheléseken és a bekövetkező változások szemszögéből vizsgáltuk.

DÉSZ szabályozások		
kód	XXII. kerület KÉSZ	VI. DÉSZ
1	E-TG-XXII/D2 - Turisztikai erdő	Ek/1 - Építési helyszín kiszabályozás, közjóléti erdő területek övezet
2	M-BF/10 - Munkahelyi területek Budafok területén	Gksz-2 - Telek Gksz-2 övezetbe sorolása, építési hely szabályozása, gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet
3		Telek be nem építhető részének kiszabályozása

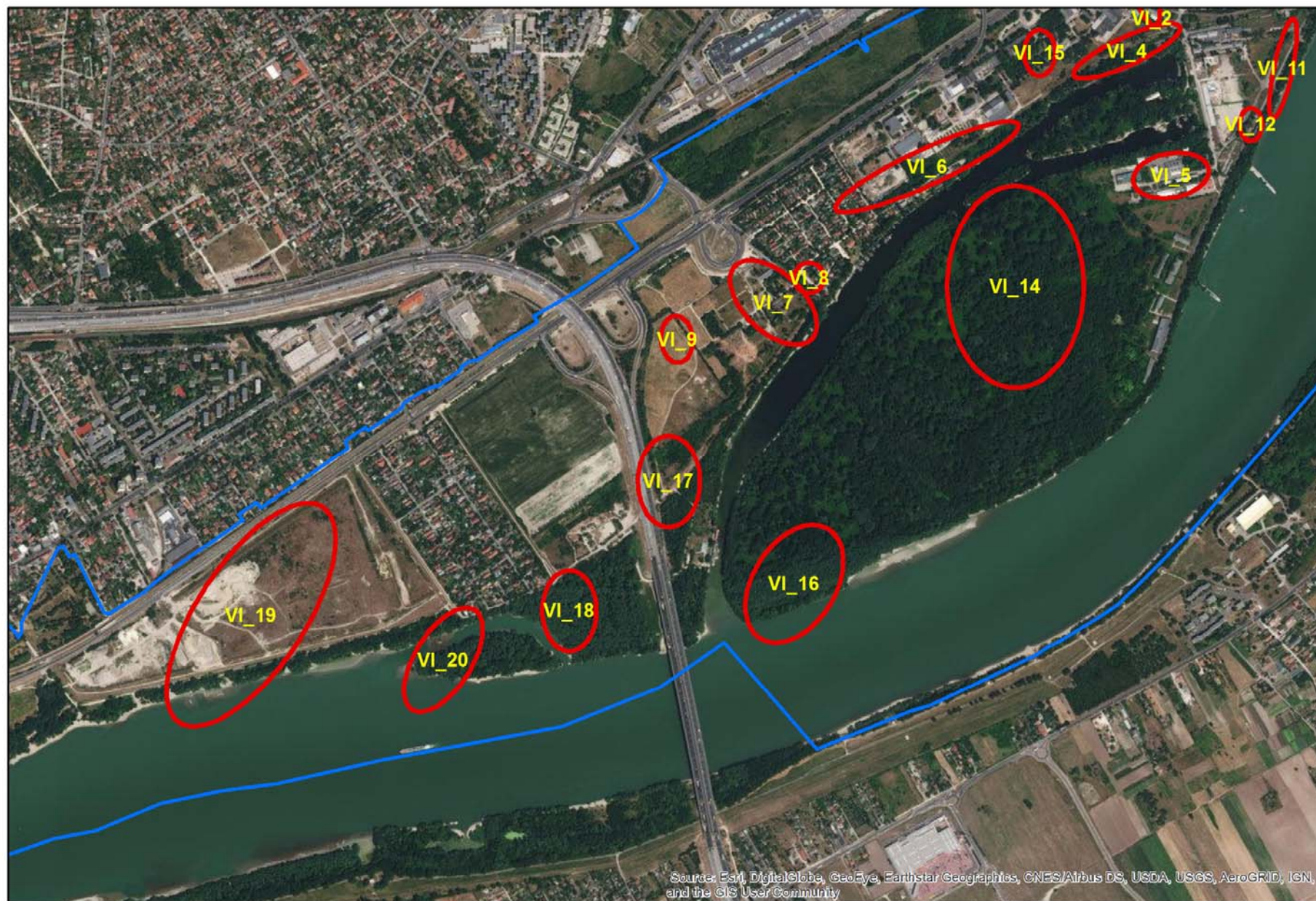
4	MZ-Bt/3 - Jelentős zöldterületű munkahelyi terület	Gksz-2/D/5 - Telek be nem építhető részének kiszabályozása, gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet
5	K-HT-XXII - Honvédségi területek	Ek/1 - Építési helyre vonatkozó szabályozás, közjóléti erdő területek övezet
6	MZ-BT/3 - Jelentős zöldterületű munkahelyi terület	Gksz-2 - Telek be nem építhető részének kiszabályozása, gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet
7	IZ-NT/D-1 - Jelentős zöldfelületű intézményterületek Nagytétény területén	Vi-2/D/1 átsorolás - intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület építési övezet
8	Ü-XXII - Hétvégiházás üdülőterület	Kt-Zkk - Közkert területe
9	K-BK2-NT/1 - Nagyterületű kereskedelmi és szolgáltatási terület	Vi-2/D/2 - intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület építési övezet
10	M-BF/17 - Munkahelyi területek Budafok területén	Gksz-2/D/3 - gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet
11	K-HT-XXII - Honvédségi területek	Kt-St - Közterület -sétány
12	K-HT-XXII - Honvédségi területek	Kt-St - Építési helyre vonatkozó szabályozás, Közterület -sétány
13	KV-SZK-NT/2 - A szennyvízkezelés területei	K-Log/D/Szt - nagy kiterjedésű szállítmányozási, raktározási és logisztikai terület építési övezete
14	E-TT-XXII/1 - Védelmi, védett erdő, természeti terület	Ev/2 - védelmi erdő területek övezete
16		sziget bővülés
17	Z-KP-XXII/D-1 - Közparkok	Zkp/Kp-1 út kiszabályozás - Zöldterület közpark
18	(Dunaág)	Ev/1 - feltöltődés révén, védelmi erdő területek övezete
19		Lk-2/D/11
20	(Dunaág)	Ev/2 - feltöltődés révén, védelmi erdő területek övezet
21	E-TG-XXII/D-1 - Turisztikai erdő	Ek/2 - közjóléti erdő területek övezete
22	M-NT/6 - Munkahelyi területek Nagytétény területén	K-Log/D/3 - nagy kiterjedésű szállítmányozási, raktározási és logisztikai terület építési övezete
23	Z-KP-XXII/D-4 - Közparkok	Zkp/Kp-1 - Építési helyre vonatkozó szabályozás, Közpark területe

9. táblázat A hatályos KÉSZ és a tervezett DÉSZ összehasonlítása

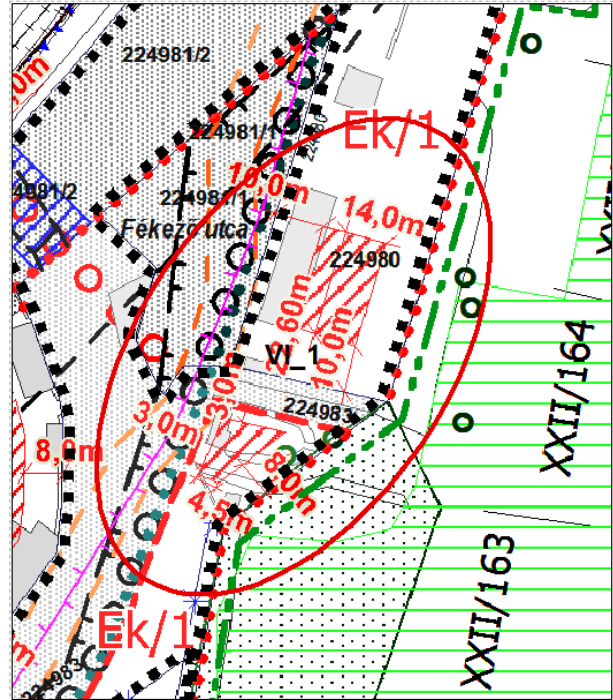
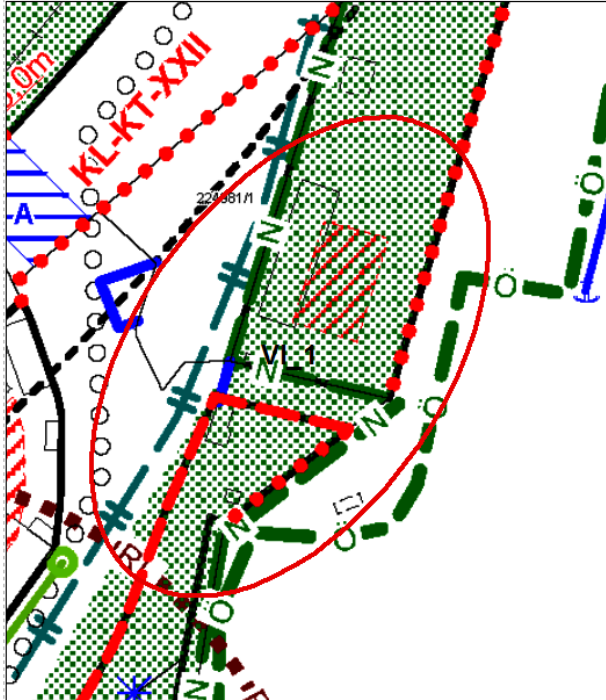

21. ábra DÉSZ szabályozások módosító hatása

1. Ek/1 övezetben építési hely kiszabályozása

Az E-TG-XXII/D2 - turisztikai erdő helyén közjóléti erdő területek övezetben (Ek/1) építési hely kiszabályozása.

22. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

23. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A főút miatt közvetett	KÉSZ alapján maximális beépíthetőség 3%, minimális zöldfelületi arány 90%, legnagyobb épületmagasság 4,5 m. A DÉSZ szerint a beépíthetőség ugyanúgy 3%, viszont a minimális zöldfelület nincs meghatározva és a maximális épületmagasság 6m, a szabályozás megengedőbbé vált. A terület jelenleg is jelentős részben burkolt, néhány fával. Viszont a terület közvetlen környezete jelenleg elhanyagolt, nagyon sok a hulladék, a rendezés és nagyobb mértékű használat elképzelhető, hogy gátolja a hulladéklerakást.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	nincs közvetlen	
Hulladék	a környéken nagyon sok a hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	az utca forgalma, és a főút forgalma	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nem jelentős	

10. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

2. Telek GKsz-2 övezetbe sorolása, építési hely szabályozása

Az M-BF/10 munkahelyi területek Budafok területén övezet helyén gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezetben (Gksz-2) építési hely szabályozása.

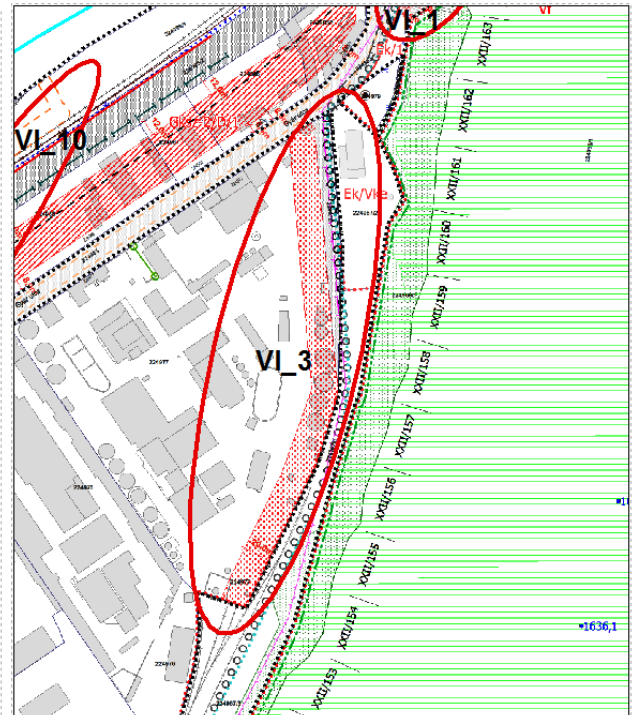
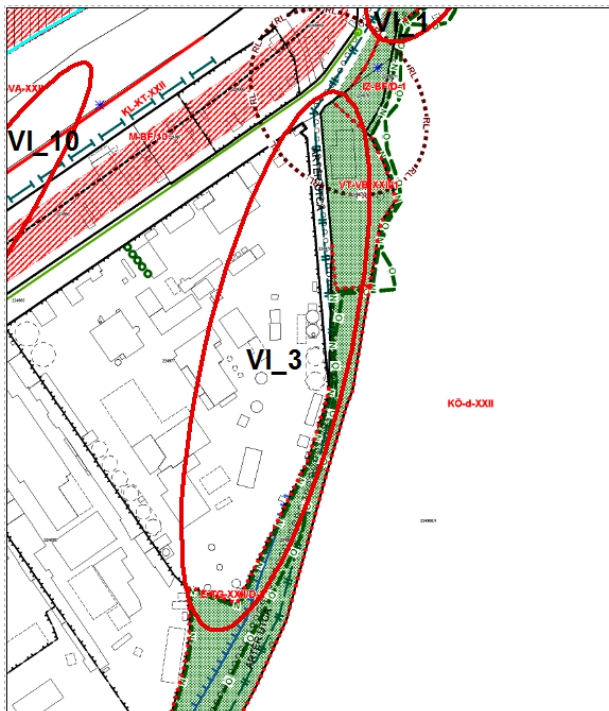
25. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A főút forgalma követve, a terület forgalma közvetlenül csekély mértékű	A KÉSZ szerint a maximális beépíthetőség 45%, a minimális zöldfelületi arány 25%, és a legnagyobb épületmagasság 7,5m, a DKÉSZ szabályozása is ugyanilyen paramétereket fogalmaz meg. A terület jelentős része burkolt, erősen igénybe vett, alacsony zöldfelületi aránnyal, ami besorolás módosításával sem csökkenhet, jelentős változást nem fog eredményezni a környezet állapotában, kivéve az építés alatti plusz terhelést.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A gépjármű forgalomból fakadó terhelés, valamint a telephelyen tárolt eszközök korróziója jelenthet némi terhelést	
Hulladék	a környéken sok a hulladék, a tárgyalt területen nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	gépjármű forgalomból származó terhelés	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A terület erősen művi, intenzíven használat, a természetes vegetációtól viszont elég távol található, ezért arra nézve nem jelent közvetlen terhelést.	

11. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

3. Telek be nem építhető részének kiszabályozása

26. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

27. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a környéken erősen érezhető a tárgyalt területen történő ipari tevékenység, a szél irányától és mértékétől függő intenzitással	Ha a kijelölt területet be nem építhetővé teszik, az a tájképre lényeges pozitív hatással lehet, amennyiben a jelenleg meglévő építményeket lebontják és helyükre nem építhetnek újat. Az iparterület és a Duna közötti puffertsáv kialakítása környezeti és vizuális szempontból is
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	a helyszínelés során nem látható közvetlen hatás	
Hulladék	nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	csekély	

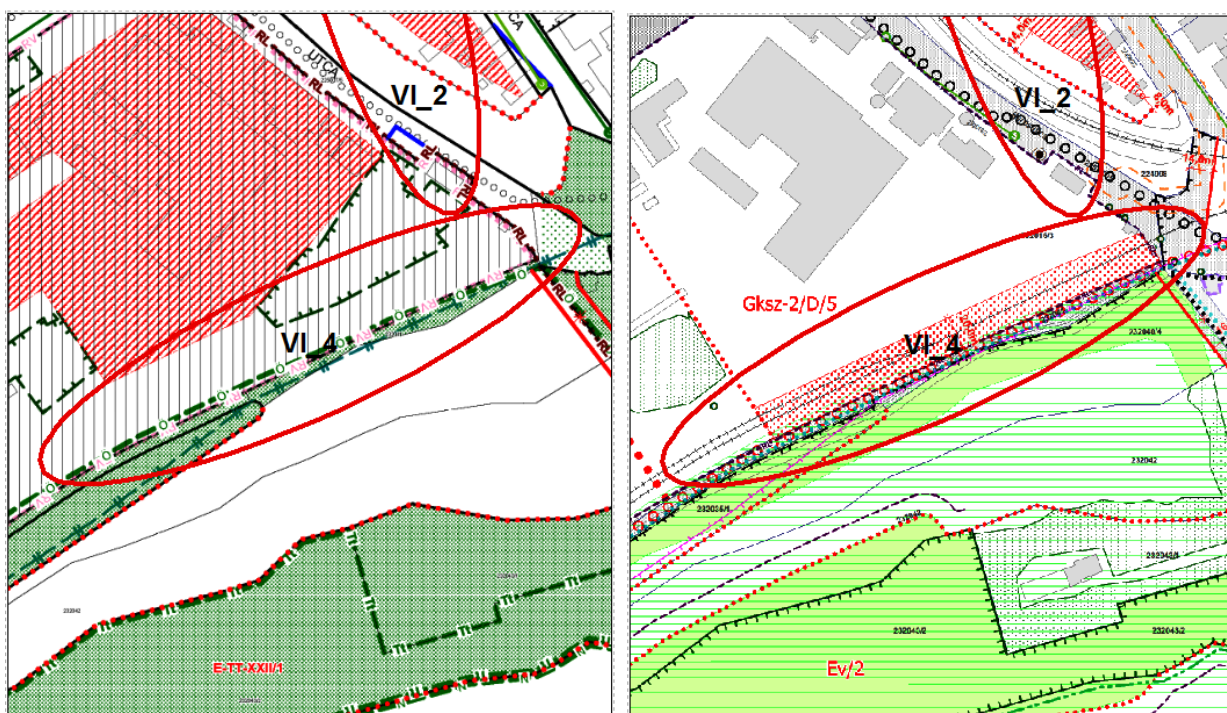

Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a zavarás és az ipari tevékenység negatív hatással van a Duna partjának élővilágára	előnyös. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások.
---	---	--

12. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

VI_4. Jelentős zöldterületű munkahelyi terület (MZ-Bt/3) átsorolása Telek be nem építhető részének kiszabályozása - gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezetbe (Gksz-2/D/5)

Jelentős zöldterületű munkahelyi terület (MZ-Bt/3) átsorolása Telek be nem építhető részének kiszabályozása - gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet (Gksz-2/D/5)

28. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

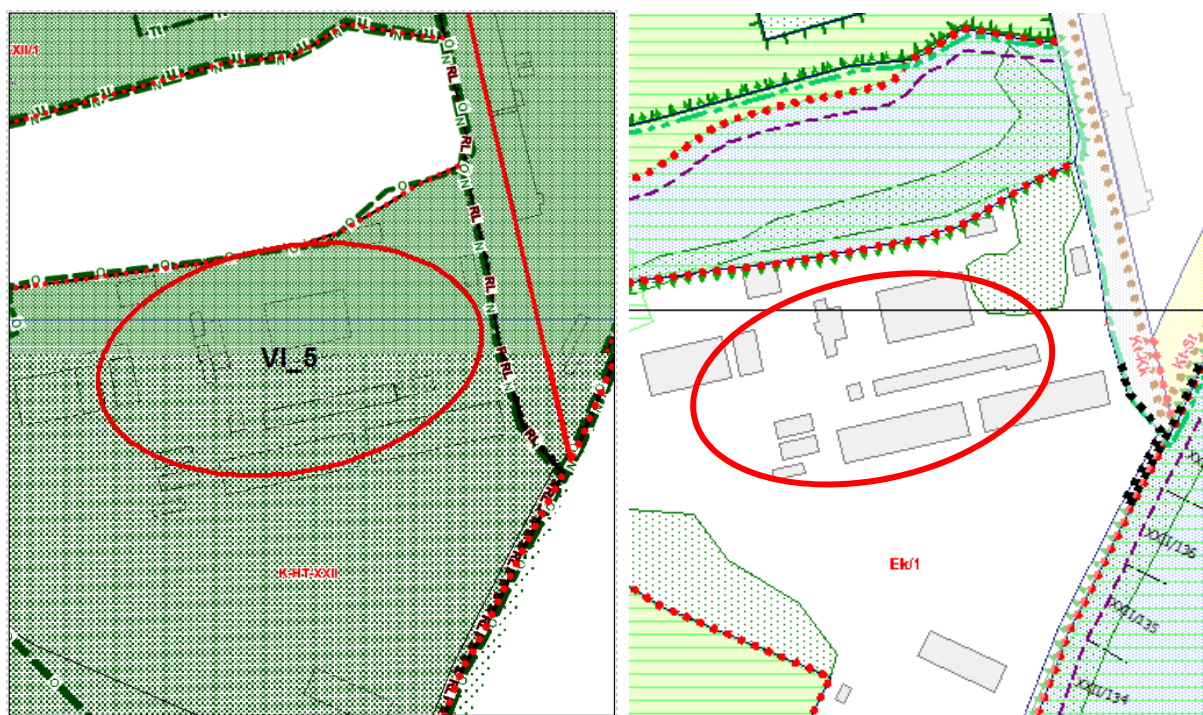

29. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti rendszerek	elemek, Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A főút felől közvetett terhelés	KÉSZ alapján ezidáig maximum 35% beépíthető, 40% minimális zöldfelületi arány, 16m maximális épületmagasság. A DKÉSZ szerint a beépíthetőség 40%, a minimális zöldfelületi arány 40%, a legnagyobb épületmagasság változatlan. Be nem építhető rész kijelölése előnyös a környezetre nézve.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Google műholdfelvétel alapján nincs, nem megközelíthető	
Hulladék	nem megközelíthető	
Zaj- és rezgés-terhelés	közvetett a minimális környéki forgalom révén	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	jelenleg viszonylag nagy a zöldfelületi arány, nincs terhelés	

13. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

VI_5. Honvédségi területek (K-HT-XXII) átsorolása Építési helyre vonatkozó szabályozás - közjóléti erdő területek övezet (Ek/1) kategóriába

30. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

31. ábra Jelenlegi állapot

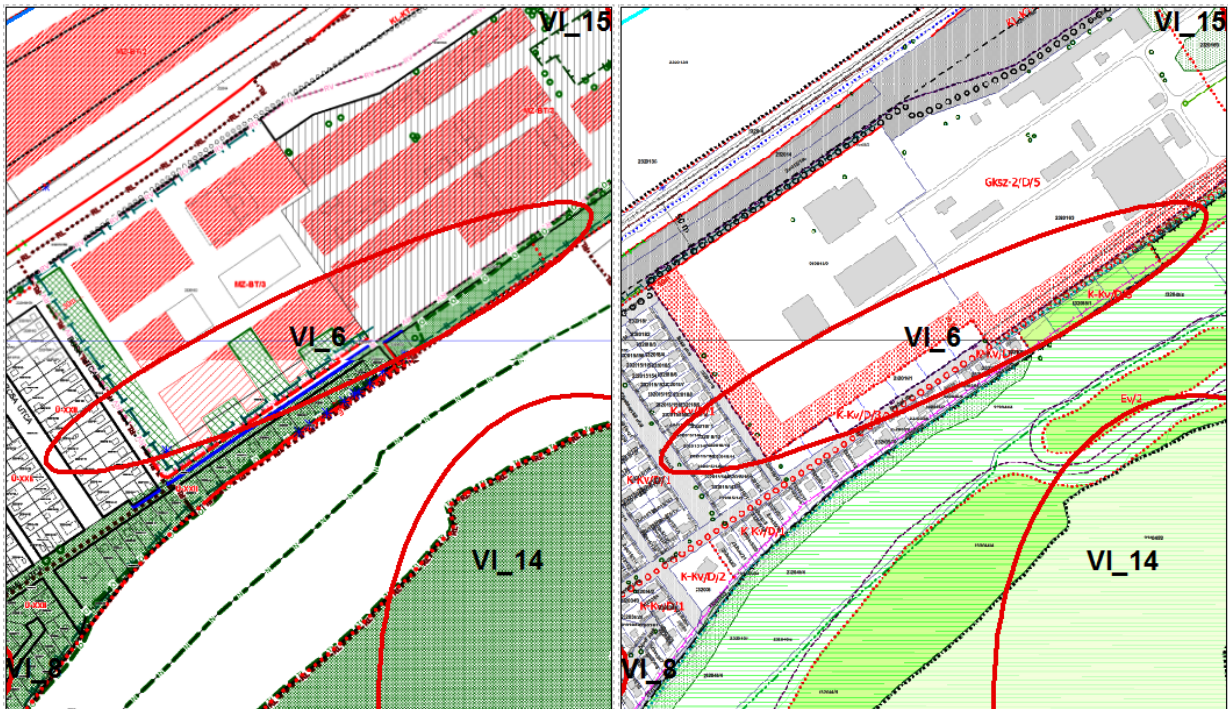
Környezeti rendszerek	elemek,	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő		nincs	A korábbi KÉSZ a beépítést 30%-ban maximalizálta, a minimális zöldfelület 50%, a legnagyobb épületmagasság 12m. A DKÉSZ szerint a beépítés legnagyobb mértéke 3%, a minimális zöldfelületre vonatkozóan nincs előírás, a legnagyobb épületmagasság 6m, vendéglátó,
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek		nincs	
Hulladék		előfordul	
Zaj- és rezgés-terhelés		jelenleg a helyszínelés alapján használaton kívül van, nincs forgalom, se egyéb tevékenység	

Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a kevésbé igényes városűrő fajok elkezdtek visszahódítani a területet, nincs terhelés	kiegészítő építmények elhelyezhetők. Elvileg a környezet állapotára nézve pozitív változást jelent a szabályozás módosítása (30%-ról 3%-ra csökken a beépítés megengedett mértéke).
---	---	---

14. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

VI_6. Jelentős zöldterületű munkahelyi terület (MZ-BT/3) átsorolása Telek be nem építhető részének kiszabályozása gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet (Gksz-2) kategóriába

19. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

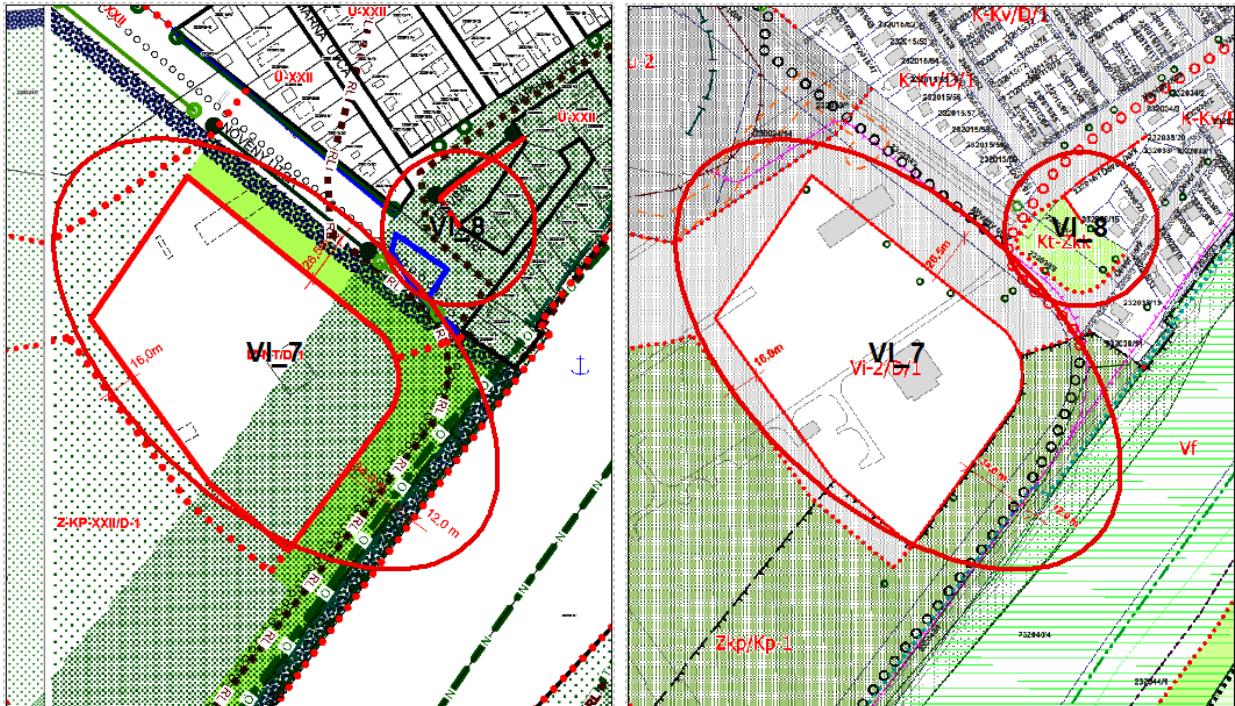
33. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti rendszerek	elemek,	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő		Terhelés a 6-os főút felől, valamint telephelyi forgalom által, de nem jelentős közvetett	<p>a) A KÉSZ szerint 35% beépíthető, 40% a minimális zöldfelület, 16m a maximális épületmagasság, a DKÉSZ új besorolása szerint a beépíthető terület 40%, a zöldfelület 40% és a maximális épületmagasság szintén 16 m. A korábbi előírás szerint: – a telkeken a Duna felőli telekhatár mentén legalább 5 méter széles zöldfelületet kell biztosítani, valamint – az építési övezetekben a kötelezően kialakítandó legkisebb zöldfelület minden 100 m²-e után legalább 1 db előnevelt lombos fa telepítendő, illetve tartandó meg) Az új szabályozásban értelmében minden 150m²-re 1 db lombos fát kell telepíteni. A korábbi 5 méter zöldsáv helyett a telekhatár mellett 40 méter széles sáv be nem építhető. Összességében a módosítás jelentős negatív hatással nem lesz a környezet állapotára.</p>
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek		A telephely területének jelentős része burkolt, jelenleg egy zöld sáv a Naphal utca oldalán enyhíti a tevékenység közvetett hatását.	
Hulladék		nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés		nem jelentős	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat		A telek határán lévő zöld sáv szerepe nem elhanyagolható a természeti környezetre gyakorolt közvetett zavaró hatás mérséklésében. Nincs közvetlen hatás.	

15. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

7. Jelentős zöldfelületű intézményterületek (IZ-NT/D-1) átsorolása intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület építési övezetbe (Vi-2/D/1)

34. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

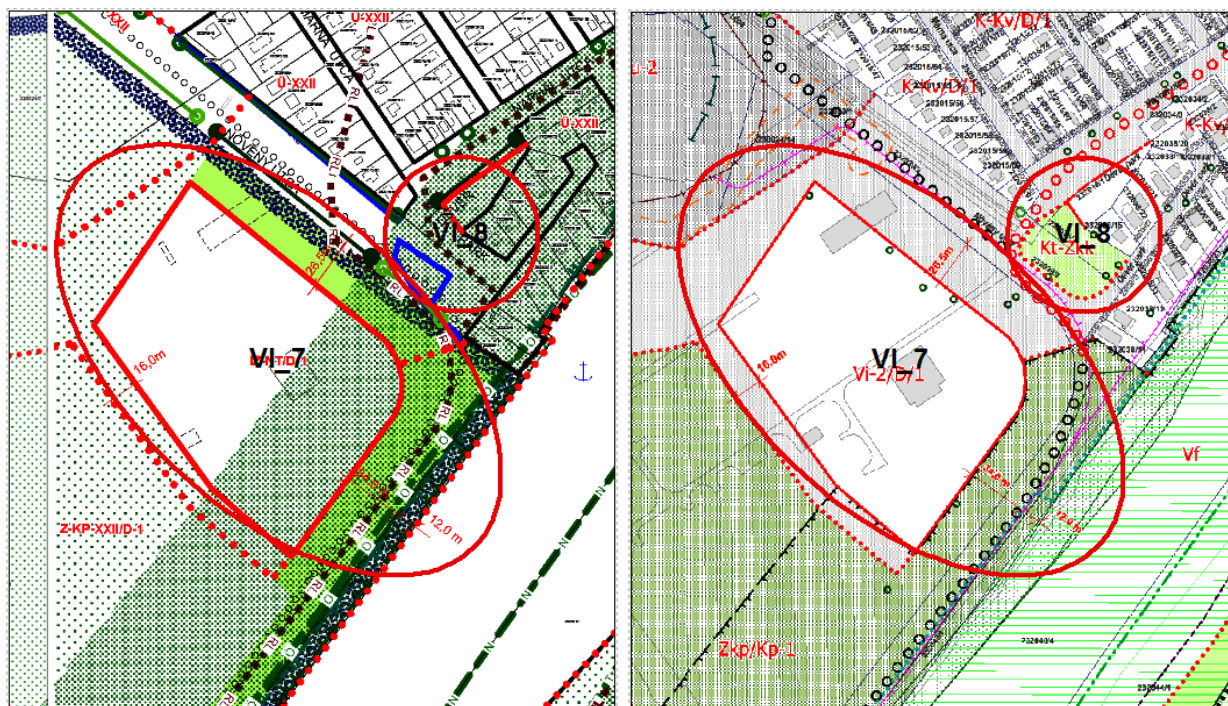

35. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	nincs terhelés	Eredetileg a beépíthetőség 35%, a minimális zöldfelületi arány 50%, maximális épületmagasság 12,5m. A DKÉSZ-ben is ugyanezek a paraméterek szerepelnek előírásként. Változás az eredetihez képest többféle létesíthető funkciójú építmény, és két előírás (A Vi-2/D/1 jelű építési övezetben részletes talajmechanikai szakvélemény készítendő, a telepítésre kerülő fás szárú növények legalább 50%-a a tervezet szabályozás 6. mellékletében felsorolt honos fajok, vagy azok kertészeti változatai közül kerüljön ki.) Utóbbi két előírás a környezetállapot védelme szempontjából előnyös.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	a talaj kismértékben bolygatott	
Hulladék	nincs	
Zaj- és rezgés-terhelés	a lakóterületek felől jelentéktelen	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	nincs jelentős forgalom vagy igénybevétel	

16. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

8. Közterület (KÖ-h-XXII) átsorolása közkert területe (Kt-Zkk) kategóriába

36. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

36. ábra Jelenlegi állapot

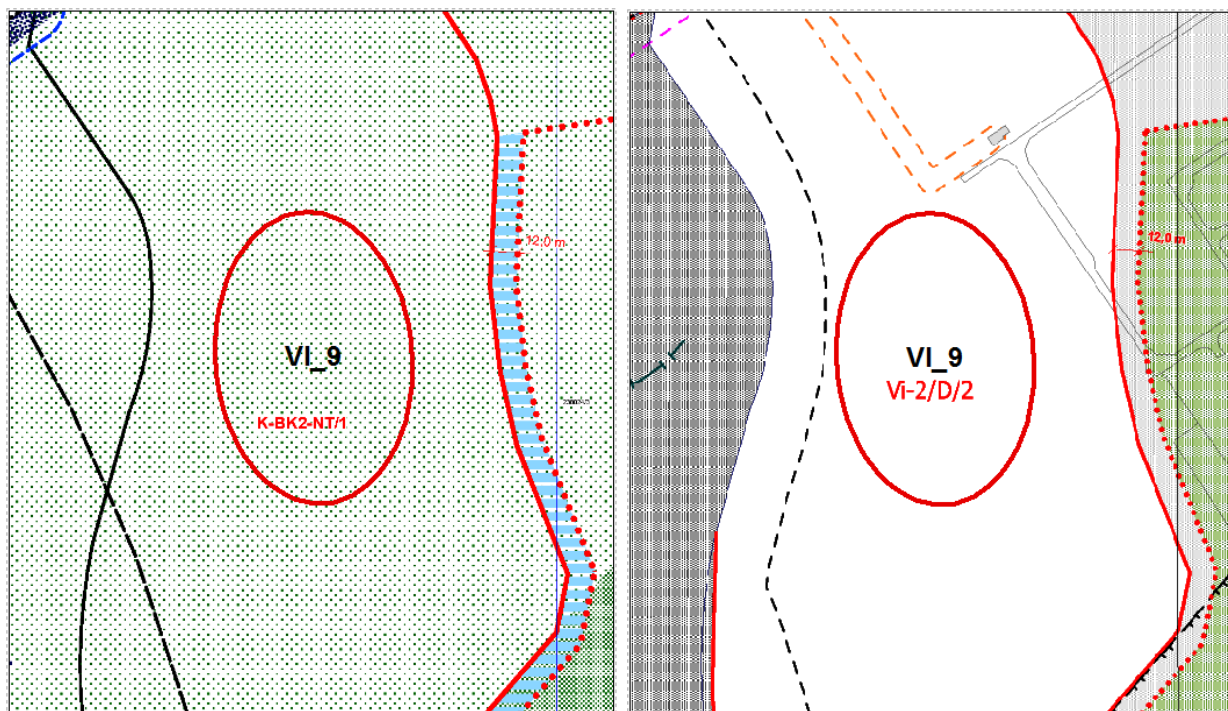
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	csekély helyi forgalom	A DKÉSZ szerint épület nem helyezhető el a területen, csak a zöldfelület minimális aránya 60%. A hatályos szabályozás tervben nincs meghatározva zöldfelületi arány a KÖ-h-XXII övezetre, ezért az új
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	jelenleg elkerített zöld terület, a szomszédos épület elhelyezése befolyásolhatja némileg a terület vízháztartását, nem jelentős mértékben.	
Hulladék	nincs	

Zaj- és rezgés-terhelés	helyi forgalom, jelentéktelen	szabályozással biztosítva van a terület zöldfelületi jellege.
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	a terület elkerített, nincs zavarás, természetközeli vegetáció	

17. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

9. Nagyterületű kereskedelmi és szolgáltatási terület (K-BK2-NT/1) átsorolása intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület építési övezetbe (Vi-2/D/2)

37. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

38. ábra Jelenlegi állapot

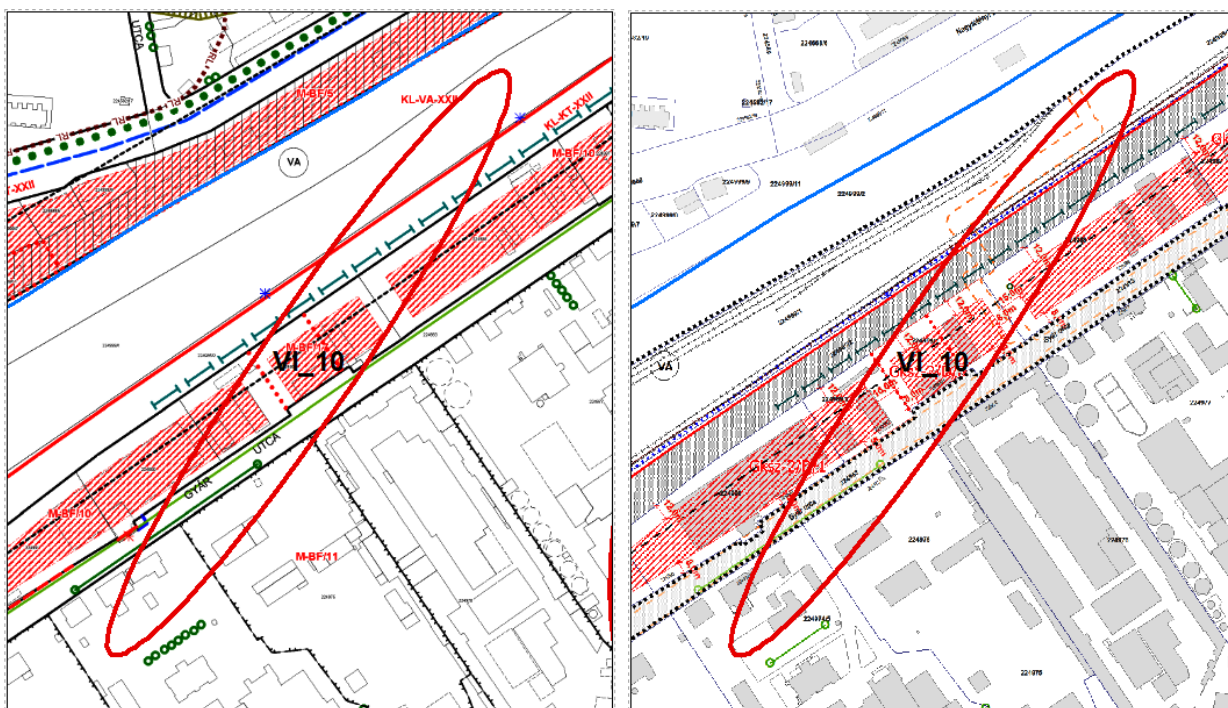
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot bekövetkező változások szempontjából
-------------------------------	--	---

Levegő	A levegő minőségére nézve főleg a közeli M0 út jelent terhelést	A DKÉSZ szerint 40% beépíthető, 40% a minimális zöldfelület, a maximális épületmagasság 10,5m, a határértékek eredetileg is ugyanezek. A korábbihoz képest többféle funkciójú építmény helyezhető el a területen például oktatási, egészségügyi, kulturális, igazgatása stb.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Jelenleg gyepvel borított terület, szélén fákkal, nincs terhelés	
Hulladék	Nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	Az M0 út terhelése	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Jelenleg a terület nincs bolygatva, alacsony biológiai aktivitású, de zöld terület.	

18. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

10. Munkahelyi területek (M-BF/17) átsorolása gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület építési övezet (Gksz-2/D/3) kategóriába

39. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

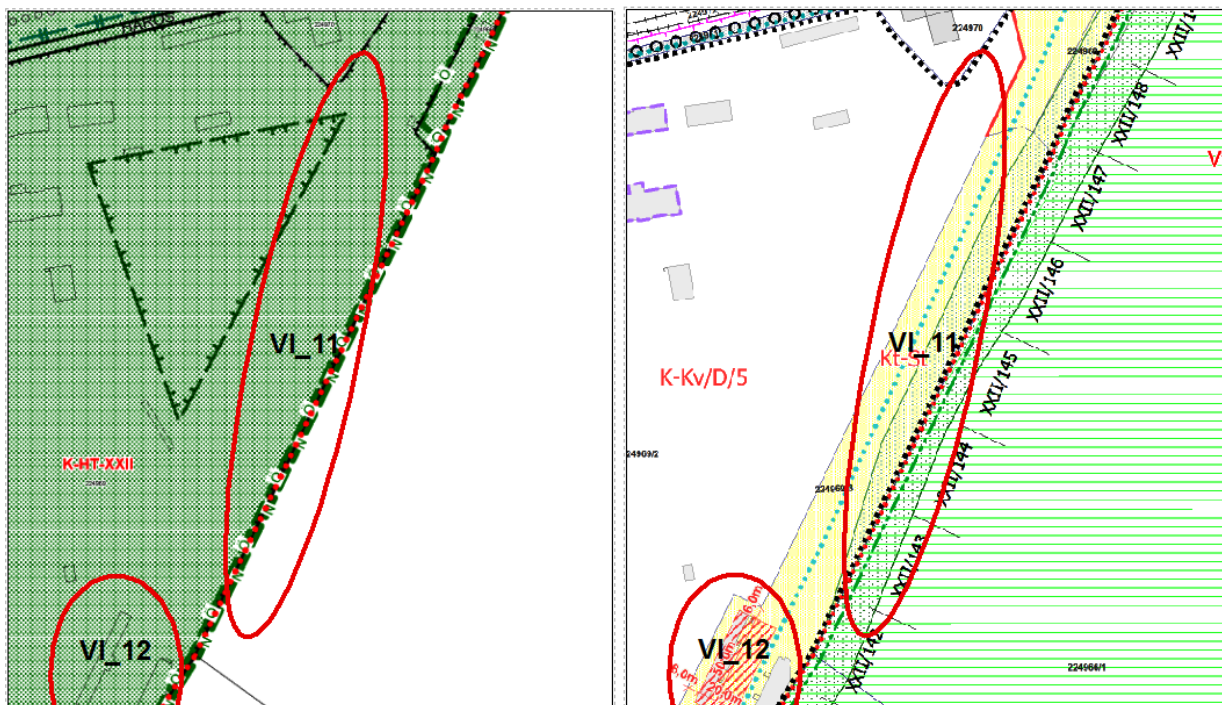
40. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A levegő minőségét a környékbeli intenzív forgalom rontja	Az új szabályozás szerint a beépítés legnagyobb mértéke 45%, a minimális zöldfelület 25% és a maximális épületmagasság 7,5m, ami megegyezik az eddigivel. A korábbi előíráshoz képest többféle rendeltetés helyezhető el, és „Lakóterülettel vagy levegőtisztaság-védelmi szempontból érzékeny objektum telkével határos gazdasági területen új, telepengedély-köteles tevékenységek céljára szolgáló építmény nem helyezhető el” A módosításnak nincs környezeti hatása.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Az intenzív használat és burkolt felület jellemzi a területet	
Hulladék	Nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	A helyi forgalom függvénye, a vasút közelsége is terheli a területet	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Mesterséges művi környezet, közelében nincs természetes élőhely.	

19. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

11. Honvédségi területek átsorolása (K-HT-XXII) Építési helyre vonatkozó szabályozás - Közterület – sétány (Kt-St) övezetbe és építési terület kiszabályozása

41. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉS Z által javasolt szabályozás

42. ábra Jelenlegi állapot

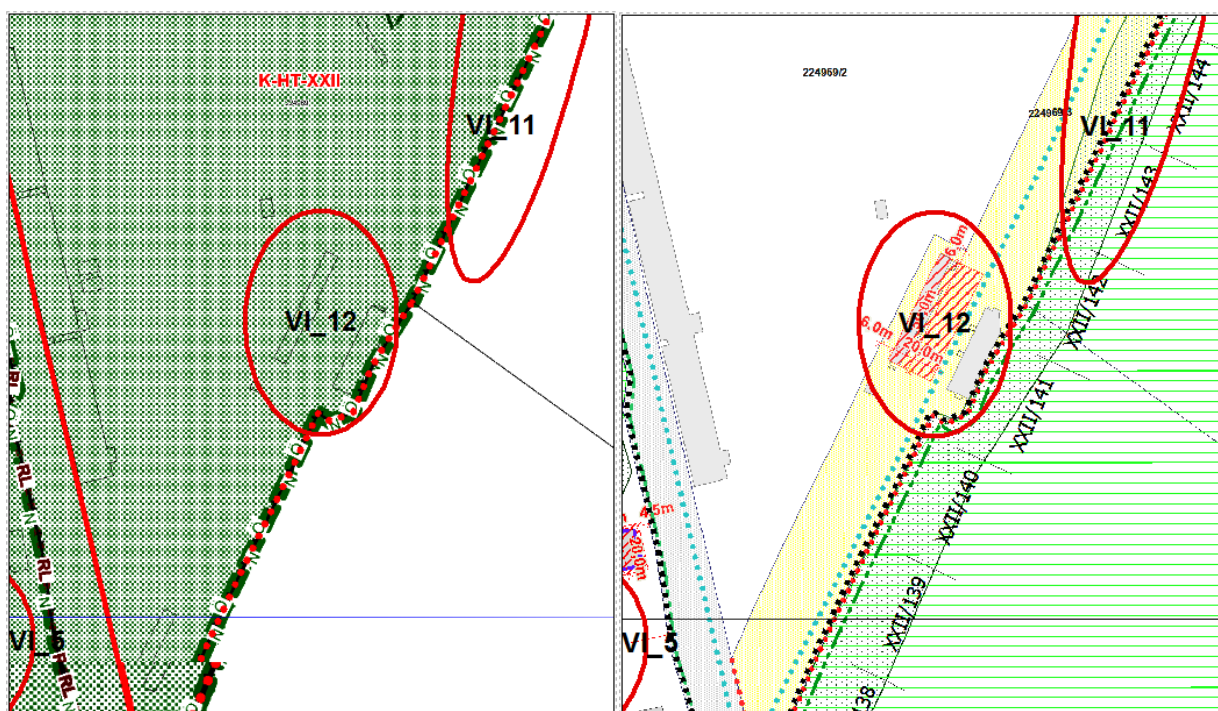
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	Nincs közvetlen terhelés jelenleg, csupán a környékbeli fűt és gyár hatása közvetetten	A Duna partja jelenleg nem közterület és és közhasználat elől elzárt. A közterületi sétány kialakítása kedvező változást jelent a Duna-part végigjárhatósága szempontjából. A beépítés legnagyobb mértéke 2%, a minimális zöldfelületi arány 75 %, a maximális épületmagasság 4,5 m, a
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Korábban erősen bolygatott, részben művi terület, jelenleg elhagyott lepusztult, nincs forgalom	
Hulladék	A területen előfordul építési és egyéb hulladék	

Zaj- és rezgés-terhelés	A helyszínelés alapján nincs	korábbi 30% beépíthetőség, 50% zöldfelület és 12 méteres épületmagassággal szemben
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A felhagyott területet az ártéri vegetáció kezdi benőni	zöldfelületek és környezetállapot szempontjából kedvező változás.

20. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

12. Honvédségi területek átsorolása (K-HT-XXII) Építési helyre vonatkozó szabályozás - Közterület – sétány (Kt-St) övezetbe és építési terület kiszabályozása

43. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

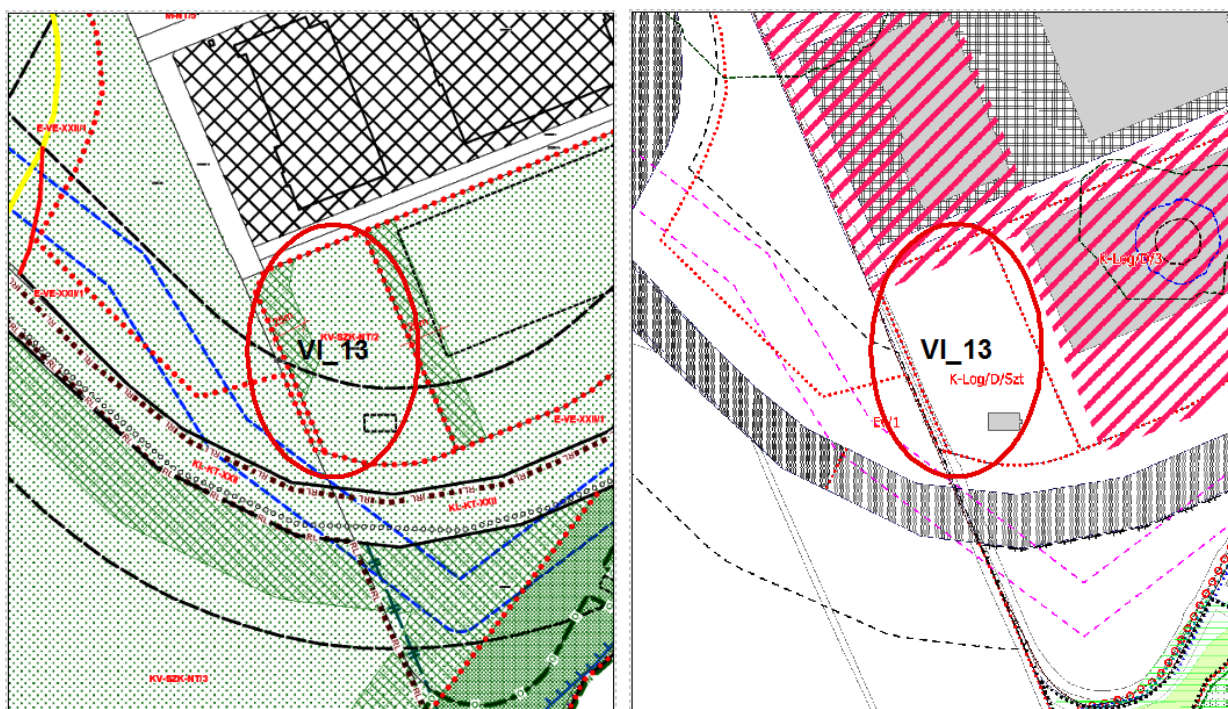
DÉSZ által javasolt szabályozás

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	Nincs közvetlen terhelés jelenleg, csupán a környékbeli főút és gyár hatása közvetetten	A beépítés legnagyobb mértéke 2%, a minimális zöldfelületi arány 75 %, a maximális épületmagasság 4,5 m, a korábbi 30% beépíthetőség, 50% zöldfelület és 12 méteres épületmagassággal szemben zöldfelületek és környezetállapot szempontjából kedvező változás, a beépítésre kijelölt terület funkciója is jelentősen befolyásolja azonban a leendő környezetminőséget. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklimatikus hatások
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Korábban erősen bolygatott, részben művi terület, jelenleg elhagyott lepusztult, nincs forgalom	
Hulladék	A területen előfordul építési és egyéb hulladék	
Zaj- és rezgés-terhelés	A helyszínelés alapján nincs	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A felhagyott területet az ártéri vegetáció kezdi benőni	

21. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

13. A szennyvízkezelés területei (KV-SZK-NT/2) átsorolása nagy kiterjedésű szállítmányozási, raktározási és logisztikai terület építési övezetbe (K-Log/D/Szt)

44. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

45. ábra Jelenlegi állapot

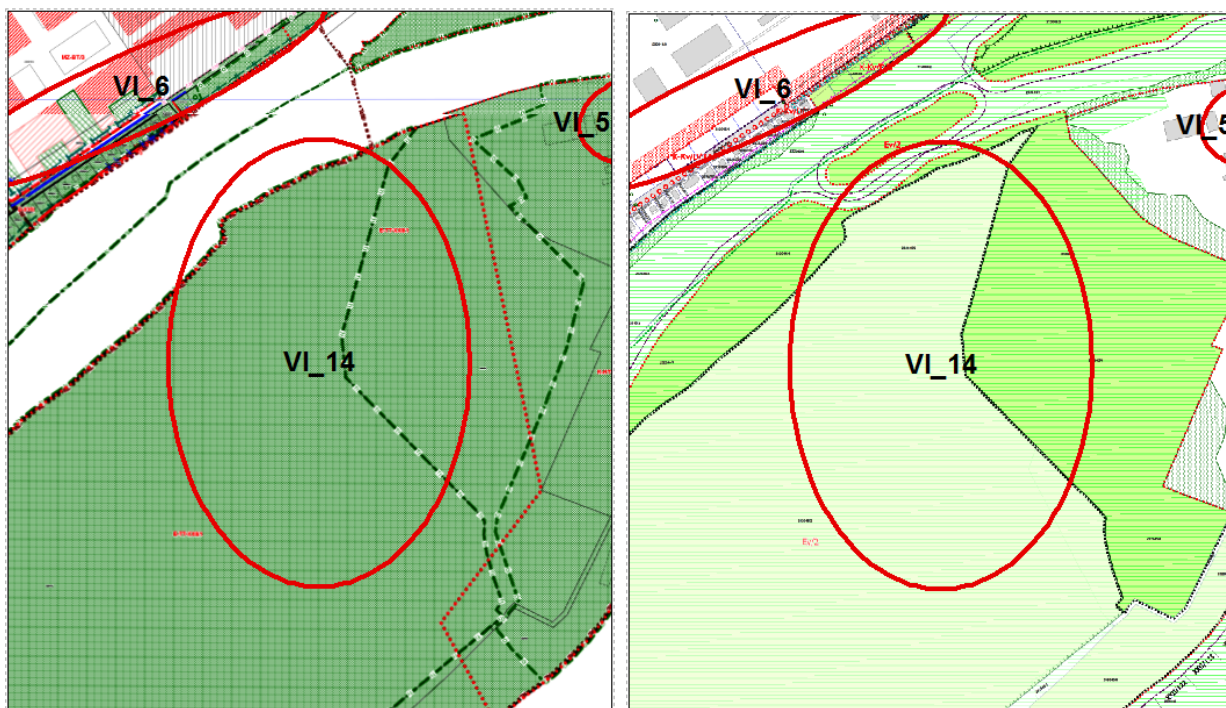
Környezeti rendszerek	elemek,	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő		A főút jelent terhelést, a szennyvízkezelés jelenléte nem érzékelhető	Az eredeti szabályozás szerint a beépíthetősége 35%, 50% a minimális zöldfelületi arány, 12 m a maximális épületmagasság. A DKÉSZ szerint a minimális zöldfelületi arány 55%, egyéb eltérés nincs. A zöldfelület minimális növekedése is pozitívum, de 5% jelentős
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek		Mesterségesen kialakított terület, minimális növényzeti borítással, nagy forgalmú útvonal mentén	
Hulladék		Nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés		A főút forgalma	

Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A kijelölt terület gyepesített, elszórta néhány fával, nem természetes, a közeli ártéri erdőre gyakorolt hatása jelentéktelen.	változást nem eredményez. A kerületi szabályzatban szerepel (a 2. mellékletben ábrázolt kiemelt zöldfelületi zóna területén lévő építési telkeken a legkisebb zöldfelület mértéke annak 10%-kával növelendő). A kiemelt zöldfelületi zónára vonatkozó szabály beépül a zöldfelületi minimum szabályozásába, ezért a zóna törlésének nincs káros hatása. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások.
---	--	---

22. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

14. Átsorolás Védelmi, védett erdő, természeti terület (E-TT-XXII/1) védelmi erdő területek övezete (Ev/2) kategóriába

46. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉSZ által javasolt szabályozás

E-TT-XXII/1

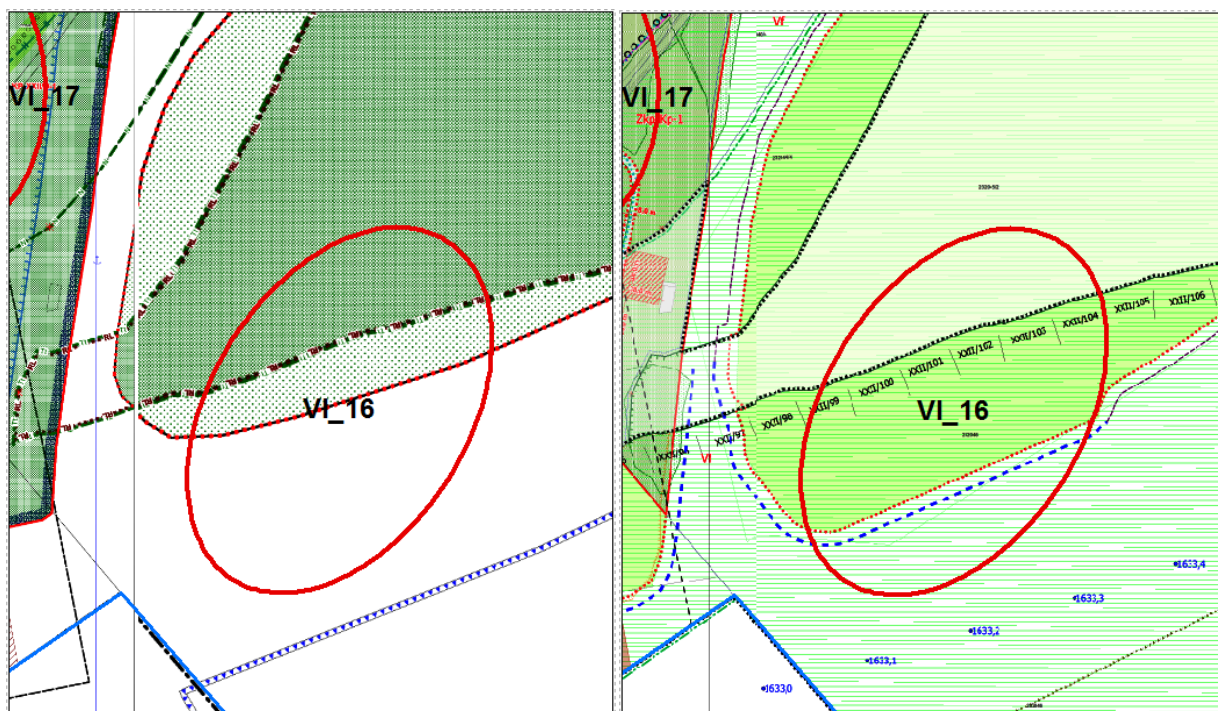
Védelmi, védett erdő, természeti terület szabályozás szerint (1) Az övezetbe a védett területek és annak védőövezetei, valamint a védelemre tervezett erdőterületek tartoznak. (2) Az övezetben a nyomvonal jellegű építmények és műtárgyaik mellett az ismeretterjesztés épületnek nem minősülő építményei helyezhetők el. (3) Az övezet területén építmény csak természetes anyaghasználattal (fa, kő, cserép, vályog, növényi eredetű anyagok) létesíthető.

Az új Ev/2 szabályozás szerint a védelmi erdő területek övezete – nem látogatható, építmény nem helyezhető el.

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	Nem éri terhelés a területen.	A sziget katonaság mögötti területén látszik, hogy hosszú évek óta zavartalan a terület. Az itt jelen lévő értékek fennmaradását csak a hosszú távon fenntartható védelem biztosíthatja. A Háros-sziget Budapest legértékesebb dunai élőhelye, amelyet meg kell őrizni és a szabályozás ebben az irányba jelent előrelépést. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklimatikus hatások.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Nem éri terhelés a területen.	
Hulladék	Nincs hulladék a területen.	
Zaj- és rezgés-terhelés	Nem éri terhelés a területen.	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A zavartalanság fenntartásával nem éri terhelés a terület gazdag élővilágát.	

23. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

16. A sziget feltöltődés miatt bővül és az erdőterület kiszabályozásra kerül (Ev/2)

49. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

1. § Az övezetekbe a szomszédos területek környezeti állapotjavításának céljára kialakított, jellemzően közhasználatú funkcióval nem rendelkező erdőterületek és az azonos célú erdőszítésre alkalmas területek tartoznak.

(2) Az Ev/2 jelű övezetben építmény – a természetközeli sétány biztosításához szükséges kivétellel – nem helyezhető el, gyalogút szilárd burkolattal nem burkolható.

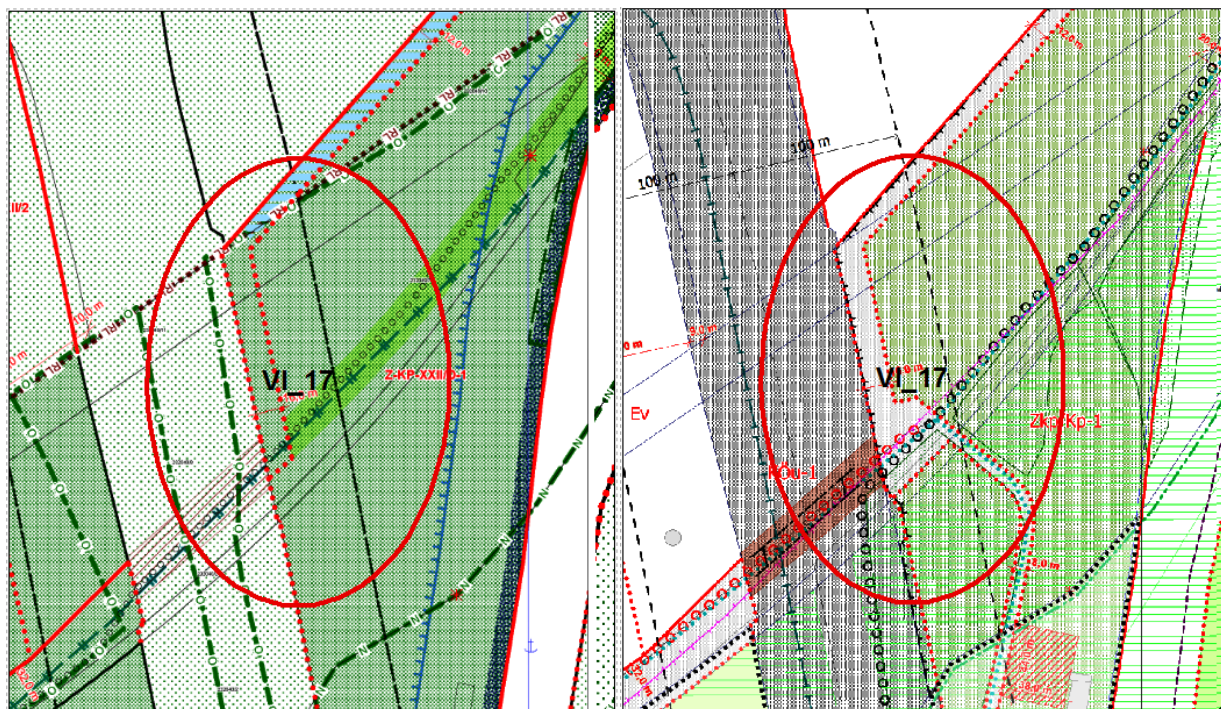
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
-------------------------------	--	---

Levegő	a közeli lakóterület felől minimális forgalom nem jelent nagymértékű negatív hatást, a főút hatása távolsága miatt minimális	Az újonnan feltöltődött terület besorolása szerint természetvédelmi erdőterület, nem látogatható, építmény nem helyezhető el rajta. A szabályozás biztosítja a természetes élővilág háborítatlanságát. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	természetes, nincs bolygatva	
Hulladék	nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	nincs	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	természetes ártéri	

25. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

17. Átsorolás közparkok (Z-KP-XXII/D-1) kategóriából zöldterület közpark (Zkp/Kp-1) kategóriába és út kiszabályozása

50. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

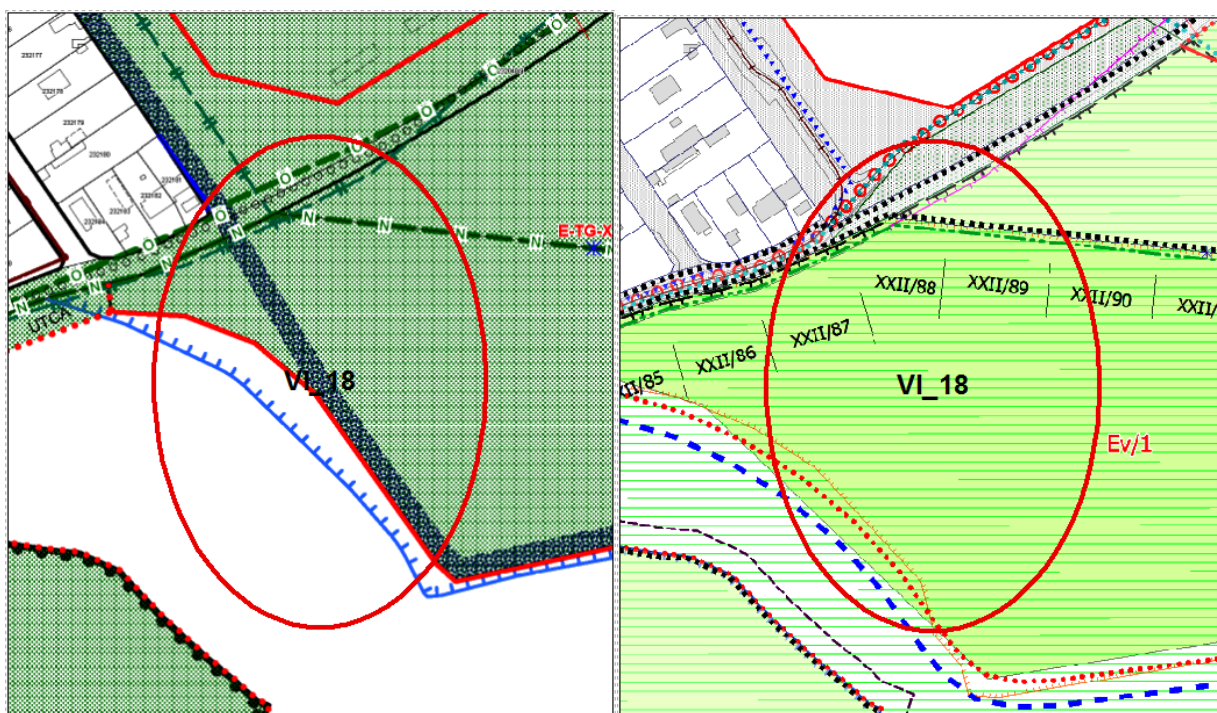
51. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A légszennyezettséget az M0 dunai híd forgalma befolyásolja	Beépítettség legfeljebb 2%, zöldfelület minimum 85%, építmény magasság max. 4,5m volt korábban, jelenleg a minimális zöldfelület 75%, a többi változatlan. A beépíthetőség lehetőségeit növelték a leírás szerint, a minimális zöldfelület mértéke pedig csökkent, az új szabályozás engedékenyebb, környezeti szempontból kismértékű negatív
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Jelenleg nincsenek építési munkálatok, a terület láthatóan bolygatott, de az ártéri vegetáció elkezdett visszatérni,	
Hulladék	Illegális hulladék lerakat nem található, viszont főleg az M0 közvetlen környékén előfordul szemét.	
Zaj- és rezgés-terhelés	M0	

Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A legnagyobb terhelést a hídon haladó forgalom jelenti, rezgés, légszennyezettség zaj tekintetében elsősorban, az itt kialakuló életközösség, az ártéri erdő folytatása ezekkel szemben viszonylag ellenálló.	hatás várható. A kiépített út hatására forgalomnövekedés, zaj-, és rezgésterhelés, levegőszennyeződés növekedése, élővilág zavarása következik be. Fontos szempont, hogy zarándokút is végighalad itt.
---	---	--

26. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

18. Feltöltődés révén védelmi erdő területek övezet kialakulása (Ev/1)

52. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

53. ábra Jelenlegi állapot

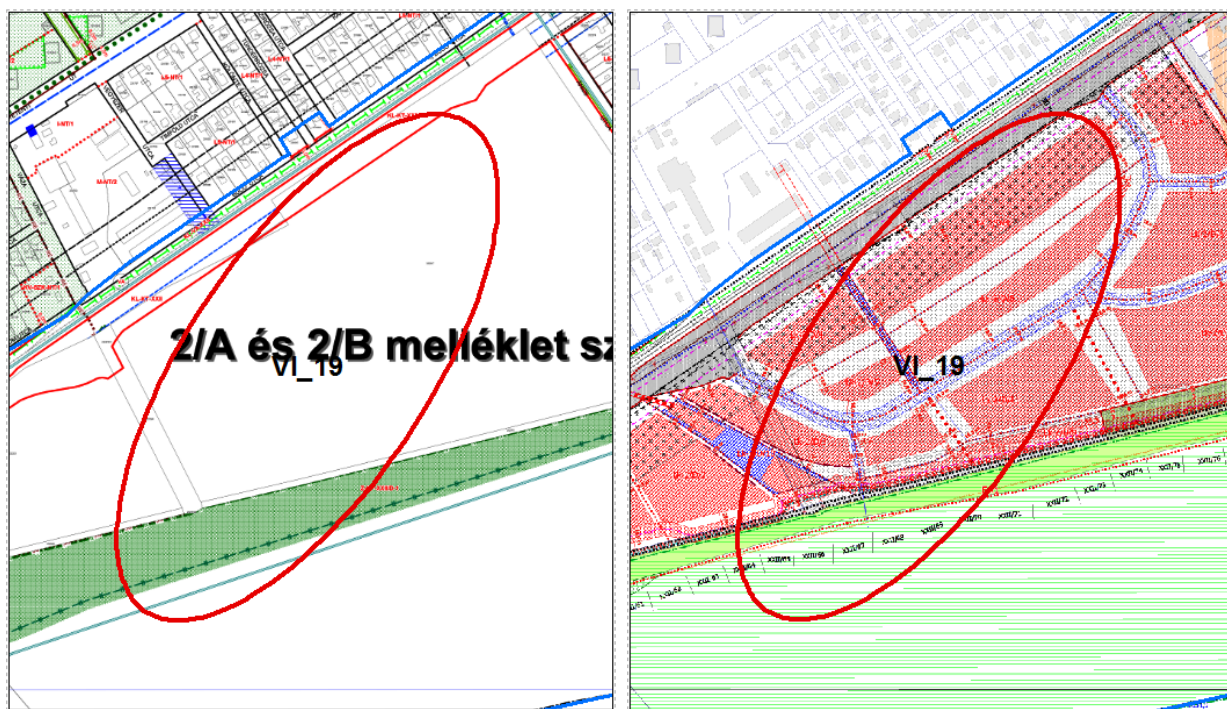
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A szomszédos lakóövezet minimális terhelést jelent.	A besorolás szerint építmény – a természetközeli sétány biztosításához szükséges kivételével – nem helyezhető el, gyalogút szilárd burkolattal nem burkolható, az eredeti turisztikai besorolású környezethez képest nagyobb védelmet, beépítés mentességet biztosít. Az általános
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A környéken élők rendszeresen látogatják a folyópartot, de nincs kitéve rendszeres tereprendezésnek, nagyobb volumenű bolygatásnak, természetközeli állapotú.	
Hulladék	Könnyen elérhető terület, ezért előfordul hulladék a területen	
Zaj- és rezgés-terhelés	Minimális	

Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Természetes ártéri	környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások.
---	--------------------	--

27. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

19. Duna menti jelentős zöldfelületű intézményterület (IZ-D2-XXII) átsorolás kisvárosias lakóövezetté (Lk-2/D/11)

54. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

Nem a szabályozási terv módosításának a hatása, hogy a terület beépül majd, a hatályos tervben is már így beépítésre szánt terület. Az eredeti előíráshoz képest csekély mértékben, 5%-kal megnövelt zöldfelület és csökkentett épületmagasság is előnyösen változtatja meg a korábbi szabályozást. Ugyanakkor a meglévő környékbeli lakóingatlanok értékét jobban növelné a jó minőségű zöldfelületek kialakítása és fenntartása ez eddig még beépítetlen területeken.

55. ábra Jelenlegi állapot

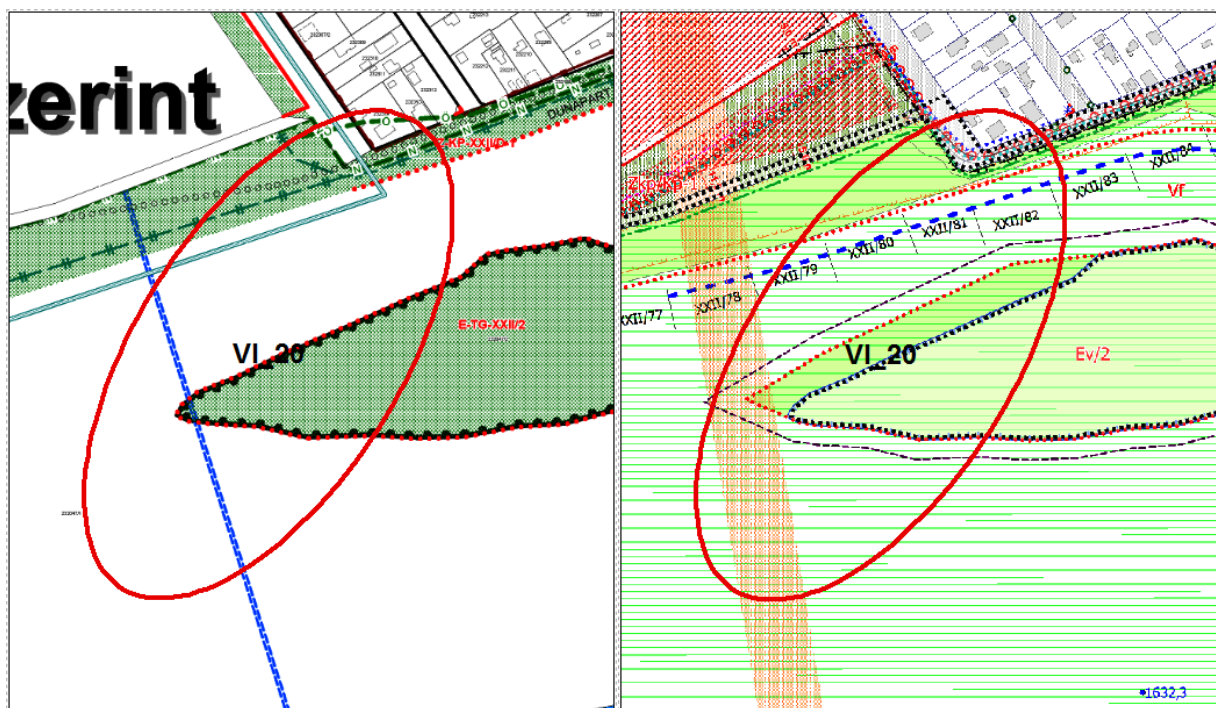
Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A környező városi hatások révén közvetetten terhelt, a területen jelenleg nem zajlanak munkálatok, nincs használatban	Jelentős zöldfelületű intézményterület volt, legnagyobb beépíthetőség 25%, legkisebb zöldfelület 50%, legnagyobb épületmagasság 15m. A kisvárosias lakóterület besorolás szerint mostantól ugyanúgy 25% beépíthetőség, 55% zöldfelület és 10,5 m épületmagasság engedélyezett. E szerint
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A korábbi földmunkák során bolygatott talaj.	
Hulladék	A területen találhatóak kisebb hulladékfoltok, könnyen megközelíthető, hiányos a kerítés.	

Zaj- és rezgés-terhelés	Közvetett, ha földmunkák zajlanak közvetlen.	kismértékben növelt zöldfelület és építménymagasság szabályozási előrelépés a környezetállapot irányában. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímikus hatások.
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Jelenleg részben (a Google műhold alapján ~60%-ban) zöldfelülettel borított a terület, az ártéri növényzet, a kedvezőtlenebb körülményeket tűrő fajok elkezdtek visszafoglalni a, nem magas biológiai produktumú, de legalább biológiailag aktív felület.	

28. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

20. Feltöltődés révén védelmi erdő területek öveze (Ev/2) létrejötte

A korábbi térképi állapothoz képest az öböl feltöltődése révén bővült az etdóterület. A faállomány alapján legalább 15-20 éves lehet a feltöltődés.

56. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	a közeli lakóterület felől minimális forgalom nem jelent nagymértékű negatív hatást, a főút hatása távolsága miatt minimális	Az újonnan feltöltődött terület besorolása szerint természetvédelmi erdőterület, nem látogatható, építmény nem helyezhető el rajta. A szabályozás biztosítja a természetes élővilág háborítatlanságát. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímikus hatások.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	természetes, nincs bolygatva	
Hulladék	nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	nincs	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	természetes ártéri	

29. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

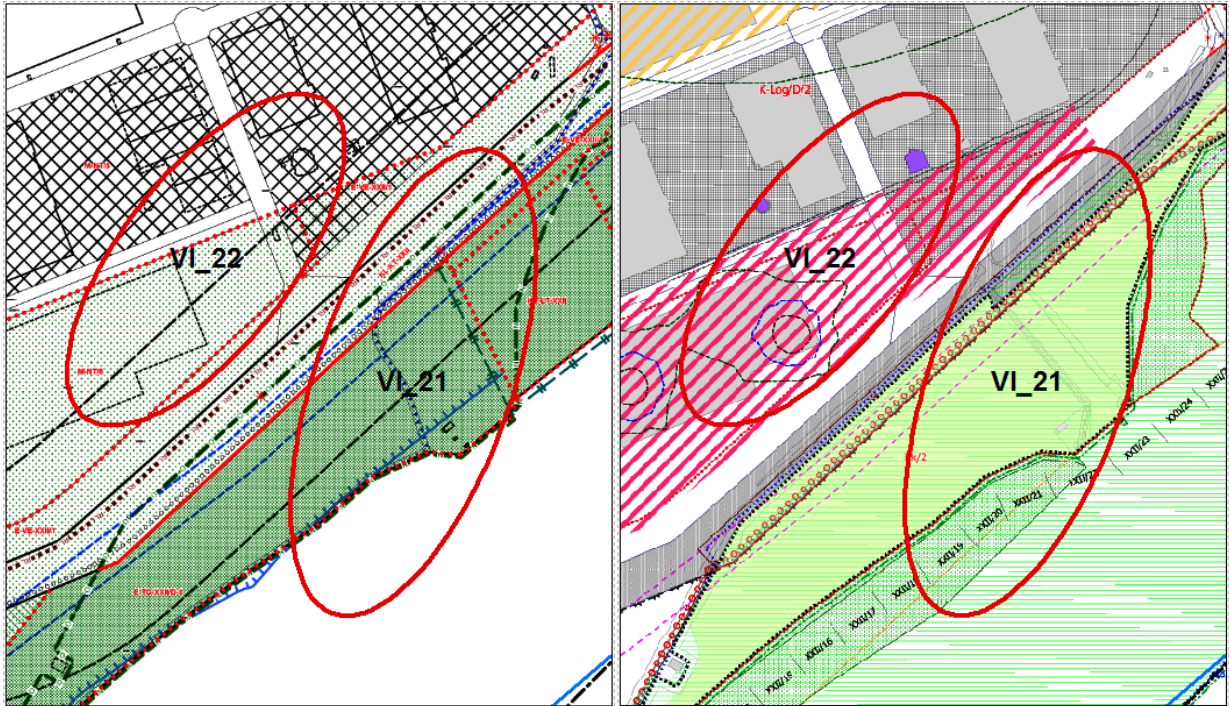

57. ábra Jelenlegi állapot

21. Átnevezés Turisztikai erdő (E-TG-XXII/D-1) övezetéből közjóléti erdő területek övezetbe (Ek/2)

58. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DÉS Zrt által javasolt szabályozás

59. ábra Jelenlegi állapot

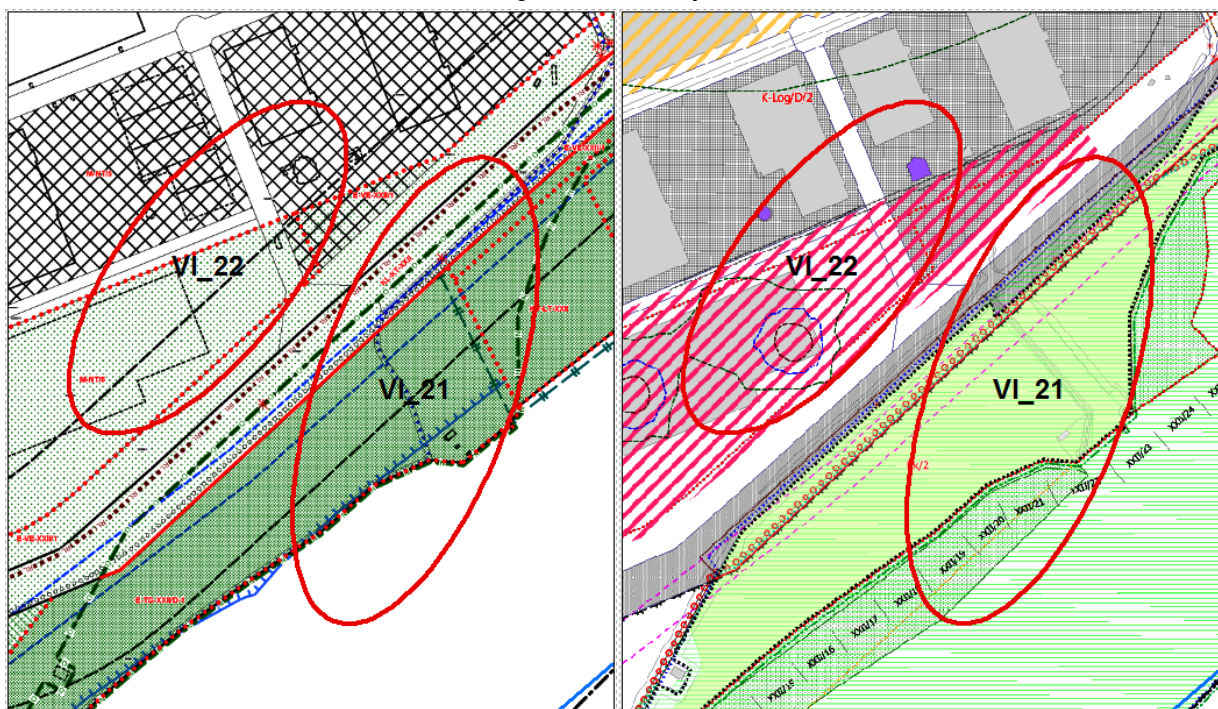

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A főút és logisztikai központ közelsége van negatív hatással a levegő minőségére.	A korábbi KÉSZ szerint a zöldfelület legkisebb mértéke 90%, a beépíthetőség 3%, ehhez képest, a DÉSZ új besorolása szerint az Ek/2 övezetben építmény egyáltalán nem helyezhető el, ez a legbiztosabb módja az ártéri erdő védelmének. A terület jelenlegi állapota nem változik, de a védelme ilyen módon garantált. Az általános környezeti állapot javul, kedvező mikroklímatis hatások.
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	A terület beépítetlen, vízháztartása, talaja nincs bolygatva	
Hulladék	Illegális hulladék lerakat nem látható	
Zaj- és rezgés-terhelés	Közvetlenül a területen nincs, csak a közelében található 6-os számú főút és logisztikai központ felől	
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	Természetes ártéri vegetáció	

30. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

22. Átsorolás Munkahelyi területek Nagytétény területből (M-NT/6) nagy kiterjedésű szállítványozási, raktározási és logisztikai terület építési övezetébe (K-Log/D/3)

Az átnevezés jelentős környezeti változást nem okoz. A raktározási, logisztikai területek környezeti terhelését a beépítés és a jelentős burkolati arány jelenti. A területen a beépítési területek szabályozásra kerültek. A telekhatárok melletti zöldfelületi sávok elősegítik a terület tájbaillesztését.

60. ábra Jelenleg érvényes kerületi rendezési szabályzat

DKÉSZ által javasolt szabályozás

61. ábra Jelenlegi állapot

Környezeti elemek, rendszerek	Terhelések, közvetlen és közvetett hatások	Környezetállapot szempontjából bekövetkező változások
Levegő	A 6 főút mentén, raktár és logisztikai területek levegőminősége a gépjármű forgalom által meghatározott, a Duna közelsége, az ebből fakadó légmozgás lehetővé teszi a gyors szellőzést.	Nincs jelentős változás, a KÉSZ szerint a legkisebb zöldfelület értéke 25%, 50% a beépíthetőség, 15 m a maximális épületmagasság. (* A 2. mellékletben ábrázolt kiemelt zöldfelületi zóna területén lévő építési
Termőföld, talaj, felszíni és felszín alatti vizek	Erősen bolygatott terület, kevés zöldfelülettel, folyamatos zavarással, nagy része burkolt	

Hulladék	A területen hulladék elhelyezése nem volt látható a bejárás idején.	telkeken a legkisebb zöldfelület mértéke annak 10%-ával növelendő)
Zaj- és rezgés-terhelés	Jellegéből és elhelyezkedéséből fakadóan erős	A DKESZ szerint a zöldfelületi minimum 27%, ami nem jelent érdemi változást, hiszen a kiemelt zöldfelületi zónára vonatkozó előírás beépült a zöldfelületi minimum értékébe.
Természeti környezet, élővilág, ökológiai hálózat	A főút túloldalán kezdődik az ártéri erdő, a tevékenység erre közvetlen hatást nem gyakorol, a hatások közvetettek.	

31. táblázat Környezeti elemek, hatásaik és változások

3.4.3. Emberek, közösségek egészségét, életminőségét, kulturális örökségét, területhasználati feltételeit befolyásoló hatások

A korábbi fejezetben tárgyalt változtatások egyike sem okoz olyan közvetlen jelentős negatív hatást, mely az emberek egészségügyi állapotát veszélyeztetné.

Rendkívül fontos, hogy a térség fejlődése a természeti értékek megőrzése mellett valósuljon meg. A szabályozási terv is alapvetően olyan beépítésekre ad lehetőséget, amely összeegyeztethető a terület természeti adottságaival.

A tervben megfogalmazott szabályozás érvényesülésével a Duna-parti területek védelme mellett a városias sétányok esetében biztonságosabb gyalogos és kerékpáros forgalmat elválasztó sávok jönnek létre, a természetközeli sétányok esetében pedig a lakosság természeti környezethez való kapcsolódása jöhet létre. A szigeteken a védelemi szint a beépítés teljes tilalmát biztosító szabályozást jelent, amely indokolt és egyben szükséges ahhoz, hogy a part menti területeken is élvezhessék a lakosok a Duna egykor általánosan jellemző természeti értékeiből egy morzsányit a tájkép, a levegő, a csend és a megjelenő fajok (pl. madarak) által.

A tervezett szabályozás beépítési lehetőséget bővítő esetekben a lakóházak építését, a lakosság fokozott jelenlétét, forgalom növekedését és egyes területeken a gazdasági, szolgáltató jellegű tevékenységek megjelenését okozhatja.

3.4.4. Közvetett hatások összefoglaló bemutatása

A kijelölt új gyalogos és kerékpár utak közvetve, a személygépkocsi forgalom csökkentésével, hozzájárulhatnak a levegőminőség javulásához is. A Duna-menti zöldsáv elősegíthet az élővilág észak-déli mozgását.

Új környezeti konfliktusok megjelenése

A jelen terv keretein belül kijelölt területfelhasználási kategóriák, övezetek egyike sem jár a korábbi szabályozási tervekben megengedettekhez képest új környezeti konfliktust eredményező funkció, tevékenység megjelenésével.

Környezettudatos életmód feltételeinek változása

A kijelölt Duna-menti kerékpáros és gyalogos sáv elősegítheti a lakosság környezettudatosságát a nem motoros közlekedés preferálásával.

Természeti erőforrások

Természeti erőforrások megújulását akadályozó hatásokkal a településrendezési tervben meghatározott célok megvalósulása nyomán nem kell számolni. A helyi természeti erőforrások jelentős mértékű felhasználása nem történik. A kialakult értékek megőrzésére lehetőséget biztosító szabályozás került kialakításra. A szabályozás természeti erőforrások védelmét figyelembe vevő, érvényesítő alkalmazását segíthetik önkormányzati, vállalatasi és lakossági, illetve civil szervezeti együttműködések útmutatók, akciók, területi kezelések és hasznosítások, beépítések megvalósítása terén.

3.4.5. Natura 2000 hálózatra gyakorolt hatások összefoglaló bemutatása

Natura 2000 terület megnevezése: Duna és ártere HUDI20034 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
Kiemelt fontosságú cél a jelölő fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése/helyreállítása.

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A szabályozás által érintett Natura 2000 területrészek: 1., 4., 5. 14., 16., 17., 18., 19., 20., 21.

A jelölőfajok élőhelyét jelentősen érintő hatások nem várhatók a szabályozás bevezetés következtében. Pozitív hatást jelent a védelem biztosítása a szigeteken, a partokon a VI_14, VI_16, VI_18, VI_20, VI_21 területrészekben. Közvetetten hatással lehetnek a kialakításra kerülő természetközeli sétányok és a pufferként kiszabályozott területek melletti beépítések generálta forgalom. A beavatkozások egy része a puffer területen vagy azon kívül valósul meg. A Natura 2000 hálózat területeket érintő beavatkozások alkalmazzák a fenntartási terv szabályozási tervekben figyelembe vehető előírásait.

A kedvezőtlen hatások mérséklésére vonatkozó javaslatainkat a 2014-ben elfogadott fenntartási terv alapján foglaljuk össze.

A szabályozás kínálta fejlesztési keretek kihasználása során a befektetők, fejlesztők felé ismertetni kell a szomszédos Natura 2000 terület értékeit és azok figyelembe vételéhez segítséget szükséges nyújtani.

Legfontosabb javaslatok területi típusonként:

Érintett Natura 2000 kezelési egység: Parti sáv őshonos fás társulásai

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a meder és a gát közti rész, illetve a meder melletti 10-20 méteres sáv. Legfontosabb feladat ezek megőrzése egyrészt a beépítések megakadályozásával, másrészt az őshonos faállományú erdőfelújításokkal. A kezelési egység nem csak az üzemtervezett erdőt tartalmazza. Az idegenhonos fafajú erdő-állományok őshonossá történő átalakítása természetvédelmi szempontból támogatandó. A kezelési egység vízviszonyait a természetes vízjáráshoz hasonlóvá szükséges alakítani, ennek érdekében megfelelő vízszintszabályozás kialakítása javasolt. Elsősorban az elzáródott, vagy régebben

lefűződött holtágak megnyitása kívánatos. Ez elősegíti a jelenleg vizet ritkában kapó ligeterdők természetes vízjáráshoz hasonló vízellátását.

Érintett Natura 2000 kezelési egység: Meder

Ebbe a kezelési egységbe a főág, illetve a mellékágak középvíznél mért nyílt vízfelülete tartozik. Legfontosabb feladat a változatos medermorfológia biztosítása, mellékágak és a parti zóna természetvédelmi célú rehabilitációja, hajóforgalmi igények összehangolása a természetvédelmi érdekekkel.

A területen kiemelten fontos a holtágak, mellékágak, parti zóna természetközeli rehabilitációja, a meder és a hullámtér, ártér morfológiai változatosságának növelésével illetve a vízhez kötődő sporttevékenységek szabályozott kereteken belüli űzése, így például a kenukötések szabályozása, illetve a motorcsónakok maximális sebességének meghatározása az év egyes, a jelölő fajok szaporodása szempontjából kritikus időszakban. Az idegenhonos inváziós fajok (gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), zöldjuhar (*Acer negundo*), aranyvessző-fajok (*Solidago ssp.*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) megjelenése esetén azok eltávolítását szükséges elvégezni. A kezelési egységben a vizes élőhelyek területén az idegenhonos fajok (ezüstkárász (*Carassius auratus gibelio*), törpeharcsa (*Ameiurus nebulosus*), vörösfülű és sárgafülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans* és *T. scripta scripta*)) állományának csökkentése is szükséges. A kezelési egység vízviszonyait a természetes vízjáráshoz hasonlóvá javasolt alakítani.

Az ártér vonatkozásában meg kell vizsgálni a talajvíz viszonyokat, és azt, hogy a tervezett beruházások azt milyen mértékben befolyásolják. Ki kell térni a jelölő élőhelyek toleranciájára a várható változással szemben. A meder morfológiai sajátosságainak és az áramlási viszonyainak megváltoztatása kizárólag a természetvédelmi érdekekkel összhangban történhet meg. Vízművelés ellenőrző pontok létesítése javasolt, illetve havária jelenségek esetén az azonnali (12 órán belüli) értesítés küldése a területen illetékes természetvédelmi szervnek fontos és szükséges lépés lenne. A védekezési stratégiában való szakmai segítségnyújtásba a természetvédelmi szerv bevonása javasolt.

Érintett Natura 2000 kezelési egység: Üzemtervezett őshonos fás társulások

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak azok az üzemtervezett erdőrészek, melyek nem idegenhonos faültetvények. Legfontosabb feladat lenne a foltokban jelen lévő idegenhonos állományok őshonosra cserélése, illetve természetvédelmi szempontokat jobban figyelembe vevő gazdálkodási mód bevezetése.

Rendkívül fontos a látogatási tilalom fenntartása, illetve engedélyhez kötése a Háros-szigeten, illetve a korlátozott látogatás fenntartása a Hunyadi-szigeten. A szokatlanul alacsony vízállások esetén a Kis-Háros-szigetre a kavicsos fenék és az alacsony vízállásnak köszönhetően száraz lábbal is át lehet kelni a szigetre, amely jelenség kedvezőtlenül hat a sziget degradációs folyamataira. Ezekben a szárazabb időszakokban a látogatás által okozott zavarást meg kell előzni, amelyhez a helyi lakosok és civil szervezetek bevonását javasoljuk.

Érintett Natura 2000 kezelési egység: Puffer területek

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a fenti kezelési egységek egyikébe se sorolható, zömében kivett művelési ágba tartozó területek. Az idegenhonos inváziós fajok (gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), zöldjuhar (*Acer negundo*), aranyvessző-fajok (*Solidago ssp.*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) megjelenése esetén azok eltávolítását szükséges elvégezni. Az inváziós fajok lehetőség szerinti minél teljesebb körű eltávolítása a

környező jelölő élőhelyek fajkészletének megőrzése érdekében fontos cél, mivel az inváziós fajok terjedése azok degradálását, megsemmisülését okozhatná.

További javasolt intézkedések:

Javaslatokat a 2014-ben elfogadott fenntartási terv alapján foglaljuk össze.

A Duna még megmaradt természetes/természetközeli állapotú partszakaszainak, mellékágainak, holtágainak megőrzése, az ártéri vizes élőhelyek vízutánpótlásának biztosítása, a szigetek parthoz kapcsolódásának, az oldalágak és az ártér feltöltésének megakadályozása, a parti zóna védelme. A területen található, életciklusában legalább részben vízhez kötött állatfajok ivó-, táplálkozó és telelőhelyei állapotának megőrzése. Nem véghasználható a tíz éves erőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fajok elegyaránya nem növekedhet.

A természetmegőrzési területen található ligeterők, mocsárrétek, kaszálók megőrzése, invazív gyom- és kultúrfajok (*Acer negundo*, *Amorpha fruticosa*, *Ailathus altissima*, *Prunus serotina*, *Populus x hybrida*, *Impatiens glandulifera*, *Impatiens noli-tangere*, *Phytolacca americana*, *Solidago gigantea*, *S. canadensis*, *Aster spp.*, stb.) visszaszorítása, irtása az élőhelyek védelme érdekében.

A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz. Mellékágak természetvédelmi célú rehabilitációjának kidolgozása és megvalósítása, vízgyűjtő szintű szemlélet meghonosítása a jelenleg településenként tervezett mellékág-rehabilitációk vonatkozásában: a különféle típusú mellékágak (eu-, para-, plesio- és paleopotamon) szakaszra jellemző arányának meghatározása, illetve ezt követően a mellékág-rehabilitációk, illetve új élőhelyek kialakítása során ennek gyakorlatba történő átültetése. A Duna egyes szakaszain található sekély zátonyos területek, pontosabb feltérképezésének elvégzése. A kijelölt területeken meghatározni azt a vízállást, amely alatt a hullámozás tömegesen pusztítja az ivadékot, majd a szükséges sebességkorlátozó intézkedések meghozása és táblák segítségével, illetve a hajósoknak szóló hirdetőtáblákon való közlése. Új ivóhelyek létrehozása.

A területen található közönséges denevér (*Myotis myotis*) állományok fennmaradásának biztosítása, részben a gyepek fenntartásával, részben a folyam partjának és a szegélyező erdőállományok fenntartásával.

A Dunába torkolló kisvízfolyások torkolatának természetes állapotban tartása, a vízi szervezetek számára az átjárhatóság biztosítása. A ligeterdők helyén álló, az eredeti gypszint fajait őrző ültetvény erdők fokozatos átalakítása őshonos fajú erdőkké, a jelölő élőhelyek kiterjedésének növelése érdekében. Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quad, illegális bányászat, favágás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása az ártéren.

A lovas, gyalogos turista forgalom, illetve vízisportok (evezőtúra, horgászat) szabályozása, túraútvonalak, kikötési lehetőségek kijelölése, illegális kikötési- és horgász helyek felszámolása. Az illegálisan kialakított anyagnyerő helyek, hulladéklerakó helyek gyom és hulladék mentesítése, további lerakások megakadályozása, őshonos fajú erdő kialakításával történő rekultivációja a megmaradt eredeti domborzati formák bolygatása nélkül.

A jelölő élőhelyek infrastrukturális fejlesztésekkel szembeni védelme. A hajózási fejlesztési elképzelések és a természetvédelem céljainak összehangolása. A vízteret használók természetvédelmi szemléletének formálása.

3.5. A TERV HATÁSAINAK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A terv környezeti hatásait tekintve a dunai szigetekre pozitív hatású, mivel mindhárom sziget (Háros-sziget, Hunyadi-sziget és a Kis-Háros-sziget) védelme szempontjából megfelelő szabályozási tartalmat fogalmaz meg főként a beépítések mérséklését, tilalmát illetően. A tervezet a beépítésre szánt területek tekintetében is meghatároz védősávokat, amelyek mérsékelhetik az értékesebb területeket érő hatásokat a beépítések és a forgalom tekintetében.

A szabályozás jelentős környezeti kockázatot és várható negatív hatásokat nem idéz elő megítélésünk szerint. A hatások szempontjából lényeges azonban, hogy a szabályozási keretek tartalommal, részletes fejlesztésekkel történő megtöltése, megvalósítása milyen mértékben lesz tekintettek a part menti és a dunai szigetek értékeire.

4. Káros környezeti hatások mérséklését célzó javaslatok, intézkedések

4.1. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ÖKOLÓGIAI RENDSZEREK

Védett természeti területek, térségi ökológiai rendszerek védelme

A Háros-sziget egy része Natura2000 védettség alatt áll. A Kis-Háros sziget helyi védettségű természetvédelmi terület. A természetvédelmi területen történő beavatkozásokat mindig komplex szemléletben kell vizsgálni, végezni. Kiemelt figyelmet kellene fordítani a komplex „ökoszisztéma szolgáltatások” megőrzésére, fejlesztésére. Nemcsak a „zöld infrastruktúra” kifejezést kellene beépíteni a területrendezési tervezésbe, hanem magát az ökoszisztéma szolgáltatást, illetve annak mérését, monitorozását. Ehhez később kapcsolódhatnak olyan konkrét indikátorok, mérőszámok, mint a zöldfelületeknél jelenleg a biológiai aktivitásérték mutató.

Az ökológiai hálózatot a természetes és természetközeli területek és a köztük kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók, valamint a körülöttük a hatások mérséklését biztosító védőterületek rendszere alkotja. Az Országos Területrendezési Terv (OTrT) igazodva a páneurópai ökológiai hálózat rendszeréhez és figyelembe véve az élő helyek ökológiai funkcionalitását, a természetes és természetközeli területeket magterület, ökológiai folyosó és puffertérület övezetbe sorolta 2008-ban. A hálózatosság növelése a Duna-part rehabilitálásával, zöldfelületekkel történő összekapcsolásával lenne növelhető. A DÉSZ keretében a zöld infrastruktúra-hálózat megerősítése, a most készülő Budapesti zöld infrastruktúra koncepció célkitűzéseivel történő igazodás segítené a terület ökológiai állapotának javulását.

Tájvédelmi javaslatok

A Duna-parti táj Budapesten kiemelt értékűként kezelendő. A Háros-sziget Budapest utolsó értékes galéria erdő területeit tartalmazza. Javasoljuk, hogy a DÉSZ VI. teljes part menti területe a lehetőségekhez mérten 50-100 méteres távolságban, vagy az első főút vagy közlekedési területig beépítésmentes maradjon.

A Duna árvízi védműveinek védelmi funkciója alapvetően meghatározza a lehetséges fejlesztéseket, a megvalósítási alternatíváit. Ugyanakkor a védelmi funkció megtartási kötelezettsége nem zárja ki védművek

épített és természeti tájba történő illesztését, a zöldfelületek növelésének lehetőségét. Minden helyszínen egyedi vizsgálatot kell tehát végezni a megvalósítható alternatívák felmérésére.

A Duna árvízi védműveinek védelmi funkciója alapvetően meghatározza a lehetséges fejlesztéseket, a megvalósítási alternatíváit. Ugyanakkor a védelmi funkció megtartási kötelezettsége nem zárja ki védművek épített és természeti tájba történő illesztését, a zöldfelületek növelésének lehetőségét. Minden helyszínen egyedi vizsgálatot kell tehát végezni a megvalósítható alternatívák felmérésére.

A XXII. kerület Tétényi részén az elsőrendű árvízvédelmi védmű 8 826 méter hosszú. A védvonal csupán 990 méter hosszon nem éri el a hatályos MÁSZ+1,3 m biztonsággal növelt szintet (74/2014 (XII. 23.) BM rendelet). A magasságihiány mértéke a MÁSZ+1,3 m-es szinthez képest 0-61 cm.

A hullámtérben, mely a Duna és a fővédmű vonala közötti terület, a TSZT 2017 alapján beépítésre szánt területfelhasználási egységek találhatóak. A nagyvízi meder területének a beépíthetőségére, illetve használatára vonatkozó előírásokat „a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló, 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet tartalmazza. Továbbá, a 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet alapján az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonaltól számított 10-10 méter szélességű területsáv a védmű védősávja. Ezen a területen, valamint a töltéskoronán és rézsűn csak a töltéstartozékok és szüksége esetén az árvízvédelmi mű infrastruktúrális létesítményei helyezhetők el (30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet). A szabályozás során a védmű védősávját figyelembe kell venni, oda építési hely nem jelölhető ki.

A tervezési terület jelentős része hullámtérben helyezkedik el, amik kezelése, a területek eltérő területfelhasználási kategóriája és adottságai miatt eltérően kezelendők.

A Horgásztelep területén (6-os út- Busa utca – Hárosi Duna – Növény utca) lakó rendeltetés lehetővé tétele tervezett. A terület teljes egészében hullámtéren fekszik, azonban a Nagyvízi mederkezelési terv (NMT) egyeztetési tervdokumentációja csupán egy kis részére jelöl levezető sávot, így a 83/2014 (III.14.) Korm. rendelet értelmében építési korlátozás csak arra kis területre vonatkozik. Azonban a terület lakó rendeltetésűvé nyilvánítását javasolt az árvízvédelmi biztonság megteremtéséhez kötni. A KDV-VIZIG-gel folytatott egyeztetés során a vízügyi igazgatóság javaslata alapján a területen ideiglenes védmű kialakítása is elegendő az árvíz elleni védelem biztosításához. Az ideiglenes védmű nyomvonalát, műszaki kialakítását, helybiztosítását az önállóan védekező település (fővárosban a Fővárosi Önkormányzat) árvíz-védekezési tervében kell rögzíteni a vízügyi igazgatóság jóváhagyásával, ami a terv évenkénti felülvizsgálata keretében megtehető. Miután az ideiglenes védmű bekerül az árvíz-védekezési tervbe, a területet már nem kell a nagyvízi meder részeként figyelembe venni (83/2014. (III.14.) Korm. rendelet 15. § (2) pontja szerint), így a lakó rendeltetés is megengedhető.

A Horgászteleptől északra lévő gazdasági terület jelentős része a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján áramlási holttérben fekszik. A Horgásztelephez hasonlóan, itt is javasolt a főváros árvíz-védekezési tervében a terület bevédésére szolgáló védmű nyomvonalának és műszaki kialakításának rögzítése.

A laktanya területének jelentős hányada a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján átmeneti levezető sávban található, így jelentősebb építési korlátozások vonatkoznak rá, mint a Horgásztelepre és a gazdasági területre. Új épület elhelyezése esetén kompenzációs vizsgálatot kell készíteni, aminek függvényében, esetleges kompenzációs beavatkozásokra lesz szükség.

A Duna Spirit területe hullámtérben található, azonban a korábban megépült töltés miatt a NMT egyeztetési tervdokumentációja már nem jelöl rá levezető sávot, így a rendelet alapján építési korlátozás sem vonatkozik rá. A megépült töltés a hatályos rendeletekben foglalt I. rendű védmű kritériumainak megfelel, azonban a jogi helyzete rendezendő. Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a területre tervezett beépítések az Ánizs utcánál akkor valósíthatók meg, ha az Ánizs utcában lévő I. rendű védvonal jogilag nem képi már részét az I. rendű védvonalnak, ugyanis addig a rézsúlábtól számított 10-10 méteres sávban semmilyen létesítmény nem helyezhető el (30/2008. (XII.31.) KvVm rendelet 32. § (3) pont). Annak érdekében, hogy a Duna Spirit területe jogilag se képezze részét a hullámtérnek, illetve az Ánizs utcai fővédvonal kikerülhessen az I. rendű védvonalak közül, javasolt a megépült töltést I. rendű védvonallá nyilvánítani.

Az M0 menti területek jelentős része a NMT egyeztetési tervdokumentációja alapján a nagyvízi meder részét képezik. A területen a tervezett fejlesztések megvalósulása esetén jelentős anyagi kár keletkezne egy esetleges árvízi elöntés miatt, így javasolt I. rendű védvonal kiépítése és a meglévő I. rendű védvonallal összekötése.

Zöld infrastruktúra

A zöld infrastruktúra fejlesztése egyre nagyobb jelentőséget kap. Városi környezetben a közparkok, közkertek, fásított terek védelme fejlesztése kap kiemelt jelentőséget. Az egyedi fák védelme a hivatalos szakmai szervezeteken túl a lakosság és a különböző társadalmi szervezetek számára is egyre fontosabb (Városliget, Római-part stb.). A társadalmi elvárásokat felismerve olyan sikeres kezdeményezéseknek is tanúi lehetünk, mint a 10000 új fát Budapestre, faültetési program. Egy út fásíthatósága a szabályozási szélességtől, az út pályaszerkezetétől, a burkolatok elrendezésétől, valamint a közművezetékek elhelyezésétől függ. A kialakult utak menti fatelepítésnél figyelemmel kell lenni a meglévő közművekre, valamint a légvezetésekre. A légvezetékek alatt javasolt olyan dísznövényeket alkalmazni, melynek alacsony gömb alakú koronáját nevelnek, így nem szükséges metszeni őket.

A meglévő utak esetében ahol a keresztmetszvény, valamint a közművek engedik, ott javasolt az egységes fasor telepítése. Különösen fontos lenne a koncepcionális fasor telepítés a település megközelítését biztosító fő közlekedési utak mentén, mely irányítja a figyelmet, jelzi az út fontosságát. A fajok kiválasztásánál a termőhelyi adottságoknak megfelelő fafajokat kell előnyben részesíteni.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület

Az érintett övezetben telepíteni kívánt létesítmények és a kapcsolódó funkciók (utak, parkolók, szabadterei sportpályák, stb.) elrendezésére, illetve az építmények építészeti kialakítására, anyaghasználatára, tömegképzésére vonatkozóan a tájba illesztés, tájlesztéskai szempontok megkövetelésének alátámasztásául látványterv készítését és településképi véleményezési eljárás lefolytatását javasoljuk bevezetni.

4.2. KÖRNYEZETI ELEMÉK ÁLLAPOTÁNAK VÉDELMERE IRÁNYULÓ JAVASLATOK

A terv környezetvédelmi javaslatai és azok foganatosítására hozott szabályozási előírásai a negatív hatásokat csökkentésére törekednek. Ez vonatkozik mind a levegőtisztaság, a zajvédelem és talajvédelem kérdéskörére.

4.2.1. Levegőtisztaság védelem

A levegő tisztaság védelmével kapcsolatos szabályokat több jogszabály tartalmazza: A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) sz. kormányrendelet és a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) sz. VM rendelet.

A tervben javasolt előírások a levegőminőség állapotának javítását és hosszú távú fenntartását szolgálják. A közlekedésből származó légszennyezés káros hatásainak csökkentése érdekében az utak fásítása a porszennyezés, levegőterhelés mérséklésére ténylegesen alkalmas. A főút mentén a zóldsávokban cserjesor ültetésével a közvetlenül az út mellett lerakódó szennyezés mértékét lehet csökkenteni.

Építkezési területek környezetszennyezése

Az építkezési területek jelentős potenciális porszennyezése miatt fokozott figyelmet kell fordítani a terület folyamatos locsolására. Az építkezések nappali és éjszakai zajterhelését a megadott terhelési határértékeken belül kell tartani.

4.2.2. Talaj, felszíni- és felszín alatti vizek védelme

A felszín alatti vizek és a talaj védelme érdekében a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani. A hidrogeológiai védőterületekre vonatkozó korlátozásokat a 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet szabályozza.

A tervezett beruházások területén nem feltételezhető talaj, illetve talajvízszennyezés, kivételt képez ez alól a Dunapart II. volt hulladéklerakó keleti feltöltésre került területei ahol a kármentesítés csak részben történt meg. A tereprendezések és építkezések során a kitermelt talaj minőségét meg kell vizsgálni. A vizsgálati eredmények alapján dönthető el a kitermelt talaj elhelyezésének módja. Területfeltöltések során szennyezett talaj nem használható.

Építmények elhelyezésének feltétele a csatornahálózat kiépítéséig zárt közműpótló műtárgy, illetve egyedi kompakt szennyvíztisztító berendezés létesítése. A szennyvizek szikkasztása tilos. A technológiai eredetű szennyvíz tisztítását a vonatkozó rendeletek szerint a telephelyeken belül kell megoldani.

A magasabb rendű jogszabályokban meghatározott felszín alatti víz állapotának érzékenysége szempontjából érzékeny területi kategória biztosítja a felszín alatti vizek védelmét. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés kérdésében hozott javaslatok és előírások megfelelő megoldásokat nyújtanak a szennyvizek tárolására illetve elvezetésére, így nem jelentenek veszélyforrást a talajra és a felszíni- és felszín alatti vizekre. Veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizekre és a talaj állapotát veszélyeztető tevékenységekre vonatkozó javaslatok, a felsőbbrendű jogszabályok előírásainak betartásával kizárható a víz és a talaj határérték feletti károsodása. A tervezett fejlesztések némelyik terület jelenlegi növényborításának megbontásával jár, melyen szántó művelési ágú mezőgazdasági területek találhatók. A tervezett funkciók megjelenése során kisebb kiterjedésű művi felületek jönnek létre, a fennmaradó területeket zöldfelületként kell kialakítani. A terület átalakulása a fentiek értelmében nem növeli a víz- és szélrózió kockázatát. A tervezett fejlesztések megvalósítása során a talajszennyezés kockázata, mind a létesítés, mind az üzemeltetés során, a hatályos, vonatkozó, környezetvédelmi előírások betartásával megelőzhető.

A felszíni és felszín alatti víz szempontjából a jelenlegi vízminőségi állapot a tervezett változtatások megvalósulása esetén semmiképpen nem romlik, esetenként javulásra lehet számítani.

4.2.3. Zaj- és rezgésterhelés

A zajvédelmi jogszabályokban és előírásokban foglaltak betartásával, meghatározott védőtávolságokkal és védelmi célú növénytelepítések kialakításával, a védendő területek zajterhelése csökkenthető, környezetterhelése megelőzhető.

Közlekedési zaj

A zajterhelés a zajtérkép szerint különösen jelentős az M0 áthaladó szakaszán, annak ellenére, hogy a zajvédő falak kiépítése megtörtént. A belterületi részeken a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM – a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló együttes rendelet 3. mellékletének határértékeinek kell teljesülniük. A közúti közlekedés okozta zajszint mértéke, a zajterhelés csökkentése érdekében utcafásítás, intenzív többszintű növényesítés kialakítása javasolt. Bár a fásítás okozta zajcsökkenés nem mérhető, ennek ellenére bizonyos mértékig javítja a forgalmas útszakasz menti zajhelyzetet.

Üzemi és szabadidős tevékenységből származó zaj

Jelen terv készítése során nem kerül kijelölésre olyan új gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület felhasználási egység, mely jelentős üzemi jellegű zajterhelést okozna. Ennek ellenére a már korábban kijelölt, hatályos TSZT-n szereplő gazdasági és különleges területek esetében megjelenhet új üzemi, szabadidős létesítmény. Zajt, illetve rezgést kibocsátó új üzemi és szabadidős létesítményt, berendezést, technológiát egyéb helyhez kötött külső zajforrást, csak olyan módon lehet létesíteni, üzembe helyezni, hogy az a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM – együttes rendeletben megállapított zaj és rezgésterhelési határértékeket ne haladja meg. A területen új üzemi és szabadidős zajforrás létesítése csak a határérték teljesülését biztosító zajvédelmi tervezés alapján engedélyezhető. Az új tevékenységek, telephelyek esetében az üzemi jellegű zajkibocsátás meghatározására csak a beruházás ismeretében van lehetőség, ezért a tevékenységek hatásainak vizsgálatakor a rendelet meghatározott paraméterei az irányadók. Üzemi zaj szempontjából a terület északi és déli részén lévő ipari területek mérvadóak.

4.2.4. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás szempontjából figyelembe kell venni a 2012. évi CLXXXV. törvényt a hulladékról, betartva annak a hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait. A településen a keletkező kommunális szilárd hulladék elhelyezéséről és elszállításáról a településen működő szervezett hulladékgyűjtési rendszer keretein belül kell továbbra is gondoskodni.

A várható építkezések során keletkező építési törmelékek kezelése külön figyelmet érdemel. A szükségessé váló feltöltések, tereprendezések kizárólag hulladéknak nem minősülő anyagok felhasználásával történhetnek. A veszélyes hulladékok begyűjtése és elszállítása a településen megoldott. A keletkező veszélyes hulladékot közvetlenül a keletkezés helyén, biztonságosan, a környezet szennyezését kizáró, elkülönített zárt tárolókban kell elszállításig elhelyezni. Idegen veszélyes hulladék nem tárolható és kezelhető. A veszélyes hulladékok kezelése során a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének, feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

Egyes tervezett funkciók megvalósulásakor az élővilágra potenciálisan zavaró hatások érvényesülhetnek, azonban szigorú övezeti előírások meghatározásával, illetve egyéb szabályozók alkalmazásával ez jelentősen mérsékelhető.

Az ökológiai hálózat egyes elemeire vonatkozó táj- és tájképvédelmi javaslatok hatékonyan segítik elő az új területfelhasználások környezetbe és tájbaillesztését. A tervezett fejlesztések így a természeti értékek maradandó károsítása nélkül megvalósulhatnak.

Hulladékgazdálkodás mind a kommunális hulladék, mind a veszélyes hulladékok elhelyezése és tárolása a jogszabályokban előírtaknak megfelelően történhet, így nem okozhat környezetterhelést. A hulladékgazdálkodásról, valamint a veszélyes és állati hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló hatályos jogszabályok, hulladékkezeléssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos előírásait betartva nem jelentenek szennyező forrást a területre, a környezetminőséget nem veszélyeztetik. A szelektív hulladékgyűjtés további támogatása és kiterjesztése szintén pozitív hatást eredményez, illetve segít a környezettudatos szemléletformálásban.

4.3. GAZDASÁGI, TÁRSADALMI HATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ JAVASLATOK

Beruházások, intézményi területek helyszínének biztosítása munkahelyteremtő és népességmegtartó hatású továbbá a Duna-part gyalogos végigjárhatóságának biztosítása, valamint a Duna-part közelében az Eurovelo 6 kerékpárút kijelölése szélesíti a rekreációs lehetőségeket, növeli a város idegenforgalmi vonzerejét, ami kedvezően hat a kerület turisztikai forgalmára, élénkíti a gazdaságot.

A terület természeti, ökológiai adottságait, potenciálját erősítő, megőrző fejlesztések biztosíthatják, azt a verseny előnyt, amely a Duna-menti települések esetében már eltűnt. Különösen a főváros tekintetében egy óriási társadalmi és gazdasági lehetőség, hogy itt még vannak szinte érintetlen területek, fejlődő és alakuló élővilággal rendelkező szigetek. Ennek az ökológiai értékének átfordítása gazdasági és társadalmi hatásokba, az oktatás, kutatás mellett a part menti szélesebb ökológiai pufferként és zöldfelületi sávként működő övezetek kialakítása lenne az egyik lehetőség, úgy, hogy ennek lenne alárendelve minden egyéb hasznosítás (irodai, szolgáltató, turisztikai, rekreációs stb.). Egyes barnamezős területek fejlesztését is ebben a szemléletben javasoljuk megvalósítani.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

A településrendezési eszközök minden esetben keretet szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához.

A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszínközeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a területen korábban folytatott ipari tevékenység is komoly mértékben befolyásolja, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható. Ivóvíz minőséget felszín közelében nem várhatunk a vizsgált területen. A mélyebben fekvő felszín alatti vízadók a felszíni hatásoktól védettnek tekinthetők.

Javasoljuk (a DÉSZ területére kiemelt figyelmet fordítva) részletes fakataszter készítését, védett fák kijelölését, fakezelési program kidolgozását, és élővilágvédelmi felmérés és adatbázis kialakítását. A Duna-part érintett szakaszán, olyan megfigyelő és ellenőrző pontok kijelölését, amelyekre időszakonként visszatérve vizuális

monitoring végezhető a területen történt változások, a terület használati módjainak és gyakorlatának nyomon követésére vonatkozóan.

Fák védelmével kapcsolatos javaslatok: A terület környezetében, az építések miatt veszélyeztetett fák védelmére szükséges az egyes fákra vonatkozó részletes intézkedési terv! Az alábbi javaslatok az engedélyezési tervekhez szükséges szempontokat tartalmazzák:

- Az építkezések előtt favédelmi tervet kell készíteni.
- A fák törzsét védő kalodával kell ellátni. A meglévő fák törzse köré a fa törzsmagasságától függően max. 2,5 m magas, 1,25 m x 1,25 m, idősebb és értékes, védett egyedek esetén a gyökérzet védelmét is biztosító 4 m x 4 m alapterületű ún. fakaloda fák köré kihelyezése szükséges az építkezés megkezdésétől, az építkezés befejezéséig.
- A kalodázást el kell végezni az építési munkálatok, illetve bontási munkálatok folyamán egyaránt!
- Védendő fa vagy facsoport körbekerítése, a facsoportok között teherautóval, munkagépekkel történő átközlekedés megakadályozására lehetőleg feltűnő színű, és strapabíró anyagú hálóval, drótfonattal. Ez jelzésértékű védelem a terület elkerülésére.
- Építmények elhelyezése, munkálatok végzése a meglévő fák törzsétől min. 2 méterre, az idősebb egyedek esetén min. 5 méterre történjen.
- A talajmunkák során a fák gyökérzetére fokozottan ügyelni kell. A megmaradó fák törzse körül az eredeti terep maximum 20 cm-rel növekedhet, de semmiképpen sem csökkenhet. A meglévő fák gyökérzónájában óvatos, kézi bontási és földmunkák végzendők! A gyökerek sérülése esetén a sérüléseket szakszerűen kezelni kell!
- Amennyiben szilárd burkolatú út kerül kialakításra és a felületbe fa is esik, akkor ezen fák esetében (részletes védelmi terv készítését követően) faverem szükséges, melynek, a jogszabályi előírások szerint, minimális területe 2,25 m² legyen. A valós favédelmi tapasztalat szerint minimum a törzsátmérő + 2 m a fahely mérete. Ebből a szempontból több, meglévő fa vizsgálata is szükséges.
- Az építési munkálatok során folyamatos szakfelügyelet biztosítása javasolt.

Javasoljuk, hogy zöld infrastruktúra elemeinek védelme, a hálózat fejlesztése, az egyes területek minőségi paramétereinek javítása minden tervben kiemelt figyelmet kapjon. A tervezés során a ZFI és biológiai aktivitás érték számítások, faérték számítások mellett az ökoszisztéma szolgáltatások komplex megközelítése is épüljön be a közgazdasági számítások költségkalkulációjába.

Vízvédelemmel kapcsolatos javaslatok: A II. Vízügytőgazdálkodási Terv és a Kvassay Jenő Terv is foglalkozik az ökológiai tényezők figyelembevételével és ennek következtében az élőhelyek javításának lehetőségei közül több témakörben tartalmaznak intézkedéseket, pl. vízfolyások rehabilitációja, vagy a mezőgazdasági tájhasználat, a szakszerű mezőgazdasági művelés, valamint a táblaszintű vízrendezési művek (ide érthetők az időszakos vízmegtartást és szükség esetén a többlet elvezetést is biztosító gypsávok is) karbantartása, vízvédelmi puffersávok kialakítása és megőrzése. A megfelelő kialakítás és a pozitív környezeti következmények (vízminőség és mennyiség, élőhelyfejlesztés, ökológiai átjárhatóság, alkalmazkodás javítása). A DÉSZ VI. területén tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan ugyan nem jelentenek releváns változásokat, de a vízmenti puffersávok védelme, az ökológiai folyosók fenntartása, az élőhelyek védelme kiemelt fontosságú.

Természetvédelemmel kapcsolatos javaslatok:

- A Háros-szigeten az erdei ökoszisztéma megőrzésének hangsúlyozása, az ökológiai ismeretek terjesztése különböző kommunikációs csatornákon keresztül (pl. egyeztetések, erdész fórumok, kiadványok),
- A természetvédelmi szakágazattal való együttműködés erősítése,
- Természetközeli és kíméletes erdőgazdálkodási eljárások elterjedésének segítése, különösen olyan erdőkezelési módok alkalmazása, amelyek a természetes folyamatokat és az ökológiailag is értékesebb erdőszerkezet kialakulását elősegítik (pl. fajokcserés erdőszerkezet-átalakítás, megfelelő mennyiségű holtfa visszahagyás, idősebb facsoportok megfelelő térszerkezetben való megtartása, folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok népszerűsítése)
- A védett- és Natura 2000 erdőterületek állapotának megőrzése, megfelelő természetvédelmi kezelésük biztosítása és lehetőség szerinti javítása,
- Az őshonos fajokból álló erdőállományok területének növelése, erdőtelepítések során őshonos fajok és helyi génkészletű szaporítóanyaggal történő felújítás előnyben részesítése az ökológiai és klimatikus viszonyok figyelembe vételével,
- Természetvédelmi célú projektek megvalósításának elősegítése,
- Az erdőgazdálkodási és természetvédelmi célkitűzések közelítése a minél kiterjedtebb nemzeti és európai uniós támogatási rendszerekkel, különösen a támogatási lehetőségek kiszélesítésével és a támogatási összegek növelésével,
- Az erdő talajának, mint a szénmegkötésben rendkívüli fontos szerepet betöltő tároló, védelme a bolygatások minimalizálásával,
- Az újonnan megjelenő inváziós fajok megjelenésének detektálása, adatok gyűjtése és a terjedésük megakadályozása,
- Ismeretterjesztés, a környezettudatosság növelése, bemutatás.

6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A környezeti értékelés alapján a tervezett változtatások, illetve a várható környezeti hatások jellege, nagyságrendje miatt folyamatos monitorozásra vagy új monitoring rendszer kialakítására nincs szükség. A későbbi, esedékes felülvizsgálata során a környezeti vizsgálat keretében kell a jelenlegi DÉSZ hatására bekövetkező területi változásokat, területalakulási folyamatokat vizsgálni. A területváltozás követésére olyan indikátorrendszert és modellrendszert kell kialakítani, amelynek segítségével a bekövetkezett változások regisztrálhatók, és előre is jelezhetők a területi változások, trendek. A terv hatásainak monitorozása érdekében az alábbi indikátorok kerültek meghatározásra:

- Változások a területhasználatban. Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata
- Gazdasági területek környezeti hatásai. Monitorozás tárgya: levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a

gazdasági területeken, a bányászati- és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.

- Zajszennyezés által érintett emberek száma. Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével
- Biológiai aktivitás érték valós alakulása. Monitorozás tárgya: rendszeres biológiai aktivitásérték számítás.
- Zöldfelület indikátor (ZFI) érték alakulása. A monitorozás tárgya: az űrfelvételből, vagy infrafelvételekből számolt zöldfelületi aktivitás érték.

A területhasználatok változásának monitorozására jól használható az EU Copernicus földmegfigyelési programja keretében készülő Urban Atlas. Az Urban Atlas (UA, Városatlasz) felszínborítási és földhasználati információkat tartalmaz számos Funkcionális városi térségre (Functional Urban Areas, FUA). A térképezett nagyvárosi térségek száma a 2006-os referencia év esetében (UA2006) 305 (lakosság > 100 000), míg a 2012-es referencia évre (UA2012) 695 (lakosság > 50 000). A nomenklatúra 17 városi (MMU 0,25 ha) és 10 városon kívüli (vidéki; 2006-ra csak 3 osztály; MMU 1 ha) kategóriát tartalmaz. Budapest teljes területére rendelkezésre áll az aUrban Atlas.

Natura 2000 területek felszínborításának monitorozása szintén a Copernicus program keretében történik. A Natura 2000 (összefüggő európai ökológiai hálózat, amely területének kijelölése az 1979-es Madárvédelmi Irányelv és az 1992-es Élőhelyvédelmi Irányelv alapján történt) az EU természetvédelmi- és biodiverzitáspolitikájának központi eleme. A kiválasztott NATURA 2000 (N2K) területek felszínborítás térképezése azzal a céllal történt meg, hogy felmérésre kerüljön aktuális állapotuk, valamint időbeli fejlődésük. A területek vizsgálata a 2006-os és a 2012-es referencia évekre készült el, kiegészítve azok változás elemzésével. A térképezés egy 2 km-es puffer zónát is felölel a területek körül, amelyeken elvégeztek egy, a külső hatások és veszélyek feltárását célzó elemzést is. A vizsgálatok kiválasztott természetközeli és faj gazdag gyepterület típusokra, mint élőhelyekre fókuszáltak. A nomenklatúra a CLC, az UA és az RZ adatbázisokkal összeegyeztethető és 62 kategóriát tartalmaz (MMU 0,5ha; MMW 10m).

A DÉSZ-hez kapcsolódó mérhető indikátorok monitorozásának jelenlegi legnagyobb problémája nem az, hogy nincsenek adatok, hanem az, hogy az adatok különböző helyeken, különböző ágazatoknál, hatóságoknál gyűlnek. A monitorozáshoz felhasználható adatok az OKIR, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR), a TEIR, a TIR, a NATÉR, a Mepar vagy az erdészeti adatbázisok keretében találhatóak meg.

7. Közérthető összefoglaló

A DÉSZ VI. készítését, a közös tervezetetre irányuló megállapodást 16/2016. (II.4.) számú határozatával fogadta el Budafok-Tétény Budapest XXII. Kerület Önkormányzata, és a Fővárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 426/2016. (III.30.) számú Főv. Kgy. határozatával fogadta el, amelyre a beérkezett véleménye alapján környezeti vizsgálat készítése indokolt. Jelen dokumentáció az elkészült környezeti vizsgálat „Egyeztetési” változatát tartalmazza.

A környezeti vizsgálat készítésének módszere, alapelve az volt, hogy a vizsgálat a DÉSZ várható, a jelenlegi állapotot módosító hatásait értékeli. A kidolgozása és tartalma megfelel az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet követelményeinek. A KV előzetes tematikájának tartalma és készítésének szükségességéről szóló tájékoztató 2016.07.18.-án került megküldésre az érintettek számára.

A tervek, programok céljainak vizsgálatánál, értékelésénél nehéz olyan abszolút határértékeket, mutatókat meghatározni, amelyekkel az eredményességet, környezeti hatékonyságot mérni lehet. Ezt célt, „zsinórmértéket” mindenkor a nemzeti, budapesti területfejlesztési, környezetvédelmi programok, stratégiák célkitűzései jelentik. A DÉSZ környezeti vizsgálata során a célkitűzések összehasonlításra kerültek a térségre készült legfontosabb tervezési, fejlesztési dokumentumokkal, kiemelten a hatályban lévő kerületi szabályozási tervvel. A környezeti vizsgálat megállapította, hogy a tervezési, fejlesztési kereteket jelentő magasabb rendű programok, tervek célkitűzéseivel a DÉSZ szabályozása összhangot mutat.

A terület északi részén lévő iparterületek talajszennyezése jelentős. A volt Hunyadi laktanya és a környező barnamezős iparterületek rehabilitálása kiemelt fontosságú. A Barnamezős Területek Fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program és a Duna menti területek összehangolt fejlesztése tematikus fejlesztési programja is kiemelt prioritásként kezeli a területek rehabilitálását. A területen a felhagyott iparcarnokok, üzemépületek rendezetlensége, tulajdoni helyzete akadályozza, hogy egy komplex fejlesztés elindulhasson. A Duna-parti területek részleges megközelíthetősége, hiánya akadályozza, hogy a „víz-város” kapcsolat teljes mértékben kialakulhasson. A zöldfelületi vizsgálatok szerint az árvízvédelmi töltésen belül még mindig számottevő fás növényzettel borított terület helyezkedik el.

A terület jelentős zöldfelületi értékkel rendelkezik. Natura 2000 terület, országos védettségű természeti terület (Háros-sziget) és helyi védettségű természeti terület (Kis Háros-sziget, Hunyadi-sziget) egyaránt megtalálható a területen.

A DÉSZ szerint javasolt a Duna-parti kerékpárút és sétány fejlesztés, EuroVelo kerékpárút fejlesztés olyan környezetbarát fejlesztések, amelyek biztosíthatják a Duna-part megközelítését, kihasználását és ugyanakkor jelentős környezeti terhelést nem okoznak. A szabályozások között szerepel a Duna megközelíthetőségének és végigjárhatóságának biztosítása. A Pohár utcánál és a Kolozsvári utcánál a gyalogos kereszteződések biztosítják a lakóterületekről a Dunához történő lejutást.

A szabályozás a természeti értékeken túl figyelembe veszi a terület kulturális-örökségvédelmi értékeit és ezekre alapozza javaslatokat (tájértékek, Csút falu régészeti park terület fejlesztés stb.).

A terület északi és déli rész (Harbor-park) jelentős nagyságú barnamezős területek találhatóak. A 6-os út Háros utca, Ártér utca, a volt Hunyadi János laktanya, a Balin utca által körbezárt északi és a Harbor park barnamezős területeinek rehabilitálását, fejlesztését a szabályozás tartalmazza.

Az MO lehajtójának környékén, már az árvízvédelmi töltéseken belül beépítésre szánt területek kerültek kijelölésre a hatályos tervben. A beépítés megvalósulásával csökken a lehetősége annak, hogy egy egységes sugárirányú zöldfelületi „ék” alakuljon ki Budapest déli részén. A DÉSZ ezen a tényen a szerzett építési jogok figyelembe vétele miatt, nem tudott változtatni.

A DÉSZ VI. ütem XXII. kerület területére készült környezeti vizsgálat feltárta, hogy ténylegi Duna-part Budapest területének egy olyan értékes területe, amely jelentős meglévő természeti, és potenciális turizmusfejlesztési lehetőséggel rendelkezik, de jelenleg ezek az adottságok nincsenek kihasználva.

A vizsgált terület zöldfelületi ellátottsága megoldott. Elsősorban a Duna-menti zöldfelületek jelentenek rekreációs lehetőséget. Általános probléma a vizsgált terület elzártsága. A forgalmas 6-os út, az autópálya és a part menti beépítések jelentősen megnehezítik a megközelíthetőségét. A városperemi elhelyezkedés ellenére folyamatosan növekszik az igény a Duna-part jobb megközelíthetőségére, amit a vonalas infrastruktúrák fragmentáló hatása is megnehezít. A part feltárása, „kiépítése” csak a természetvédelem és a vízbázisvédelem szempontjai figyelembevételével valósulhat meg. A rossz megközelíthetőség, a kiépítetlenség következményeként a terület közbiztonsága sem megfelelő. A DÉSZ a Duna-part feltárásával, a közlekedési kapcsolatok javításával hozzájárulhat a probléma megoldásához.

A terület a „fokozottan érzékeny” felszín alatti vízminőség-védelmi kategóriába tartozik. Helyenként a terület csatornázása hiányos, így a kommunális és technológiai eredetű szennyvizek közvetlenül veszélyeztetik a folyót. A felszíni szennyezésekre rendkívül érzékeny a terület ugyanis a terület jelentős részén a talajvíz mélysége csak 1-2,5 m mélységű.

A tervezett változások a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotában várhatóan nem jelentenek releváns változásokat, figyelembe véve, hogy a felszínközeli vizek (talajvizek) tulajdonságai alapvetően a Duna vízminőségének hatása alatt állnak. Ugyancsak számításba kell venni, hogy a talajvizek minőségét a Dunán kívül a területen uralkodó talaj és vízminőségi alapállapot határozza meg, amely sok szempontból jelenleg is terheltnek mondható.

A Duna árvízi védműveinek védelmi funkciója alapvetően meghatározza a lehetséges fejlesztéseket, a megvalósítási alternatíváit. Az árvízvédelmi védmű a kerület teljes szakaszán kiépült. Ugyanakkor a védelmi funkció megtartási kötelezettsége nem zárja ki védművek épített és természeti tájba történő illesztését, a zöldfelületek növelésének lehetőségét. Minden helyszínen egyedi vizsgálatot kell tehát végezni a megvalósítható alternatívák felmérésére.

A tervezési terület jelentős része hullámtérben helyezkedik el, amik kezelése, a területek eltérő területfelhasználási kategóriája és adottságai miatt eltérően kezelendők.

A DÉSZ talán legnagyobb előnye, hozadéka, hogy olyan integrált megközelítésű új szemléletet honosít meg, amely a Dunára, a Duna-partra, annak zöldfelületeire nem, mint elválasztó vízfolyásra tekint, hanem mint potenciális rekreációs fejlesztési lehetőségre. Ez a hálózatban gondolkodó, komplex szemlélet összhangban van a Budapest 2030 fejlesztési elképzeléseivel a Dunával együtt élő város koncepciójával.

A területen tervezett fejlesztések során csak a teljes vízellátó-csatornázási-csapadékvíz-elvezető rendszer fenntartása, fejlesztése mellett valósíthatók meg. Így a jelenlegi állapot negatív irányú változása megelőzhető. További mintavételi pontok kijelölésére jelenleg nincs szükség.

Melléklet I.**A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint ajánlott tartalomjegyzék**

A DÉSZ VII. ütem készítéséhez a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján kidolgozott stratégiai környezeti értékelés tematikája:

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése:

1.1. előzmények, különösen a tematika tartalma;

1.2. a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása;

1.3. a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására;

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése:

2.1. a terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;

2.2. a terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal⁴²;

2.3. a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

3.1. a terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal;

3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;

3.3. a terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból;

3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,

3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség),

3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

3.5. a terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik,

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel);

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),

3.6.1.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,

3.6.1.3. a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására,

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;

3.7. a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

7. Az 1–6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

8. Előírás a vízminőségvédelmi intézkedésekre.

9. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően kidolgozott Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció

Megfeleltetési táblázat a kormányrendelet ajánlott és a DÉSZ környezeti vizsgálatában alkalmazott tartalom között

Rendelet szerint ajánlott	DÉSZ környezeti vizsgálatában alkalmazott
3.1.	3.1.
3.2.	3.1.
3.3.	3.1.
3.4.	3.2.
3.4.1.	3.2.1.
3.4.2.	3.2.2.
3.4.3.	3.2.3.
3.5.	3.3.
3.5.1.	3.3.1.
3.5.2.	3.3.2.
3.6.	3.4.
3.6.1.1.	3.4.1.
3.6.1.2.	3.4.2.
3.6.1.3.	3.4.3.
3.6.1.4.	3.4.4.
3.6.2.	3.4.5.
3.6.2.1.	3.4.5.
3.6.2.2.	3.4.5.
3.6.2.3.	3.4.5.
3.6.2.4.	3.4.5.
3.6.2.5.	3.4.5.
3.6.2.6.	3.4.5.
3.7.	3.5.